

STEVEN ERIKSON

vichr smrti

PŘÍBĚH Z MALAZSKÉ KNIHY PADLÝCH

Steven Erikson

VICHR
SMRTI

TALPRESS

Copyright © 2007 by Steven Erikson
Translation © 2009 Dana Krejčová
Cover design © 2007 Steve Stone

This edition is published by arrangement with Transworld Publishers,
a division of The Random House Group Ltd. All rights reserved.

Všechna práva vyhrazena. Žádnou část této knihy není dovoleno použít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-7197-568-7

Věnováno Glenu Cookovi

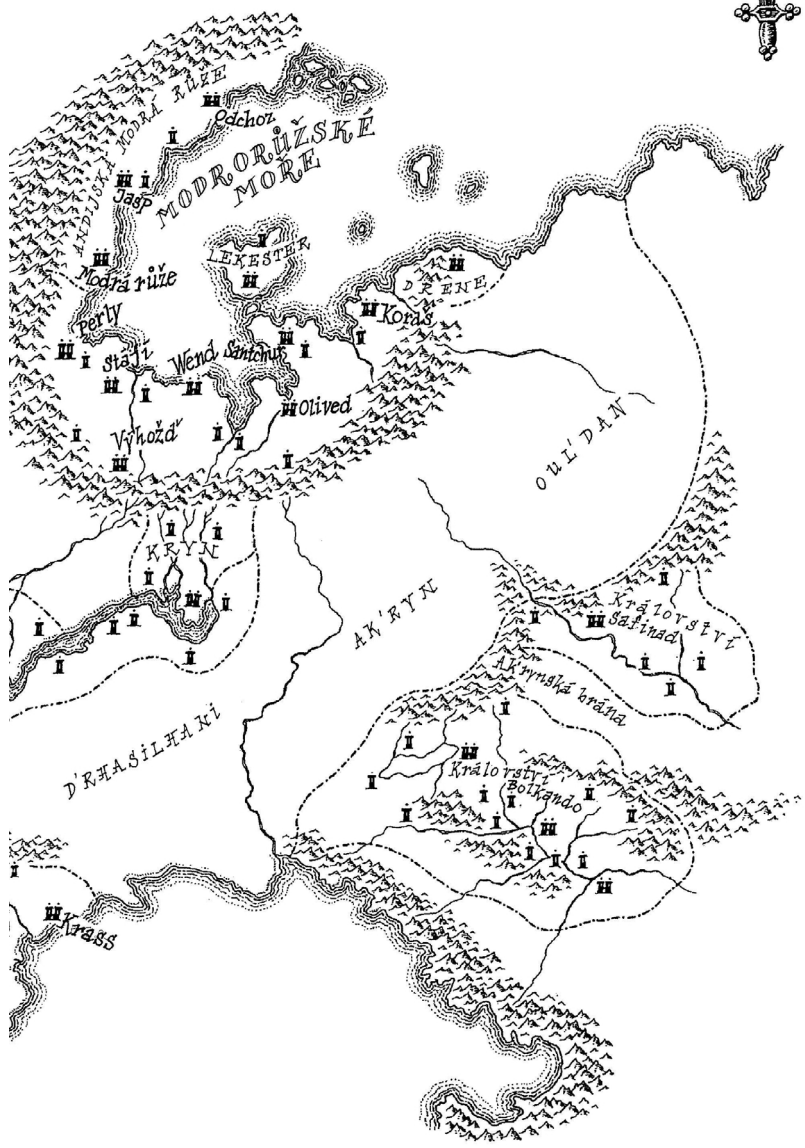

Poděkování

Děkuji svým zkušebním čtenářům: Rickovi, Chrisovi, Markovi, Billovi, Hazel a Bowenovi. Dále děkuji lidem z Black Stilt Cafe, Ambiente Cafe a Cafe Teatro ve Victorii za stolek, spoustu kávy a klimatizaci. A za veškerou další podporu, která mě drží nad vodou, patří díky Clare, Simonovi z Transworldu, Howardovi a Patrickovi, děsivým davům na Malazanempire.com, Davidovi a Anne, Peterovi a Nicky Crowtherovým.

POSTAVY

Ledeřané

Tehol Beddikt, zchudlý obyvatel
Bugg, Teholův komorník
Šurk Elalle, kočovná pirátka
Skorgen Kaban, první důstojník Šurk
Ublala Pung, nezaměstnaný tarthenalský míšenec
Ormy, člen cechu chytačů kryš
Ruket, vrchní vyšetřovatelka cechu chytačů kryš
Karos Inviktad, dozorce patriotistů
Tanal Jatvanar, Karosův osobní asistent
Rautos Havanar, mistr Osvobozenské vkladové
Vennit Sathad, Rautosův vrchní agent v terénu
Triban Gnol, kancléř Nové říše
Nisall, první konkubína starého císaře
Janall, sesazená císařovna
Turudal Brizad, bývalý královnin první choť
Žanat Anar, politická vězeňkyně
Sirryn Kanar, palácový gardista
Brullyg (Třas), vládce Druhého Děvína, ale jen podle jména
Yedan Derryg (Stráž)
Orbyn „Pravdohledač“, druhý velitel patriotistů
Letur Anikt, faktor v Drene
Bivatt, atripreda Východní armády, žena
Pěřová čarodějka, lederská otrokyně Uruth

Čisté Ědur

Rhulad, vládce Nové říše
Hannan Mosag, říšský ceda
Uruth, matka císaře a choť Tomada Sengara
K'risnan, císařův zaklínač
Bruthen Trana, Ědur v paláci
Brohl Handar, dohlížitel východu v Drene

S edurskou flotilou připlouvají

Yan Tovis (Šero), atripreda lederské armády, žena
Varat Taun, její poručík
Tarakal Vyd, gralský agent Bezejmenných
Icarium, Taralakova zbraň
Hanradi Chalag, zaklínač Tiste Edur
Tomad Sengar, otec císaře
Samar Dev, učenec a čarodějka ze Sedmiměstí
Karsa Orlong, toblakajský válečník
Taxilan, tlumač

Oulané

Rudomask, vracející se vyhnanec
Masarch, válečník klanu Renfajar
Hadralt, válečný náčelník klanu Ganetok
Sag'Churok, tělesný strážce Rudomaska
Gunth Mach, tělesný strážce Rudomaska
Přival, měděnec
Natarkas, měděnec

Pronásledování

Seren Pedak, lederský akvizitor, žena
Strach Sengar, Tiste Edur
Konývka, lederská sirota
Udinaas, uprchlý lederský otrok
Chřad, stínový přízrak
Silchas Zmar, potomek Tiste Andii

Refugium

Ulsun Pral, Imass
Rud Elalle, adoptovaný nalezenec
Hostille Rator, T'lan Imass
Til'Aras Benok, T'lan Imass
Gr'istanas Is'Illm, T'lan Imass

Malažané

Lovci kostí

Tavore Paran, velitel Lovců kostí, žena
Lostara Yil, zástupkaně Tavore
Keneb, pěst Lovců kostí
Blistig, pěst Lovců kostí
Faradan Sort, kapitán, žena
Madan'tul Rada, poručík Faradan Sort
Žrout, Kenebův adoptivní syn
Zobák, mág přidělený kapitánu Faradan Sort

8. legie, 9. setnina

4. oddíl

Šumař, seržant
Smola, kaprál
Koryk, setijský míšenec, mariňák
Smíška, Kanéšanka, mariňák
Sépie, sapér
Flaška, oddílový mág
Corabb Bhilan Thenu'alas, voják

5. oddíl

Gesler, seržant
Bouřňák, kaprál
Píška, mariňák, žena
Krátkonos, těžká pěchota
Bystroška, těžká pěchota, žena
Uru Hela, těžká pěchota, žena
Jepice, těžká pěchota, žena

7. oddíl

Šňůra, seržant
Křáp, kaprál
Pajda, mariňák
Ebron, oddílový mág
Krump (Jamber Kmen), sapér
Sinn, mág, žena

8. oddíl

Hellian, seržant, žena
Truc, kaprál č. 1
Bezdech, kaprál č. 2
Balgrid, oddílový mág
Tavos Pond, mariňák
Snad, sapér
Lutes, oddílový léčitel

9. oddíl

Balšám, seržant
Smraďoun, kaprál
Hrdlořez, mariňák
Galt, mariňák
Lob, mariňák
Nešťast, oddílový mág

12. oddíl

Thom Tissy, seržant
Tulipán, kaprál
Ramp, těžká pěchota
Jibb, střední pěchota
Pružník, střední pěchota
Blátomet, střední pěchota
Bellig Harn, těžká pěchota

13. oddíl

Urb, seržant
Rím, kaprál
Masan Gilani, mariňák, žena
Šálek, těžká pěchota
Hanno, těžká pěchota
Sololiz, těžká pěchota
Sotva, těžká pěchota

8. legie, 3. setnina

4. oddíl

Pravalak Rim, kaprál
Med, sapér
Řemen Mull, sapér

Houfy, těžká pěchota
Ohlíd, těžká pěchota

5. oddíl

Badan Gruk, seržant
Volán, mariňák, žena
Pěna, mariňák, žena
Nep Žlábek, mág
Reliko, těžká pěchota
Hromsky Tupej, těžká pěchota

10. oddíl

Upjata, seržant
Lov, kaprál
Mulvan Děsič, mág
Neller, sapér
Smrtileb, mariňák
Prvnitas, těžká pěchota

Ostatní

Banaschar, poslední kněz D'rek
Withal, mekroský mečič
Sandalat Drukorlat, Tiste Andii, Withalova choť
Nimander Golit, Tiste Andii, potomek Anomandera Dlouhý vlas
Phaed, Tiste Andii, potomek Anomandera Dlouhý vlas, žena
Cudrn, posedlá ještěří kostra
Telorast, posedlá ještěří kostra
Onrak, T'lan Imass, osvobozený
Trull Sengar, Tiste Edur, uprchlík
Ben Adaefón Delat, čaroděj
Menandor, převtělenec (Sestra úsvit)
Šeltata Lor, převtělenec (Sestra soumrak)
Sukul Anchadu, převtělenec (Sestra Strakatá)
Kilmandaros, starší bohyně
Stříž, Tiste Andii
Kotilion, Špagát, božský patron asasinů
Imrot, zlomená T'lan Imass
Křovák, duch
Starý hrbáč Arbat, Tarthenal
Pádeň, bývalý vězeň, žena

Kráteň, bývalý vězeň, žena
Pully, třasská čarodějka
Skwish, třasská čarodějka

Ú V O D

*Starší chodba Kurald Emurlahn
Doba Rozštěpení*

Vkrajině rozervané žalem ležely v nerovné řadě táhnoucí se na tisíc kroků přes pláň mrtvoly šesti draků. Potrhané maso, z něhož trčely zlámané kosti, tlamy otevřené, oči vyschlé. Tam, kde se jejich krev vylila na zem, se seběhly přízraky jako mouchy, aby se napojily, a uvázly v pasti. Jen se kroutily a hluše křičely zoufalstvím, zatímco krev tmavla a vsakovala se do jalové půdy. Když krev konečně zaschla a ztvrdla ve sklovitý kámen, duchové skončili navěky polapení v tmavém vězení.

Nahý tvor kráčejíci po stezce vytvořené padlými draky jim odpovídal velikostí, byl však spojený se zemí a kráčel po dvou ohnutých nohou se stehny tlustými jako tisíc let staré stromy. V ramenu byl široký, jako je vysoký Tartheno Toblakai, a od silné šíje schované pod lesklou černou hřívou mu hlava vyčnívala dopředu – čelo, lícní kosti a sanice a zapadlé oči s černými zornicemi obklopenými opaleskujícím bělmem. Obrovské paže měl nepřiměřeně dlouhé a rukama se téměř dotýkal země. Prsa měl velká, svěšená a světlá. Cestou kolem hnijících zdechlin se pohyboval plavně, vůbec se nešoural, a bylo vidět, že jeho končetiny mají klouby navíc.

Kůži měl barvy sluncem vybělené kosti, na konečcích rukou tmavnoucí do krvavě ruda. Na kotnících na rukou měl podlitiny a v síti popraskaného masa byla občas vidět kost. Ruce mu poničily děsivé rány, které zasadil.

Tvor se zastavil, zvedl hlavu a sledoval tři draky přelétající mezi převalujícími se mračky, objevující se a zase mizející v kouři umírající říše.

Pozemskému tvorovi se zatřásl ruce a z hloubi hrdla se mu vydralo zavrčení.

Po dlouhé době se znovu vydal na cestu.

Za posledním mrtvým drakem se zvedal hřeben hor se stržemi, jako by pohoří rozhrábl obří spár, a v největší roklině zuřila trhlina

v prostoru, z níž se v perleťových proudech řinula energie. Zloba té energie byla zřejmá z toho, jak pohlcovala stěny rozsedliny a rozežírala skály a balvany prastaré bermy jako kyselina.

Trhlina se brzy uzavře, neboť kdo tudy prošel poslední, se bránu za sebou pokoušel uzavřít. Jenomže takové léčení se nikdy nemá dělat ve spěchu, a rána začala znovu krváčet.

Tvor si nevšímal nakažliviny hrnoucí se z trhliny a přistoupil blíž. Na prahu se zastavil a ohlédl se zpátky.

Dračí krev ztvrdla v kámen a vytvořila vrstvy substance, které se pomalu oddělovaly od okolní půdy a zvedaly se v hranu, vytvářející podivné, nesouvislé zdi. Některé se pomalu propadaly a mizely z této říše. Propadaly se jednou říší za druhou v závislosti na aspektu té které krve, a tyto zákonitosti nebylo možné změnit. Starvald Deme-lain, krev draků a smrt krve.

V dálce za tvorem se v předsmrtných křečích svíjela Kurald Emur-lahn, Říše stínu, první říše zrozená ze spojení tmy a světla. Ještě dál dosud zuřila občanská válka, kdežto v jiných oblastech již započalo lámání, obrovitánské kusy hmoty tohoto světa se odlamovaly, nespojené, ztracené a opuštěné – aby se buď samy zahojily, nebo zahynuly. Přesto sem dál přicházeli vetřelci, jako mrchožrouti sbíhající se kolem padlého leviatana, dychtivě trhající vlastní soukromé kousky říše. A nad zbytky se navzájem ničili v zuřivých bitvách.

Nikdo si neuměl představit, že celá říše může zemřít takovýmto způsobem. Že ohavné skutky jejích obyvatel mohou zničit... vše. Panoval názor – předpoklad – že obydlené světy žijí dál bez ohledu na činnost těch, kdo je obývají. Rozervané tělo se zahojí, nebe se vyčistí a ze sláného bláta vyleze něco jiného.

Ne však tentokrát.

Příliš mnoho různých sil, příliš mnoho zrady, příliš velké a všepohlcující zločiny.

Tvor se opět podíval na bránu.

A pak bránou prošla Kilmandaros, starší bohyně.

Zničená říše K'Chain Che'Malle po pádu Silchase Zmara

Stromy vybuchovaly v prudkém mrazu, jenž tento poničený les halil jako rubáš, neviditelný, přesto hmatatelný.

Gothos bez problémů sledoval stezku bitvy, srážky dvou starších bohů bojujících s převtěleneckým drakem, a jak procházel rozrytou

zemí, přinášel s sebou krutý chlad Omtose Phellack, chodby ledu. *Plním dohodu, jak jsi mě požádal, Maeli. Uzamykám pravdu na místě, aby byla víc než jen vzpomínkou. Do dne, než dojde na rozbití samotné Omtose Phellack.* Gothose maně napadlo, zda někdy existovala doba, kdy věřil, že k takovému rozbití *nedojde*. Že Jaghuti, ve vši své dokonalé chytrosti, jsou jedineční, vítězni ve věčné nadvládě. Nesmrtná civilizace, když všechny ostatní jsou odsouzené k záhubě.

Možné to bylo. Nakonec kdysi věřil i tomu, že veškeré bytí je pod vlídnou nadvládou laskavé všemohoucnosti. *A že cvrčci tu jsou proto, aby nás uspávali.* Už si nevzpomínal, jaké další hlouposti mu před všemi těmi tisíciletími táhly mladým, naivním mozkiem.

To už samozřejmě neplatilo. Věci končí. Druhy vymírají. Víra v cokoliv je klam, produkt nespoutaného ega, prokletí pocitu nejvyšší důležitosti.

V co vlastně věřím dnes?

Nedovolil si ani melodramatický smích v odpověď na tuto otázku. K čemu by to bylo? Nebyl tu nikdo, kdo by ho ocenil. Včetně jej. *Ano, jsem prokletý a musím žít ve společnosti sebe sama.*

To je soukromá kletba.

Ta nejlepší ze všech.

Vyšplhal po rozeklaném svahu, výchozu podložní skály, při níž vznikla velká puklina a jejíž svahy se již leskly ledem, než došel na okraj a podíval se dolů. Z tmavé hlubiny se nesly dva hádající se hlasy.

Gothos se usmál.

Otevřel svou chodbu a s využitím nepatrného množství energie se pomalu snesl do šera na dně propasti.

Když se přiblížil, hlasy utichly a zůstalo jenom drsné syčení – dýchaní ve velkých bolestech – a o kámen se o kousek dál otřely šupiny.

Postavil se na rozlámanou skálu několik kroků od Maela a deset kroků za ním stála s rukama zařatýma v pěst obrovská Kilmandaros, s matně se lesknoucí kůží – nechutně se lesknoucí kůží – a s bojechtivým výrazem na krutých rysech.

Převtělenecký drak Skabandari byl zahrán do dutiny v útesu a nyní se tam krčil s polámanými žebry, takže každé nadechnutí bylo bezpochyby doprovázeno agoní. Jedno křídlo měl přeražené a zpola utržené, zadní končetinu zlomenou a z masa mu trčely kosti. Dolétal.

Oba starší se podívali na Gothose, jenž popošel blíž. „Vždycky mě potěší,“ začal, „když je zrádce sám zrazen. V tomto případě zrazen vlastní hloupostí. Což je ještě větší potěšení.“

„Rituál... jsi dokončil, Gothosi?“ otázal se Mael, starší bůh moře.

„Více méně.“ Jaghut upřel zrak na Kilmandaros. „Starší bohyně, tvé děti v této říši ztratily směr.“

Obrovská žena-zvíře pokrčila rameny. „Ony pořád ztrácejí směr, Jaghute,“ opáčila slabým, melodickým hlasem.

„A proč s tím tedy něco neuděláš?“

„Proč to neuděláš ty?“

Gothos zvedl tenké obočí a pak vycenil kly v úsměvu. „Je to žádost, Kilmandaros?“

Podívala se na draka. „Na tohle nemám čas. Musím se vrátit do Kurald Emurlahn. Zabiju ho hned –“ Přiblížila se.

„To nesmíš,“ zarazil ji Mael.

Obrátila se k němu. Otevřela ruce a zase je zařala v pěst. „Přestaň to říkat, ty vařený krabe.“

Mael pokrčil rameny a otočil se ke Gothosovi. „Vysvětlí jí to, prosím tě.“

„Jak moc mi chceš být zavázaný?“ zeptal se ho Jaghut.

„No tak, Gothosi!“

„No dobře. Kilmandaros, v rituálu, který se nyní spouští na tuto zemi, na bojiště a tyhle ohavné lesy, je sama smrt popřena. Pokud tohoto Tiste Edur zabiješ zde, jeho duše opustí tělo, ale zůstane tu, jen s nepatrně omezenou mocí.“

„Já ho chci zabít,“ namítla Kilmandaros svým hebkým hlasem.

„Na to budeš potřebovat mě.“ Gothos se usmál víc.

Mael frkl.

„Proč potřebuju tebe?“ zeptala se Kilmandaros Jaghuta.

Pokrčil rameny. „Musí se připravit finist. Kvůli domu, kvůli uvěznění duše toho převtělence.“

„Dobrá, tak ho vyrob.“

„Jako laskavost pro vás dva? To těžko, starší bohyně. Ne. Žel, stejně jako tady Mael, musíš uznat svůj dluh. Vůči mně.“

„Mám lepší nápad,“ podotkla Kilmandaros. „Rozmáčknu v prstech tvou lebku a nacpu ji Skabandarimu do krku, takže se udusí tvým nafoukaným egem. To mi přijde jako vhodná smrt pro vás pro oba.“

„Bohyně, ve svém věku jsi už zahořklá a mrzutá,“ poznamenal Gothos.

„A není divu,“ odsekla. „Udělala jsem chybu, když jsem se snažila zachránit Kurald Emurlahn.“

„Proč vůbec?“ zajímal se Mael.

Vycenila nerovné zuby. „Precedens je... nevíтанý. Běž zase strčit hlavu do písku, Maeli, ale varuju tě, smrt jedné je příslibem pro všechny ostatní říše.“

„Jak říkáš,“ promluvil starší bůh po chvíli. „A tuto možnost připouštím. V každém případě Gothos žádá odměnu.“

Zase zařala a otevřela pěsti. „Nuže dobrá. Jaghute, vyrob finist.“

„Tohle bude stačit.“ Gothos z trhliny ve své rozedrané košili vytáhl jakýsi předmět.

Starší bohové na něj chvíli zírali, pak Mael zabručel. „Aha, už to chápu. Dosti zvláštní volba, Gothosi.“

„Jiné nedělám,“ ujistil ho Jaghut. „Běž tedy, Kilmandaros, pokračuj v tom rafinovaném ukončení žalostné existence toho převtělence.“

Když se starší bohyně přiblížila, drak zasyčel, zavřískl vzteky a strachem.

Udeřila ho pěstí do lebky, do hřebene mezi a nad očima, a puknutí silné kosti zazvonilo jako žalozpěv a neslo se celou puklinou. Při nárazu bohyni vytryskla krev z kloubů na ruce.

Drakova rozbitá hlava ztěžka dopadla na skálu a zpod ochabujícího těla se vyřinuly tekutiny.

Kilmandaros se obrátila ke Gothosovi.

Ten kývl. „Mám toho chudáka.“

Přistoupil k němu Mael a natáhl ruku. „Vezmu si tedy finist –“
„Ne.“

Starší bohové se podívali na Gothose, jenž se znovu usmál. „Splátka dluhu. Vás obou. Žádám finist, duši Skabandariho, pro sebe. Nyní si již více nejsme zavázáni. Nemáte radost?“

„Co s ním chceš dělat?“ chtěl vědět Mael.

„Ještě jsem se nerozhodl, ale ujišťuju vás, že to bude převelice nepřijemné.“

Kilmandaros opět zařala ruce v pěst a zvedla je. „Láká mě poslat své děti za tebou, Jaghute.“

„Hrozná smůla, že ztratily směr.“

Gothos opouštěl roklinu a starší bohové mlčeli. Měl velkou radost, kdykoliv ty roztřesené staré zmetky a jejich starobylou, surovou sílu přechytračil. Tedy v každém případě chvilkovou radost.

Ta je nejlepší.

Kilmandaros se vrátila k trhlině a našla před ní další bytost. V černém plášti, s bílými vlasy. Na zmučenou puklinu upírala pohled plný vznešeného rozjímání.

Chystá se vstoupit do brány, nebo čeká na ni? Starší bohyně se zamračila. „V Kurald Emurlahn nejsi vítán,“ pravila.

Anomandaris Purake na ni upřel chladné oči. „Myslíš si snad, že hodlám získat trůn pro sebe?“

„Nebyl bys první.“

Znovu se podíval na trhlinu. „Jsi v obklíčení, Kilmandaros, a Po-mezičník má práci jinde. Nabízím svou pomoc.“

„Tiste Andii já nedůvěřuju snadno.“

„Neoprávněně,“ odvětil. „Na rozdíl od mnoha jiných mého druhu, já zastávám názor, že odměna za zradu nikdy nepostačí k tomu, aby pokryla její cenu. V Kurald Emurlahn nyní kromě divokých draků bojují i převtělenci.“

„Kde je Osserk?“ zeptala se starší bohyně. „Mael mi sdělil, že se –“

„Mi hodlá znovu postavit do cesty? Osserk si myslel, že se zúčast-ním zabití Skabandariho. Proč bych to dělal? S Maelem jste na to do-cela stačili.“ Zabručel. „Umím si představit Osserka, jak tu krouží a hledá mě. Pitomec.“

„A to, jak Skabandari zradil tvého bratra? Netoužíš se pomstít?“

Anomandaris se po ní podíval a nepatrně se usmál. „Odměna za zradu. Cena byla pro Skabandariho příliš vysoká, že? Co se Silchase týče, inu, dokonce ani azath nevydrží věčně. Skoro mu závidím nově nalezené odloučení od všeho, co nás v nadcházejících tisíciletích postihne.“

„Vskutku. Nechceš se tedy k němu připojit v podobné mohyle?“

„Ani ne.“

„To asi Silchas Zmar nebude v den, až se osvobodí, zrovna ochotný odpustit ti tvůj nezájem.“

„Možná se budeš divit, Kilmandaros.“

„Ty a tvůj lid jste pro mě záhadou, Anomandaride Purake.“

„Já vím. Nuže, bohyně, jsme dohodnutí?“

Naklonila hlavu na stranu. „Hodlám vyhnat podvodníky z říše – musí-li už Kurald Emurlahn zemřít, ať tak učiní sama.“

„Jinými slovy, chceš nechat Trůn stínu prázdný.“

„Ano.“

Zamyslel se a pak kývl. „Souhlasím.“

„Nezklam mě, převtělenče.“

„Nezklam. Připravená, Kilmandaros?“

„Vytvoří spojenectví,“ podotkla. „Povedou proti nám válku.“

Anomandaris pokrčil rameny. „Dnes nemám na práci nic lepšího.“

Poté oba ascendenty prošly bránou a společně za sebou uzavřely trhlinu. Do říše ostatně vedly jiné stezky. Stezky, které nebyly otevře-nými ranami.

Když dorazily do Kurald Emurlahn, pohlédly na poničený svět.

A pustily se do očisty toho, co z něj zbylo.

Preda Bivatt, kapitán drenské posádkové pevnosti, byla daleko od domova – jedenadvacet dní jízdy vozem. Velela expedičnímu sboru čítajícímu dvě stě vojáků z Armády Rozedraného praporce, oddíl třiceti modrorůžských lehkých jezdců a čtyřistačlenný pomocný sbor včetně civilistů. Když vydala rozkazy k rozbití tábora, sklouzla z koně a udělala asi padesát kroků na kraj srázu.

Na skále se do ní opřel vítr, jako by ji do prsou udeřilo kladivo, jako by se ji snažil srazit na záda, seškrábnout ji z tohoto ošlehaného kusu země. Oceán dole byl jako víze z umělcovy noční můry, rozbourěný, s vysokými vlnami a těžkými, kroutícími se mračny trhajícími se na obloze. Voda byla víc bílá než modrozelená, samá pěna, a mezi skalisky létaly chuchvalce kapek, jak do břehu bušily vlny.

Ona však s mrazením v morku kostí poznala, že je na správném místě.

Rybářský člun byl odnesený daleko mimo kurs do vražedného víru, v němž se změnil tento úsek oceánu, úsek, kam se žádný kupecký koráb, byť sebevětší, dobrovolně neodvážil. Úsek, který před osmdesáti lety zachytil mekroské město a roztrhal ho na kusy, stáhl do hlubin přes dvacet tisíc obyvatel této plovoucí osady.

Posádka člunu přežila dost dlouho, aby vytáhla poničené plavidlo do mělké vody asi třicet kroků od skalnatého břehu. Bez úlovku, o který přišli, s člunem rozbitým neúnavnými vlnami na třísky, se nicméně čtyřem Ledeřanům podařilo dosáhnout suché země.

A našli... tohle.

Preda Bivatt si dotáhla řemínek přílby, aby jí ji vítr neutrl i s hlavou, a dál se rozhlížela po vracích lemujících pobřeží. Skalní výběžek, na němž stála, byl podemletý a spadal asi tři sáhy do hradby bílého písku, na němž byly v protáhlých řadách vyplavené mrtvé chaluhy, vyvrácené stromy a zbytky osmdesát let starého mekroského města. A ještě něco. Něco nečekanějšího.

Válečné kánoe. Ty schopné plavby po moři, každá dlouhá jako korálová velryba, s vysokou příďí, delší a širší než tisteedurská plavidla. Nebyly vyhozeny na pobřeží jako vraky – ne, ani jediná lodice nebyla na pohled nijak poškozená. Byly vytažené do řad vysoko na pláž, třebaže bylo zřejmé, že se to stalo již dávněji – možná před několika měsíci, možná před několika lety.

Kdosi se k ní připojil. Kupec z Drene, jenž dostal smlouvu na zásobování expedice. Bledý, s tak světlými vlasy, až byly skoro bílé. Na větru mu obličej zrudl, ale světle modré oči upíral na sbírku válečných

kanoí a sledoval ji nejdřív na západ, pak na východ. „Mám jisté nadání,“ poznamenal dost hlasitě, aby ho bylo přes víchr slyšet.

Bivatt neřekla nic. Kupec to nepochybně uměl s čísly – to bylo jeho nadání. A ona byla důstojník v lederské armádě a dokázala odhadnout pravděpodobnou posádku každého obřího plavidla i bez jeho pomoci. Sto, plus minus dvacet.

„Predo?“

„Co?“

Kupec bezmocně ukázal rukou. „Ty kánoe.“ Mávl podél pláže. „Musí být...“ Pak mu došla slova.

Chápala ho dobře.

Ano. Řady a řady, všechny vytažené na toto nepřátelské pobřeží. Drene, nejbližší město království, bylo tři týdny cesty odtud na jihozápadě. Přímo na jih odsud ležely země Oul'dan a o kmenech táhnoucích každoročně se svými ohromnými stády se nevědělo téměř nic. Ledeřané si je nakonec teprve podrobovali. O něčem takovém se neobjevily žádné zprávy.

Tak. Nedávno doplula k tomuto břehu flotila. Poté se všichni vyloďili, posbírali si své věci a zřejmě vyrazili do vnitrozemí.

Měly se objevit stopy, řeči, aspoň vlny mezi Oulany. *Měli jsme se o tom doslechnout.*

Jenomže nedoslechli. Cizí vetřelci prostě... zmizeli.

To není možné. Jak je to možné? Znovu si lodice prohlédla, jako by doufala, že objeví nějakou důležitou podrobnost, která utiší rozbušené srdce a zahřeje promrzlé údy.

„Predo...“

Ano. Stovka válečníků na plavidlo. A tady jich je před námi... naskládáno ve čtyřech pěti řadách – kolik? Čtyři, možná pět tisíc?

Severní pobřeží bylo pokryté válečnými kánoemi ze šedého dřeva, kam až na obě strany dohlédla. Vytaženými. Opuštěnými. Vyplňujícími běh jako pokácený les.

„Přes půl milionu,“ řekl kupec. „To je můj odhad. Predo, kam se v Bloudově jménu všichni poděli?“

Bivatt se zamračila. „Vykopejte to svoje hnízdo mágů, Leture Anikete. Ať si ty přehnané platy zaslouží. O tomhle se musí král dozvědět. Každou podrobnost. *Všechno.*“

„Provedu,“ vyhrkl kupec.

Totéž udělá s cedovým oddílem akolytů. Násobení bylo nezbytné. Bez Kuru Qanových vybraných žáků by nikdy nezjistila, co všechno si Letur Anikt nechal v závěrečné zprávě pro sebe, ani by nedokázala oddělit pravdu od pololží a vyložených lží. Věčný problém s najímá-

ním soukromých dodavatelů – každý má vlastní zájmy a věrnost koruně je u osob jako Letur Anikt, nový faktor Drene, až na druhém místě.

Začala hledat cestu dolů. Chtěla se na kánoe podívat zblízka, zvláště proto, že části přídí byly zřejmě rozebrané. *Což je další podivnost. Přesto však záhada, se kterou se dokážu srovnat, abych nemusela myslet na to ostatní.*

„Přes půl milionu.“

Bloudovo požehnání, kdo je to nyní mezi námi?

Oul'dan po dobytí Edury

Vlci přišli a odešli, a kde byly z hromady na kopci vytahané mrtvoly – kde neznámí vojáci dobojovali do posledního – byly vidět stopy po jejich krmení, což neuniklo osamělému jezdcí, pomalu projíždějícímu mezi nehybnými těly. Takové drancování bylo... neobvyklé. Pískově hnědí vlci z planin byli pochopitelně stejně oportunističtí jako kteříkoliv jiní predátoři z Oul'dan. Přesto měli podle dávných zkušeností s lidmi prchnout, jakmile ucítli první nakyslý pach, třebaže byl promíšený se vši tou prolitou krví. Co je tedy přilákalo na ztichlé bojiště?

Osamělý jezdec s tvář zakrytou maskou z karmínových šupin zastavil koně pod nízkým kopcem. Jeho kůň umíral, zmítala jím zimnice, a než skončí den, bude z jezdce pěšák. Když ráno balil tábor, uštkl koně, pasoucího se na trsech tenké trávy na kraji palouku, rohonosý had. Jed působil pomalu, ale byl smrtelný a nedal se neutralizovat žádnou z léčivých bylin, které měl muž u sebe. Ztráty litoval, nicméně to nebyla žádná pohroma, protože nikam nespěchal.

Nad hlavou mu kroužili krkavci, ale žádný neslétl – a jeho příjezd žádného nevyplašil od hostiny. Vlastně ho sem dovedli právě oni, jak poletovali nad návrším. Jejich křik byl nepravidelný, podivně tlumený, téměř žalostný.

Drenské legie si odnesly své mrtvé a za potravu travinám na pláních zanechaly pouze své oběti. Jinovatka, dosud vytvářející blyštivé vzorce na kůži ztmavlé smrtí, se již rozpouštěla, a on měl dojem, že mrtví vojáci roní slzy z nehybných tváří, otevřených očí, smrtelných ran.

Postavil se ve třmenech a obhlédl obzor – nakolik ho viděl – hledaje své dva společníky. Ti hrozní tvorové se však ještě nevrátili z lovu a jeho napadlo, že možná našli novou, zajímavější stopu někde na západě – lederské vojáky z Drene, vítězoslavně pochodující zpátky k městu. Pokud ano, dojde k masakru. Pomyšlení na pomstu bylo jen

náhodné, jeho společníci takovými pocity netrpěli. Zabíjeli pro radost, aspoň pokud věděl. A tak vyhubení Drene a pomsta, kterou by bylo lze tomu skutku připsat, existovaly pouze v jeho představách. Ten rozdíl byl důležitý.

Přesto to byla uspokojivá představa.

Ale oběťmi byli cizinci, vojáci v šedočerných uniformách. Nepřítel jim sebral zbraně a zbroj a praporce odnesl jako trofeje, a jejich přítomnost v Oul'dan – v srdci jezdcovy domoviny – byla znepokojivá.

Nakonec znal lederské útočníky. Věděl o bezpočtu legií s podivnými jmény a zuřivým soupeřením. Stejně dobře znal neohroženou kavalerii z Modré růže, i dosud svobodná království a území hraničící s Oul'dan – soupeřící D'rhasilhaniové, Kerynové, Bolkandské království a Safinandský stát – se všemi obchodoval nebo s nimi zkřížil zbraně, a nikde neměli vojáky, jako byli tihle.

S bledou pleť, s vlasy barvy slámy či rudými jako rez, očima modrýma a šedýma. A... *tolik žen.*

Zrak mu spočinul na jedné takové ženě těsně pod vrcholkem kopce. Zbroj poničená magií se jí spojila s potrhaným tělem – a na zbroji byly vidět odznaky...

Muž sesedl a vykročil do svahu. Obcházel těla a mokusíny mu klouzaly v krvavém blátě. Konečně si dřepel vedle mrtvé.

Na začerněném bronzovém hauberku byla barva. Dvě vlčí hlavy. Jedna s bílou srstí a jednooká, druhá se stříbročernou srstí. Odznak, jaký dosud neviděl.

Skuteční cizinci.

Jinozemci. Tady, v zemi jeho srdce.

Pod maskou se zamračil. *Byl jsem pryč příliš dlouho. Jsem teď taky cizinec?*

Půdu pod nohama mu rozvibroval těžký dupot. Narovnal se. Společníci se vraceli. Na pomstu tedy nedošlo. Však je ještě čas.

Ráno ho probudilo žalostné vytí vlků a sem ho přitáhlo právě jejich volání, jako by hledali svědka, jako by ho skutečně přivolali. Ač ho poháněl jejich křik, nezahlédl cestou jedinou šelmu.

Vlci se tu přesto krmili, někteří dnes ráno. Vytahali těla z hromady.

Cestou dolů zpomaloval, až se zastavil, zadržel dech a lépe se podíval na mrtvé vojáky kolem sebe.

Vlci se krmili. Ale ne tak, jak to vlci dělají... ne takhle.

Hrudníky rozervané, žebra trčící... požírali srdce. Nic jiného. Jenom srdce.

Dupot zněl hlasitěji, z větších blízkosti, drápy šustily v trávě. A krkavci kroužící nad kopcem se s křikem rozletěli do všech stran.

KNIHA JEDNÁ

CÍSAŘ VE ZLATĚ

Lež stojí sama, osamělý klam
obrácený zády bez ohledu na to,
z jaké strany se váhavě blížíš, a s každým krokem
je tvůj cíl odháněn dál, tvůj krok sváděn stranou,
stezka se skládá sama do sebe, chodíš stále
v kruzích, a co samo stálo před tebou
zbloudilé jako smůla, náhodně pronesené slovo,
nyní odhaluje legii dětí, hotový zástup
hemžící se ve vláknech a uzlech, jež tě obklopuje,
že nemůžeš dýchat, nemůžeš se hnout.

Svět tento je tvým dílem a jednoho dne,
příteli můj, budeš stát sám uprostřed
moře mrtvých, nakoupená slova
všude kolem tebe a vítr se ti vysměje
na nové cestě do nekonečných muk –
osamělý klam je vlastní osamělostí, lež je
lží stojící o samotě, vlákna a uzly
zástupů se stahují ve spravedlivém soudu,
jímž jsi kdysi tak svobodně uškrtil
každého pravdomluvce, každý nesouhlas.

A tak nyní utiš svou žízeň mým soucitem
a zemři vyprahlý v pustině.

Úryvek nalezený v den,
kdy byla básnička Tesora Veddíkt
zatčena patriotisty
(šest dní před svým utápěním)

KAPITOLA JEDNÁ

Dvě síly, kdysi v zuřivé opozici, se nyní nalézají doslova v jedné posteli, ač žádná se nemůže rozhodnout, která jako první roztáhla nohy. Prostým faktem je, že se původní hierarchická struktura tisteedurských kmenů ukázala jako dokonale vyhovující lederskému systému moci získávané skrze bohatství. Edurové se stali korunou, snadno se usadili na nafouklém obzervství Lederu, ale má snad koruna vlastní vůli? Zhroutí se její nositel pod tím břemenem? Při zpětném pohledu je zřejmá i další pravda. Jakkoliv toto spojení vypadá bezproblémové, k jinému, mnohem rafinovanějšímu a vražednějšímu spojení došlo pod povrchem: spojení specifických vad každého z obou systémů, a z tohoto splynutí měla vzejít nanejevš výbušná kaše.

Hirotská dynastie (Svazek XVII)
Kolonie, historie Lederu
Dinit Arnara

„Odkud je tohle?“
Tanal Jatvanar se díval, jak dozorce v baculatých rukou pomalu obrací podivný předmět. Onyxy v mnoha prstenech na krátkých prstech se blýskaly v paprscích slunečního světla, pronikajících otevřeným oknem. Karos Inviktad si pohrával s pokroucenou sbírkou bronzových špendlíků, jejichž konce byly ohnuté do oušek a zkroucené kolem sebe, takže vytvářely pevnou klec.

„Z Modré růže, myslím,“ odvětil Tanal. „Od Senorba. Průměrná doba řešení je tři dny, i když rekord je těsně pod dva –“

„Kdo?“ chtěl vědět Karos, sedící za stolem, a vzhlédl.

„Jakýsi tarthenalský míšenec, pokud tomu lze věřit, pane. Tady v Lederas. Je to údajně prošťáček, nicméně má přirozené nadání k luštění skládaček.“

„A úkolem je přesunout špendlíky do takové konfigurace, aby se to celé naráz zbouralo.“

„Ano, pane. Zploští se to. Co jsem slyšel, přesný počet manipulací je –“

„Ne, Tanale, neříkej mi to. Víš přece, co se sluší.“ Dozorce, velitel patriotistů hlavolam odložil. „Děkuju za dárek. Již,“ následovalo pousmání, „jsme Bruthena Tranu trápili dost dlouho, nemyslíš?“ Vstal a upravil si karmínový hedváb – jedinou barvu a materiál, jaké kdy nosil – popadl krátké žezlo, představující oficiální symbol jeho úřadu, z černého krvoděva z edurské domoviny se stříbrnými čepičkami natlučenými do leštěných onyxů, a ukázal na dveře.

Tanal se uklonil a vyšel na chodbu. Po širokém schodišti sestoupili do přízemí a dvoukřídlymi dveřmi ven.

Řada vězňů trčela na plném slunci u západní zdi. Vyvedli je z cel jedno zvonění před rozbřeskem a nyní bylo krátce po poledni. Nedostatek vody a jídla a dopolední vedro spolu s krutými výslechy, probíhajícími poslední týden, měly za následek, že více než polovina z osmnácti zadržených ztratila vědomí.

Tanal si všiml, jak se dozorce nad nehybnými těly zhroucenými v řetězech mračí.

Tisteedurský styčný důstojník Bruthen Trana z kmene Den-Ratů stál ve stínu před vězni. Když se Tanal s Karosem přiblížili, pomalu se otočil.

„Bruthene Trano, vítěj,“ pronesl Karos Inviktad. „Je vše v pořádku?“

„Pokračujme, dozorce,“ pravil vysoký šedý válečník.

„Hned. Doprovodíš-li mne, můžeme si prohlédnout zde shromážděné vězně. Konkrétní případy –“

„Nijak netoužím přiblížit se k nim ještě víc,“ přerušil jej Bruthen. „Jsou znečištěni vlastními výkaly a mezi těmito zdmi se vzduch téměř nehne.“

Karos se usmál. „Chápu, Bruthene.“ Položil si žezlo na rameno a obrátil se k řadě zadržených. „Nemusíme chodit blíž, jak říkáš. Začnu s tím na kraji nalevo, pak –“

„S tím v bezvědomí nebo mrtvým?“

„Kdo to odsud pozná?“

Tanal si všiml Edurova mračen. Poklonil se mu a Karosovi a udělal patnáct kroků k vězňům. Sklonil se, prohlédl si bezvládnou postavu a narovnal se. „Žije.“

„Tak ho probud'!“ rozkázal Karos. Když zesílil hlas, zněl mu pronikavě natolik, aby sebou hloupý posluchač trhl – hloupý, pokud si

dozorce té instinktivní reakce všiml. Takové neopatrné chyby se stávaly pouze jednou.

Tanal do vězně kopal, dokud neuslyšel suchý, chraplavý vzlyk. „Vstávej, zrádce,“ vyzval ho Tanal potichu. „Dozorce si to žádá. Vstaň, nebo ti zlámu všechny kosti v tom žalostném pytli, který nazýváš tělem.“

Díval se, jak se vězeň s námahou zvedá.

„Vodu, prosím –“

„Už ani slovo. Narovnej se, čel svým zločinům. Jsi Ledeřan, že? Ukaž našemu edurskému hostu, co to znamená.“

S tím se vrátil ke Karosovi a Bruthenovi. Dozorce mluvil. „...známé spolky s rozkladnými elementy v kolegiu lékařů – tolik příznal. Ačkoliv mu nelze přisoudit nějaký konkrétní zločin, je jasné, že –“

„Další,“ uřál ho Bruthen Trana.

Karos si odkašlal a usmál se, aniž by ukázal zuby. „Samozřejmě. Další je básník, který psal a rozšiřoval volání po revoluci. Nic nepopírá a jeho stoický vzor můžeš vidět i odsud.“

„A ten vedle něj?“

„Majitel hostince, taverny, kam chodívaly nežádoucí živly – přesněji nespokojení vojáci – a dva z nich jsou také mezi zadrženými. Informaci o pobuřování jsme obdrželi od jisté počestné kurvy –“

„Počestné kurvy, dozorce?“ Edur se pousmál.

Karos zamrkal. „Inu ano, Bruthene Trano.“

„Protože udala hostinského.“

„Hostinský se zapojil do zrádného –“

„Spíš žádal příliš vysoký podíl na jejích ziscích. Pokračuj, a buď tak laskav, zkrat své popisy zločinů co nejvíc.“

„Samozřejmě.“ Karos Inviktad si poklepával žezlem na rameno jako holí odměřující pomalý pochod.

Tanal, stojící vedle velitele, dával pozor, zatímco dozorce pokračoval v hlášení jednotlivých přestupků přítomných Ledeřanů. Osmnáct vězňů bylo celkem přesným vzorkem více než tří set příkovaných v podzemních kobkách. To je na týden celkem slušný počet zatčení, říkal si Tanal. Většinu ohavných zrádců mezi nimi čekalo utápění. Ze tří set dvaceti se třetina projde po dně kanálu s drtivou váhou na zádech. Bookmakeři si stěžovali, protože v posledních dnech nikdo tuto zkoušku nepřežil. Pochopitelně si nestěžovali příliš hlasitě, protože skuteční rozvrtníci mezi nimi riskovali utápění také – stačilo jich pár na začátku, aby to umlčelo námitky ostatních.

Tento detail Tanal oceňoval, jeden z dokonalých zákonů nátlaku

a ovládní, jaké Karos Inviktad vyhlásil, znovu a znovu zdůrazňovaných v obsáhlém traktátu, jež dozorce sepisoval na téma jeho srdci nejdražšímu. *Vezmi kteroukoliv část obyvatelstva, unuť jejím konkrétním vlastnostem přísná, přesto jasná omezení a přinuť ji k poslušnosti. Podplatť slabé, aby udali silné. Zabij silné a zbytek máš v hrsti. Přejdi k další části.*

Bookmakeři byli snadný cíl, protože je měl rád jen málokdo – zvláště ne notoričtí hráči, a těch s každým dnem přibývalo.

Karos Inviktad zakončil litanii. Bruthen Trana kývl, otočil se a odešel.

Jakmile byl z dohledu, dozorce se obrátil k Tanalovi. „Trapné,“ poznamenal. „Ti v bezvědomí.“

„Ano, pane.“

„Vyměň hlavy na vnější zdi.“

„Hned, pane.“

„Teď, Tanale Jatvanare, musíš především jít se mnou. Bude to jen chvilka, pak se můžeš vrátit ke svým úkolům.“

Vraceli se k budově. Karos dělal krátké kroky a Tanal musel cestou do jeho pracovny neustále zpomalovat.

Nejmocnější muž hned po císaři se znovu usadil za stůl. Zvedl klíčku z bronzových špendlíků, několik jich rychle přesunul a hlavolam se složil do placky. Karos Inviktad se usmál na Tanala a hodil placku na stůl. „Pošli Seniorbovi v Modré růži úřední list. Sděl mu, jak dlouho mi trvalo najít řešení, a dodej můj vzkaz pro něj, že se obávám, že ztrácí vliv.“

„Ano, pane.“

Karos Inviktad zvedl jeden ze svitků. „Na kolika procentech z výnosů hostince U Obráceného hada pro mě jsme se dohodli?“

„Myslím, že Rautos naznačil čtyřicet pět, pane.“

„Dobře. Přesto je podle mě na řadě setkání s mistrem Osvobozenké vkladové. Později tento týden postačí. Přes všechny poslední příjmy nám stále scházejí hotové peníze, a já chci vědět proč.“

„Pane, jistě víte, jaké má Rautos Hivanar podezření.“

„Zhruba. Rád uslyší, že jsem připravený řečená podezření si poslechnout pozorněji. To jsou dvě věci z pořadu dne. Připrav setkání na jedno zvonění. Ach, a ještě poslední věc, Tanale.“

„Pane?“

„Bruthen Trana. Tyhle návštěvy každý týden. Chci vědět, zda je k tomu nucen. Je to nějaký edurský způsob královské nemilosti, nebo trest? Nebo ty parchanty opravdu zajímá, co děláme? Bruthen nikdy nic neřekne. Dokonce se ani nezeptá, jaký trest následuje po odsou-

zení. Navíc mě jeho sprostá netrpělivost unavuje. Stálo by za to se o něm něco dozvědět.“

Tanal zvedl obočí. „Vyšetřovat Tiste Edur?“

„Nenápadně ovšem. Jistě, na pohled se tváří, že jsou neochvějně věrní, ale nemůžu si pomocť. Zajímá mě, zda jsou sami skutečně imunní vůči poabuřování.“

„I kdyby nebyli, pane, se vši úctou, jsou patriotisté ta pravá organizace –“

„Patriotisté, Tanale Jatvanare,“ přerušil jej Karos ostře, „mají císařskou chartu na policejní správu říše. V té chartě se nerozlišuje mezi Edury a Ledeřany, pouze mezi věrnými a zrádci.“

„Ano, pane.“

„Myslím, že tě teď čekají jisté úkoly.“

Tanal Jatvanar se uklonil a odešel z pracovny.

Sídlo vévodilo severnímu břehu řeky Leder, čtyři ulice od Quilla-sova kanálu. Stupňovité hradby vyznačující jeho hranice sestupovaly dolů po břehu a sahaly až do vody – na kůlech, aby na ně tolik nepůsobil proud – na délku nejméně dvou člunů. U hradby čněly dvě kotvicí tyče. Byly záplavy. V posledním století se objevovaly nepravidelně, všiml si Rautos Hivanar, listující v Sídelním kompendiu – svazku rodinných poznámek a map, zaznamenávajícím plných osm set let hivanarské krve na této půdě. Rautos se opřel v plyšovém křesle a se zádučivou netečností dopil balatový čaj.

Tiše k němu přistoupil správce domácnosti a hlavní agent Venitt Sathad. Uložil Kompendium do dřevěné a železné truhly zapuštěné v podlaze pod stolem s mapami, položil zpátky prkna a uhladil nad nimi koberec. Poté se vrátil na své místo u dveří.

Rautos Hivanar byl velký muž, ruměný, s těžkými rysy. Kdekoliv byl přítomen, ovládl místnost, byť byla sebevětší. Nyní seděl v knihovně, jejíž stěny byly od podlahy ke stropu obložené policemi. Každé volné místo vyplňovaly svitky, hliněné tabulky a vázané knihy, nahromaděné vědomosti tisíců učenců, z nichž mnozí nosili jméno Hivanar.

Jako hlava rodu a dohlizitel nad rozsáhlými finančními državami byl Rautos Hivanar zaneprázdněný člověk, a požadavky na jeho intelekt se zdvojnásobily ve chvíli, kdy Tiste Edur dobyli Leder – což zpustilo oficiální zformování a uznání Osvobozenské vkladové, spolku nejbohatších rodin v Lederské říši – a to způsobem, jaký si předtím neuměl představit. Měl by potíže vysvětlit, proč mu veškerá činnost připadá únavná a vysilující, ale tak tomu bylo, a jeho pode-

zření se pomalu, neznatelně změnilo v jistotu. Někde tam venku působil nepřítel – či nepřátelé – soustředící se na jedinou věc, a to ekonomickou sabotáž. Nešlo o pouhé vlastní obohacení, s kteroužto činností byl Rautos osobně dobře obeznámen, ale o něco hlubšího, obsáhlejšího. *Nepřítel*. Všeho, co živilo Rautose Hivanara a Osvobozenskou vkladovou, jejímž byl mistrem. Vlastně všeho, co živilo samotnou říši, bez ohledu na to, kdo zrovna seděl na trůně, dokonce bez ohledu na ty divoké, žalostné barbary, kteří se nyní naparovali na samotném vrcholku lederské společnosti jako straky s šedým peřím na hromadě trefek.

Takové poznání by u něj kdysi vyvolalo nanejvýš zapálenou reakci. Samotná hrozba měla ospravedlnit úporný hon a představa podniku s tak ďábelským cílem – a jak musel přiznat, vedeného nanejvýš rafinovaným géniem – měla oživit hru, dokud by pronásledování nenabylo rozměrů posedlosti.

Místo toho Rautos Hivanar hledal v zaprášených účetních knihách důkazy o minulých povodních a věnoval se mnohem přízemnější záhadě, která zajímala pouze hrstku huhlajících akademiků. A to, jak si často připouštěl, bylo podivné. Nicméně nátlak nabíral na síle a on v noci lehával vedle odpočívající zpocené masy – což byla již třiatřicet let jeho manželka – a v duchu neúnavně zápolil s proudy cyklického toku času a se vši svou vnímavostí se snažil prodrat zpátky do minulých věků. Hledal. Něco hledal...

Vzdychl si, odložil prázdný šálek a vstal.

Cestou ke dveřím k němu přistoupil Venitt Sathad – jehož rodina byla u Hivanarů zadlužená již po šest pokolení – uchopil křehký šálek a vydal se za pánem.

Rautos sešel dolů k přístavišti přes mozaiku zpodobňující uvedení Skovala Hivanara do úřadu říšského cedy před třemi staletími a po nízkých schodech sestoupil k místu, kde za sušších časů bývala dolní terasovitá zahrada. Mezitím se tudy prohnaly říční proudy, odnesly půdu a rostliny a obnažily nanejvýš podivné uskupení balvanů, zasažených jako dlážděná ulice a rámovaných dřevěnými sloupky seřazenými do čtverce, i když ze sloupků zbývaly jen uhnílé pahýly, čnící z kaluží přetrvávajících po povodni.

Na horní terase dělníci podle Rautosových příkazů použili dřevěné podpěry, aby se stavba nezbortila, a vedle stála kolečka naplněná prapodivnými předměty, které záplava vynesla na světlo. Tyto předměty předtím ležely na dlážděné podlaze.

Pro Rautose to byla záhada. Nikde neexistovaly záznamy, že by dolní terasovitá zahrada byla cokoliv jiného než dolní terasovitá

zahrada, a poznámky zahradního návrháře – z doby krátce po dokončení hlavních budov sídla – ukazovaly, že břeh na této úrovni tvořilo jen naplavené bahno.

Jíl uchoval dřevo, alespoň do nedávné doby, a tak se nedalo poznat, kdy byla podivná konstrukce zbudována. Jediným náznakem starobylosti byly ony předměty, všechny z bronzu nebo mědi. Nebyly to zbraně, jaké by se daly spojit s mohylou, a pokud to byly nástroje, musely sloužit činnostem dávno zapomenutým, protože jediný z dělníků, jež sem Rautos přivedl, nedokázal určit účel těch věcí – nepřipomínaly žádné známé nástroje ani pro opracovávání kamene či dřeva, ani pro přípravu jídla.

Rautos jeden zvedl a aspoň postě si ho prohlédl. Bronzový odlietek – nálitky byly jasně vidět – byl podlouhlý, zakulacený, a přitom ohnutý v téměř pravých úhlech. Kolem ohybů tvořily zářezy křížový vzor. Ani na jednom konci nebyla možnost uchycení – neměla to tudíž být součást nějakého většího mechanismu. Rautos jej potěžkal. Nebyl lehký a přes ohyb uprostřed nebyl vyvážený. Rautos bronz odložil a zvedl tenké měděné kolečko, tenčí než vrstva vosku na písarově tabulce. Kov byl po styku s hlinou zčernalý, ale na okrajích se teprve teď začínala objevovat měděnka. V kolečku byl vyražen bezpočet otvorů, které netvořily žádný viditelný vzor, ale každá díra byla dokonale kulatá, stejná jako ostatní, a nebylo poznat, z které strany byla vyražena.

„Venitte,“ řekl Rautos, „máme mapu zaznamenávající přesné rozložení předmětů, když byly nalezeny?“

„Zajisté, pane, jen s několika výjimkami. Zkoumal jste ji minulý týden.“

„Vážně? No dobrá. Polož mi ji znovu na stůl v knihovně, hned odpoledne.“

Úzkým bočním průchodem podél levé strany domu k nim došla hlídačka od brány, zastavila se deset kroků před Rautosem a poklonila se. „Pane, zpráva od dozorce Karose Inviktada.“

„Dobře,“ opáčil Rautos nepřítomně. „Hned se tomu budu věnovat. Čeká posel na odpověď?“

„Ano, pane. Je na nádvoří.“

„Ať mu donesou občerstvení.“

Hlídačka s úklonou odešla.

„Venitte, budeš se muset kvůli mně vydat na cestu.“

„Pane?“

„Dozorce konečně pochopil rozsah nebezpečí.“

Venitt Sathad neřekl nic.

„Musíš se vydat do města Drene,“ pokračoval Rautos, oči opět upřené na záhadnou stavbu na dolní terase. „Vkladová vyžaduje přesné hlášení o tamních přípravách. Žel, faktorovy zprávy jsou neuspokojivé. Pokud se mám plně soustředit na bližší hrozbu, požaduji v těchto věcech spolehlivost.“

Venitt opět mlčel.

Rautos se zadíval na řeku. Na protějším břehu se shromažďovaly rybářské čluny a k hlavnímu přístavu mířily dva koráby. Jeden, plující pod vlajkou rodu Esterriktů, vypadal poškozený, zřejmě ohněm. Rautos si oprášil ruce a zamířil k budově. Sluha ho následoval.

„Zajímalo by mě, co leží pod těmi kameny.“

„Pane?“

„Zapomeň na to, Venitte. Jen jsem přemýšlel nahlas.“

Na oulanský tábor zaútočily za úsvitu dva oddíly modrorůžské kavalerie atripredy Bivatt. Dvě stě zkušených kopiníků vjelo do víru paniky, jak lidé vybíhali z kožených chýší, a drenští váleční psi, dorazivší chvíli před jezdci, se vrhli na smečku oulanských honáckých a tažných psů a ve chvílce se všechna tři plemena pustila do zuřivé bitvy.

Oulanští válečníci byli nepřipravení a jen málokterý měl čas si aspoň najít zbraň, než mezi ně vpadli kopiníci. Vraždění se ve chvílce přeneslo i na starce a děti. Většina žen bojovala po boku mužských příbuzných – manželka vedle manžela, sestra vedle bratra, umírali bok po boku v posledních kapkách krve.

Střet mezi Ledeřany a Oulany trval jen chvíličku. Válka mezi psy byla delší, protože honáčtí psi – ač menší a kompaktnější než útočníci – byli rychlí a neméně zákešní, kdežto tažní, chovaní k tahání vozů v létě a saní v zimě, se drenskému chovu vyrovnali. Byli cvičení k zabíjení vlků, a tak se válečným psům mohli směle postavit, a nebýt toho, že se kopiníci začali bavit zabíjením skvrnitých šelem, byla by se bitva obrátila. Takhle se oulanská smečka nakonec rozprchla, přeživší utekli na východ přes pláně a několik drenských válečných psů se je jalo pronásledovat, než je psáři odvolali.

Kopiníci sesedli, aby se přesvědčili, že z Oulanů nikdo nepřežil, a další vyjeli pro stáda myridů a rodar ve vedlejší údolí.

Atripreda Bivatt seděla na hřebci a snažila se ho zvládnout, protože ho vyváděl z míry pach krve v ranním vzduchu. Vedle ní seděl neohrabaně v neznámém sedle Brohl Handar, nově jmenovaný tisteedurský dohlizitel Drene, a díval se, jak Ledeřané systematicky rabují tábor, svlékají mrtvolu a vytahují nože. Oulané si zaplétali šperky –

většinou zlaté – do copů, takže Ledebané museli vlasy uřezávat, aby získali kořist. V takovém mrzačení šlo pochopitelně o víc než jen o prospěch, protože se vztahovalo i na sbírání pruhů kůže zdobených tetováním ve zvláštním oulanském stylu, v sytých barvách a často obšitých zlatou nití. Tyto trofeje zdobily nejen kopinický štít.

Ukořistěná stáda nyní patřila drenskému faktorovi Leturu Anik-tovi, a když tak Brohl Handar pozoroval stovky myridů přicházejících přes kopec, s hustou černou srstí připomínající balvany valící se po stráni, bylo zřejmé, že se faktorův majetek právě podstatně rozrostl. Po myridech následovaly vyšší rodary s modrými hřbety a dlouhými krky, panicky mávající dlouhými ocasy, jak se váleční psi na krajích pouštěli znovu a znovu do hraných útoků.

Atripreda zasyčela. „Kde je vlastně ten faktorův člověk? Ty zatracené rodary se za chvíli splaší. Poručíku! Ať si psáří odvolají psy! Honem!“ Sňala si přílbu a pověsila ji na sedlovou hrušku. Podívala se na Brohla. „Tady to máte, dohlížíteli.“

„Takže tohle jsou Oulané.“

Zaškaredila se a odvrátila zrak. „Podle jejich měřítek jen malý tábor. Asi sedmdesát dospělých.“

„Přesto velká stáda.“

Škleb se změnil v zamračení. „Kdysi bývala větší, dohlížíteli. Mnohem větší.“

„Předpokládám, že toto tvoje tažení úspěšně zahání narušitele hranic pryč.“

„Není to moje tažení.“ Zřejmě v jeho výrazu něco zachytila, protože dodala: „Ano, samozřejmě, velím expedičnímu sboru, dohlížíteli. Ale rozkazy dostávám od faktora. A přesně řečeno, Oulané nejsou narušitelé.“

„Faktor tvrdí opak.“

„Letur Anikt má vysoké postavení v Osvobozenké vkladové.“

Brohl Handar si ji chvíli prohlížel. „Ne všechny války jsou vedeny pro majetek a půdu, atripredo.“

„Musím nesouhlasit, dohlížíteli. Copak jste nás vy Tiste Edur nenapadli jako první, protože jste si mysleli, že vám hrozí ztráta půdy a zdrojů? Kulturní asimilace, konec vaší nezávislosti? Já v nejmenším nepochybuju,“ pokračovala, „že jsme se my Ledebané snažili zničit vaši civilizaci, jako jsme to udělali už s Tarthenaly a mnoha dalšími. Takže ekonomická válka.“

„Nedivím se, atripredo, že to tvůj druh vidí takto. A nepochybuju, že podobné obavy měl i král-zaklánač. Podrobili jsme vás, abychom

přežili? Možná.“ Chtěl ještě něco dodat, ale pak jen zavrtěl hlavou a díval se, jak se čtyři váleční psi vrhli na zraněného honáckého psa. Kulhající šelma se bránila, ale brzy ji strhli, takže jen chvíli kopala a nakonec znehybněla, když jí váleční psi rozervali břicho.

„Přemýšlel jste někdy, dohlížiteli,“ zeptala se Bivatt, „kdo z nás tu válku skutečně vyhrál?“

Vrhl po ní chmurný pohled. „Ne, nepřemýšlel. Vaši zvědové, jak jsem slyšel, nenašli v této oblasti žádné další Oulany. Takže faktor teď zkonsoliduje lederský nárok obvyklým způsobem?“

Bivatt kývla. „Posádky. Hraniční pevnosti a silnice. Budou následovat osadníci.“

„A pak faktor rozšíří své hamizné úsilí dál na východ.“

„Jak říkáte, dohlížiteli. Pochopitelně víte, že zisky obohatí i Tiste Edur. Území říše se rozšíří. Císař bude mít bezpochyby radost.“

Brohl Handar byl guvernérem Drene druhý týden. V tomto odlehlém koutě Rhuladovy říše bylo jen pár Tiste Edur, necelá stovka, a pouze tři členové štábu byli Arapajové z Brohlova kmene. Anexe Oul'dan probíhající jako genocida začala před lety – dávno před edurským vpádem – a jednotlivé vlády v daleké Lederas neměly pro toto vojenské tažení větší význam. Brohl Handar, patriarcha klanu věnujícího se lovu kelnatých tuleňů, uvažoval – a nikoliv poprvé – co tu vlastně dělá.

Titulární velení jako dohlížitel zřejmě obnášelo pouze pozorování. Skutečnou moc vládnout měl v rukou Letur Anikt, drenský faktor, který „*má vysoké postavení v Osvobozenké vkladové*“. Zjistil, že je to nějaká kupecká gilda, ač netušil, co přesně je na této záhadné organizaci osvobozujícího. Pokud ovšem to nebyla svoboda dělat si, co se jim zlíbí. Včetně využívání říšských oddílů k napomáhání při získávání dalšího bohatství.

„Atripredo?“

„Ano, dohlížiteli?“

„Tito Oulané – brání se někdy? Ne, nemyslím jako dneska. Myslím, jestli někdy provádějí nájezdy? Shromažďují válečnický na cestu války?“

Zatvářila se rozpačitě. „Dohlížiteli, tohle má dvě... inu, roviny.“

„Roviny. Co to znamená?“

„Oficiální a... neoficiální. Je to otázka úhlu pohledu.“

„Vysvětli mi to.“

„Obyčejní lidé věří tomu, co rozhlašují říšští agenti, že se Oulané spojili s Keryny na jihu a s D'rhasilhanii a dvěma královstvími Bolkandem a Safinandem – zkrátka se všemi územími hraničícími s říší –

a vytvořili válkychtivou a případně nebezpečnou sílu – Hordu bol-kandského spiknutí – která ohrožuje všechna východní území Leder-ské říše. Je jenom otázka času, než se horda sejde, a pak vytáhne. Proto každý útok provedený lederskými vojáky slouží ke zmenšení počtu bojovníků, jakým můžou Oulané přispět, a dále ztráta cenného dobytka zase divochy oslabí. Hlad možná lépe zvládne to, co nedo-kážou samotné meče – naprostý kolaps Oulanů.“

„Chápu. A neoficiální verze?“

Loupla po něm pohledem. „Žádné spiknutí není, dohlížiteli. Žád-né spojenectví. Pravdou je, že Oulané dál bojují mezi sebou – v ko-nečném důsledku se jejich pastviny zmenšují. A Keryny a D’rhasilha-nii opovrhují a nejspíš se nikdy ani nesetkali s někým z Bolkanda nebo Safinandu.“ Zaváhala. „Přede dvěma měsíci jsme se sice srazili s jakousi žoldnéřskou skupinou – zřejmě to byla ta hrozná bitva, která popohnala vaše jmenování. Bylo jich asi sedm set a po půl tuctu šar-vátek jsem se je vydala pronásledovat se šesti tisíci Lederňany. Dohli-žiteli, v té poslední osudové bitvě jsme ztratili skoro tři tisíce vojáků. Nebýt našich mágů...“ Potřásla hlavou. „A stále nemáme tušení, kdo to byl.“

Brohl si ji prohlížel. O žádném takovém střetu nevěděl. Důvod jeho jmenování? Možná. „Ta oficiální verze, o které jsi mluvila – ta lež – ospravedlňuje vraždění Oulanů v očích obyčejných lidí. Což všechno slouží faktorově touze ještě víc se obohatit. Chápu. Pověz mi, atripredo, k čemu potřebuje Letur Anikt tolik zlata? Co s ním dělá?“

Bivatt pokrčila rameny. „Zlato je moc.“

„Moc nad kým?“

„Nad každým.“

„Kromě Tiste Edur, kteří jsou k lederské představě majetku lho-steiní.“

Usmála se. „A jste, dohlížiteli? Ještě stále?“

„Co tím myslíš?“

„V Drene jsou Hiroti – ano, setkal jste se s nimi. Všichni tvrdí, že jsou příbuzní císaře, a na základě tohoto tvrzení zabrali nejlepší sídla a půdu. Mají stovky dlužníků jako otroky. Brzy možná budou členy Osvobozenké vkladové i Tiste Edur.“

Brohl Handar se zamračil. Na vzdáleném hřebeni stáli tři oulanští psi, dva tažní a jeden menší honácký, a pozorovali stáda hnaná zni-čeným táborem – dobytek v pachu prolité krve a výměšků bučel. Brohl si prohlížel tři siluety na vršku. Přemýšlel, kam teď psi půjdou. „Už jsem viděl dost.“ Otočil koně a příliš mu přitáhl otěže, a ten hodil hlavou, zafrkal a při otáčení couvl. Brohl se snažil udržet rovnováhu.

Pokud to atripredu pobavilo, byla natolik moudrá, aby to na sobě nedala znát.

Na obloze se objevili první mrchožraví ptáci.

Po levém břehu Jižní Jasp, jednoho ze čtyři přítoků Lederu, vytékajícího z Modrorůžských hor, vedla silnice, která zanedlouho začala stoupat k průsmyku, za nímž leželo starobylé království Modrá růže, nyní poddané Lederské říši. Jižní Jasp tu proudila rychle, hybnost prudkého sestupu z hor ještě nezbrzdila rozlehlá pláň, kterou dále překonávala. Ledová voda bušila do obrovských balvanů, zanechaných zde dávno roztátými ledovci, a vyhazovala do vzduchu mraziou mlhu, táhnoucí se v oblacích nad cestou.

Osamělý muž očekávající šestici tisteedurských válečníků a jejich doprovod byl snad ještě vyšší než Edurové, ale hubenější, zabalený v černém plášti z tuleních kůží, s nasazenou kapucí. Prsa mu křížovaly dva bandalíry se dvěma lederskými meči a pár chomáčů dlouhých bílých vlasů, které mu vytáhl vítr zpod kapuce, měl mokrých a přilepených na límeček pláště.

Blížícím se Merudům připadala tvář pod kápí bleďá jako smrt, jako by z ledové vody právě vylezla mrtvola, něco dávno zamrzlého v horách protkaných bílými žilami, jež na ně čekaly.

První válečník, veterán dobývání Lederas, zastavil své druhy a šel si promluvit s cizincem. Kromě dalších pěti Edurů tu bylo deset lederských vojáků, dva těžké vozy a čtyřicet otroků přikovaných v řadě za sebou za druhým vozem.

„Přeješ si společnost na cestu nahoru do průsmyku?“ zeptal se Merud a snažil se zahlédnout tvář pod kápí. „Prý tam přebývají zbytky banditů a odpadlíků.“

„Moje společnost mi stačí.“

Hlas byl drsný, přízvuk zastaralý.

Merud se zastavil tři kroky před mužem. Už mu viděl do tváře. Více méně edurské rysy, ale pleť bílá jako sníh. A oči... byly znepokojivé. Rudé jako krev. „Tak proč nám stojíš v cestě?“

„Předevčirem jste chytili dva Ledeřany. Patří mně.“

Merud pokrčil rameny. „Tak to sis je měl na noc přikovat, příteli. Tihle dlužníci utečou při první příležitosti. Naštěstí pro tebe jsme je chytili. Ano – samozřejmě je vrátíme do tvé péče. Aspoň tu holku – muž je uprchlý otrok Hirotů, aspoň podle tetování. Žel, čeká ho utápění, ale jsem ochotný zaplatit ti náhradu. V každém případě je holka, jak je mladá, docela cenná. Doufám, že můžeš zaplatit za jejich navrácení.“

„Vezmu si je oba. A nezaplatím ti nic.“

Merud se zamračil. „Byl jsi neopatrný, když jsi je ztratil. My je příčinlivě znovu chytili. Proto čekáme vyrovnání za svou námahu, stejně jako ty bys měl čekat jistou cenu za svou neopatrnost.“

„Sundejte jim okovy,“ řekl cizinec.

„Ne. Z kterého kmene jsi?“ Ty oči, neochvějně upřené do jeho, vypadaly dočista... *mrtvé*. „Co se ti stalo s kůží?“ *Mrtvé jako císařovy*. „Jak se jmenuješ?“

„Propuť je hned.“

Merud potřásl hlavou a zasmál se – trochu chabě – a mávl na své druhy. Chystal se tasit šavli.

Zpomalilo ho, že nemohl té absurdní výzvě uvěřit. Zbraň měl napůl venku, když z pochvy vyletěl cizincův meč a proťal mu hrdlo.

Rozzuřený křik. Zbývajících pět válečníků tasilo zbraně a vrhlo se na cizince a deset lederských vojáků je rychle následovalo.

Cizinec se díval, jak se vůdce hroutí na zem a krev stříká do říční mlhy halčí silnici. Pak vytáhl i druhý meč a vydal se vstříc pěti Eduřů. Řinčení železa a lederské zbraně v cizincových rukou náhle zapřivaly, jejich témbř s každou odraženou ranou sílil.

Dva Eduřové se zhroutili zároveň, oba smrtelně zranění, jeden na prsou, druhý s odřatou třetinou lebky. Ten se ještě otočil, sehnul se pro úlomek kosti s vlasy a jako opilý vykročil po cestě.

Padl další Eduř s useknutou nohou. Zbývajících dva rychle couvali a ječeli na Ledeřany, kteří nyní váhali tři kroky od bojiště.

Cizinec vykročil. Odrazil výpad Edura napravo, sjel mečem pod jeho zbraní a otočil zápěstím nahoru, čímž mu zbraň vyrazil z ruky, a vzápětí ho bodl do krku. Zároveň druhým mečem předstíral bodnutí. Poslední Eduř se zaklonil, aby se vyhnul čepeli, a pokusil se seknout po cizincově zápěstí. Jenomže meč se hbitě sklonil, odrazil šavli a projel válečníkovi pravým okem, kde zlomil křehké kosti a skončil v předním mozku.

Cizinec prošel mezi dvěma padajícími Edury a srazil dva nejbližší Ledeřany. V té chvíli se zbývajících osm otočilo a proběhlo kolem vozů – z nichž slézali vyděšené vozkové – a podél řady vykulených zajatců. V běhu Ledeřané odhodili zbraně a hnali se po silnici pryč.

Jak se jeden z Ledeřanů ocitl vedle zajatců, kdosi mu podrazil nohy a řada na řetěze se zavlnila, jak otrok skočil na bezmocného Ledeřana, obtočil mu kolem krku řetěz a zatáhl. Voják kopal nohama a mlátil rukama, ale otrok nepovolil a strážný nakonec znehybněl.

Silchas Zmar se zpívajícími meči v rukou došel k Udinaasovi škr-

tícímu teď již mrtvolu. „Už toho můžeš nechat,“ poznamenal tiste-andijský albín.

„Můžu,“ procedil Udinaas přes zaťaté zuby, „ale nenechám. Ten neřád z nich byl nejhorší. Nejhorší!“

„Jeho duše se již utápí v mlze,“ prohlásil Silchas Zmar a otočil se, jak se z houští ve škarpě na jižní straně silnice vynořily dvě postavy.

„Jen ho dál dus,“ radila Konývka z místa, kde byla o kus dál přikovaná na řetěz. „Ublížil mi, tenhleten.“

„Já vím,“ zaskřípal Udinaas. „Já vím.“

Silchas Zmar přistoupil k dívce. „Ublížil ti. Jak?“

„Jako obvykle,“ opáčila. „Tou věcí mezi jeho nohama.“

„A ostatní Ledeřani?“

Dívka potřásla hlavou. „Jen se dívali. Smáli se, pořád se smáli.“

Silchas Zmar se otočil, když dorazila Seren Pedak. Při pohledu do děsivých očí Tiste Andii ji zamrazilo.

„Budu pronásledovat ty, kteří utekli, akvizitor,“ prohlásil Silchas Zmar. „A připojím se k vám, než skončí den.“

Odvrátila zrak a zachytila Stracha Sengara, stojícího nad mrtvolami Merudů, pak zalétla pohledem na kamenitou pláň – kde se dosud potácel Tiste Edur, jenž přišel o třetinu lebky. Ale i tento výjev byl dojemný. „Dobrá,“ řekla a prohlížela si vozy a v nich zapřažené koně. „Budeme pokračovat po silnici.“

Udinaas si konečně vybil vztek na tělu Ledeřana pod sebou a vstal. „Seren Pedak, co ti ostatní otroci? Musíme je osvobodit.“

Seren se zamračila. Byla vyčerpaná, takže jí to příliš nemyslelo. Měsíce skrývání, prchání, vyhýbání se Edurům a Ledeřanům. Cestu na západ jim znovu a znovu někdo zablokoval a tlačil je k severu, a nekonečná hrůza v jejím nitru, to vše ji připravilo o jasné uvažování. *Osvobodit je. Ano. Ale pak...*

„Jen další řeči,“ ozval se Udinaas, jako by jí četl myšlenky, jako by její myšlenky našel dřív než ona. „Je jich spousta, pletou naše pronásledovatele. Poslouchej, Seren, oni už v podstatě vědí, kdo jsme. A ti otroci – udělají všechno, aby se vyhnuli novému zajetí. Nemusíme si s nimi dělat starosti.“

Zvedla obočí. „Zaručuješ se za své druhy dlužníky, Udinaasi? Kteří se všichni obrátí zády k příležitosti vykoupit se cennými informacemi, ano?“

„Jediná další možnost je všechny je zabít,“ podotkl s pohledem upřeným na ni.

Ti, kdo poslouchali, tedy ti, kteří ještě nebyli usouzeni v bezmocné loutky, najednou začali vykřikovat sliby a prohlášení a chřestili řetě-

zy. Jiní ustrašeně vzhlíželi, jako myrid, když zachytí pach vlka, jehož nevidí. Další se rozplakali a křčili se na kamenité silnici.

„První Edur, kterého zabil, má klíče,“ řekl Udinaas.

Silchas Zmar odešel po silnici. V mlze byl stěží vidět, když se popustil v něco obrovského a okřídleného, co se vzápětí vneslo do vzduchu. Seren přelétla pohledem řadu otroků – a ulevilo se jí, že si toho žádný nevšiml. „Tak dobře,“ otočila se k Udinaasovi a zašla ke Strachu Sengarovi, jenž dosud stál nad mrtvými Edury.

„Musím si vzít klíče,“ pravila Seren a poklekla k prvnímu zabitému.

„Nedotýkej se ho,“ štěkl Strach.

Vzhlédla. „Klíče – od okovů –“

„Najdu je.“

Kývla, narovнала se a couvla. Dívala se, jak Strach pronásí tichou modlitbu a pokleká k tělu. Klíče našel v koženém váčku u válečnickova pasu, váčku, v němž byla ještě hrst leštěných kamínků. Strach uchopil klíče do levé ruky a kamínky si nasypal do dlaně pravé. „Ty jsou z merudského pobřeží,“ podotkl. „Nejspíš je nasbíral ještě jako dítě.“

„Děti vyrostou,“ řekla Seren. „A i ty nejrovnější stromy mívají pokřivené větve.“

„A jakou vadu měl tento válečník?“ chtěl vědět Strach a zamračil se na ni. „Následoval mého bratra, stejně jako všichni ostatní válečníci z kmene.“

„Někteří se od něj nakonec odvrátili, Strachu.“ *Jako ty.*

„To, od čeho jsem se odvrátil, leží ve stínu toho, k čemu se nyní obracím, akvizitor. Zpochybňuje to mou věrnost Tiste Edur? Mému druhu? Ne. To je něco, na co všichni pořád tak příhodně zapomínáte. Pochop, akvizitor, schovám se, budu-li muset, ale nebudu zabíjet vlastní lidi. Měli jsme peníze, mohli jsme jejich svobodu vykoupit –“

„Udinaasovu ne.“

Vycenil zuby, ale neřekl nic.

Ano, Udinaas, muž, o jehož zabití sníš. Nebýt Silchase Zmara...
„Strachu Sengare, rozhodl ses cestovat s námi a není pochyb – vůbec žádných – že naší žalostné skupince velí Silchas Zmar. Jeho způsoby se ti nemusí líbit, ale on jediný tě dovede až na konec. A to ty víš.“

Hirotský válečník odvrátil zrak a zamrkal, jak se mu do očí dostala voda. „A s každým krokem cena mého hledání roste – zadluženost, jakou bys měla dobře chápat, akvizitor. Lederský způsob života, břemena, kterým nikdy neuniknete. Ani se z nich nevykoupíte.“

Natáhla ruku pro klíče. Podal jí je, ale do očí se jí nepodíval.

Nijak se nelišíme od těch otroků. Zvedla cinkající železo. Připoutání k sobě. A přeče... kdo vlastně drží prostředek našeho propuštění?

„Kam odešel?“ zeptal se Strach.

„Ulovit ty Ledeřany. Proti tomu, doufám, nenamítáš nic.“

„Ne, ale ty bys měla, akvizitor.“

To bych asi měla. Vydala se k čekajícím otrokům.

Vězeň vedle Udinaase se připlazil blíž. „Ten vysoký zabiják,“ ptal se šeptem, „to byl Bílá vrána? Byl to on, že? Slyšel jsem –“

„Neslyšel jsi nic,“ zarazil ho Udinaas a zvedl ruce k Seren. „Ten se třemi ploškami,“ řekl jí. „Ano, ten. Bloud nás vem, že ti to ale trvalo.“

Otáčela klíčem, až se první zámek otevřel. „Vy dva jste měli krásn na statku – ne se nechat chytit lovci otroků.“

„Tábořili na prokleté půdě – té noci se na nás nikdo neusmál.“

Odemkla druhý okov a Udinaas vystoupil z řady a mnul si rudé podlitiny na zápěstí. „Strach to chtěl Silchasovi rozmluvit,“ poznamenala Seren. „Víš, pokud jsou ti dva něčeho svědectvím, není divu, že spolu Edurové a Andiové válčí už deset tisíc let.“

Udinaas zabručel a společně se vydali ke Konývce. „Strach lituje, že přišel o velení,“ prohlásil Udinaas. „A že ho převzal Tiste Andii, věci jenom zhoršuje. Pořád nevěří, že ta zrada tenkrát před staletími proběhla obráceně, že první tasil nůž Skabandari.“

Seren Pedak neříkala nic. Zastavila se před Konývkou a zadívala se jí do usmudlaného obličejce. Dívka pomalu zvedla věkovité oči a usmála se.

„Chyběla jsi mi.“

„Jak moc tě zneužil?“ zeptala se Seren, když jí snímala těžká železa.

„Můžu jít. A krvácení přestalo. To je dobré znamení, ne?“

„Nejspíš.“ Ale řeči o znásilnění byly nepřijemné – Seren na každém kroku pronásledovaly vlastní vzpomínky. „Budeš mít jizvy, Konývko.“

„Být živá je těžké. Mám pořád hlad a bolí mě nohy.“

Nenávídím děti s tajemstvími – zvlášť ty s tajemstvími, o kterých ani nevědí. Najdi správné otázky, jinak se to prostě udělat nedá. „Co ještě ti vadí na tom, že jsi zase mezi živými, Konývko?“ A... *jak? Proč?*

„Že se cítím malá.“

Seren za rukáv zatahal jeden z otroků, stařec, natahující se se žalostnou nadějí v očích po klíčích. Podala mu je. „Osvobod' ostatní,“ nakázala mu. Ochoťně přikyvoval a zápolil se svými pouty. „To je pocit, se kterým se musíme smířit všichni,“ řekla Seren Konývce. „Velká většina světa vzdoruje naší snaze žít v souladu s tím, co nás těší. Žít znamená zažívat zklamání a marnost.“

„Pořád se mi chce trhat hrdla, Seren. Je to špatné? Myslím, že musí být.“

Při Konývčiných slovech se stařík odtáhl a zdvojnásobil neohra- bané úsilí se vysvobodit.

Udinaas vylezl na první vůz a vybíral z nákladu, co by se jim mohlo hodit. Konývka se k němu připojila.

„Musíme se dostat z té mlhy,“ zamumlala Seren. „Jsem celá pro- močená.“ Zamířila k vozu. „Pospěšte si s tím, vy dva. Jestli nás tu najdou další, budeme mít problémy.“ *Zvlášť teď, když je Silchas Zmar pryč.* Takhle dlouho přežili čistě jen díky Tiste Andii. Když skrývání a vyhýbání se vojákům selhalo, jeho dva meče našly hlas a zapěly strašidelnou píseň zkázy. *Bílá vrána.*

Edury a Leděřany, kteří byli očividně lovci hlav, zahlédli naposle- dy před týdnem. Hledali Stracha Sengara. Hledali zrádce Udinaase. Přesto byla Seren Pedak zmatená – měly je honit celé armády. Ač bylo pronásledování usilovné, bylo spíš umanuté než zuřivé. Silchas se jednou zběžně zmínil, že císařovi k'risnan provádějí rituální kouzla určená k lákání do pastí. A takové léčky na ně cíhaly na východě a kolem samotné Lederas. Chápala, proč jsou na východě, protože divočina za hranicí říše byla celou dobu jejich cílem, kde Strach – z nějakého důvodu, který se neobtěžoval osvětlit – věřil, že najde, co hledá. Silchas Zmar mu jeho přesvědčení nevyvracel. Ale obklíčení hlavního města Seren mátl. *Jako by se Rhulad svého bratra bál.*

Udinaas seskočil z vozu a vydal se k druhému. „Našel jsem pení- ze,“ hlásil. „Spoustu. Měli bychom si taky vzít koně – na druhé straně průsmyku je můžeme prodat.“

„V průsmyku je pevnost,“ podotkla Seren. „Možná bude bez po- sádky, ale to se nedá zaručit, Udinaasi. Pokud se objevíme s koňmi – a oni je poznají...“

„Pevnost objdeme,“ opáčil. „V noci. Neuvidí nás.“

Seren se zamračila a vytřela si z očí vodu. „To bude snazší bez koní. Kromě toho jsou staří a příliš unavení – moc za ně nedostaneme, zvlášť v Modré růži. A až se vrátí wyval, nejspíš umřou strachem.“

„Wyval se nevrátí,“ namítl Udinaas skřípajícím hlasem a odvrátil se. „Je pryč. Konec.“

Věděla, že by mu měla věřit. Dračí duch nakonec přebýval v něm. Ale neviděla žádný důvod, proč okřídlená šelma náhle zmizela, ales- poň Udinaas jí to nijak nevyšvětlil. Wyval byl pryč už přes měsíc.

Udinaas na druhém voze zaklel. „Nic, jenom zbraně.“

„Zbraně?“

„Meče, štíty a zbroj.“

„Lederské?“

„Ano. Průměrná kvalita.“

„Co dělali otrokáři s vozem plným zbraní?“

Udinaas pokrčil rameny, sešel dolů a pustil se do vypřahání koní.

„Cestou nahoru by to měli těžké.“

„Silchas Zmar se vrací,“ hlásila Konývka a ukazovala na silnici.

„To bylo rychlé.“

Udinaas se drsně zasmál. „Ti hlupáci se měli rozprchnout, aby je musel honit každého zvlášť. Místo toho se nejspíš přeskupili jako hloupí vojáci, což ostatně byli.“

„Tvá krev je hodně řídká, Udinaasi, že?“ ozval se od předního vozu Strach Sengar.

„Jako voda,“ opáčil bývalý otrok.

Pro Blouda, Strachu, on tvého bratra neopustil dobrovolně. To víš. Ani není zodpovědný za Rhuladovo šílenství. Kolik tvé nenávisti k Udinaasovi vlastně vychází z pocitu viny? Kdo je za Rhulada skutečně zodpovědný? Za císaře tisíce smrtí?

Bílý Tiste Andii se vynořil z mlhy jako zjevení a černý plášť se mu leskl jako hadí kůže. Meče byly zpátky v pochvách tlumících jejich křik – železné hlasy umlkaly neochotně a nyní přetrvávaly celé dny.

Jak Seren ten zvuk nenáviděla.

Tanal Jatvanar se díval na nahou ženu ve své posteli. Tazatelé na ni byli tvrdí, hledali odpovědi, které chtěli slyšet. Byla vážně zraněná, kůži měla pořezanou a popálenou, klouby opuchlé a plné modřin. Když ji včera v noci použil, byla stěžívá při vědomí. Takhle to bylo snazší než s kurvou a navíc ho to nic nestálo. Sám své ženy netloukl, ale rád se díval, když je mlátil někdo jiný. Věděl, že je to zvrhlost, ale tato organizace – patriotisté – byla útočištěm pro lidi jako on. Moc a beztréstnost, vražedná kombinace. Tušil, že Karos Inviktad o jeho nočních eskapádách ví a schovává si tuto informaci jako nůž v pochvě.

Není to, jako bych ji zabil. Nebude si to pamatovat. Stejně je odsouzená k utápění – co záleží na tom, když si nejdřív trochu užijí? Vojáci dělají totéž. Kdysi dávno snil o tom, že bude vojákem, ale to byl ještě mladý a držel se pomýlených romantických představ o hrdinství a neomezené svobodě, jako by to první ospravedlňovalo to druhé. V historii Lederu bylo mnoho ušlechtilých zabijáků. Gerun Eberikt, kupříkladu. Zavraždil tisíce lidí – zloděje, násilníky a budižkničemy, zvrhlíky a nuzáky. Čistil ulice Lederas, a koho by netěšily důsledky? Méně žebráků, méně zlodějů, méně bezdomovců a všech ostatních zkrachovalců moderní doby. Tanal Geruna Eberikta obdi-

voval – byl to velký muž. A zavraždil ho nějaký bandita, rozmlátil mu lebku na kaši – tragická ztráta, bezduchá a krutá.

Jednou toho vraha najdu.

Otočil se od bezvládné ženy a upravil si halenu, aby měl švy na ramenou rovně. Připjal si opasek. Jeden z dozorcových požadavků na všechny důstojníky patriotistů: opasek, dýka a krátký meč. Tanal je nosil rád, i autoritu plynoucí z výsady nosit zbraně tam, kde to ostatní Ledeřané – kromě vojáků – měli císařským výnosem zakázáno.

Jako bychom se mohli vzbouřit. Ten zatracený hlupák si myslí, že tuhle válku vyhrál. Všichni si to myslí. Pitomí barbaři.

Tanal Jatvanar vyšel z pokoje a zamířil do dozorcovy pracovny. Než zaklepal, odeznělo druhé zvonění z poledne. Na zamumlané vyzvání vstoupil.

Rautos Hivanar, mistr Osvobozenské vkladové, již seděl naproti Karosu Inviktadovi. Velký muž jako by vyplňoval polovinu místnosti a Tanal si povšiml, že dozorce si odsunul křeslo, jak nejdál to šlo, takže se nyní opíralo o okenní parapet. V tomto prostoru na své straně stolu se Karosovi dařilo vypadat spokojeně.

„Tanale, náš host velice trvá na svých podezřeních. Postačí, když řeknu, že se musíme opravdu snažit odhalit zdroj té hrozby.“

„Dozorce, je záměrem vzpoura či zrada, nebo tu máme co do činění se zlodějem?“

„Se zlodějem, myslím,“ odvětil Karos a podíval se na Rautose Hivanara.

Ten nafoukl tváře a pomalu si vzdychl. „Nejsem si tak jistý. Navenek se zdá, že čelíme umanutému jedinci posedlému hamizností, který hromadí majetek. A výhradně v penězích. Proto je tak těžké najít nějaké stopy. Nejde mu o nemovitosti, nepředvádí se, nepředhazuje ostatním výsady. A teď se jako zákeřný důsledek konečně projevil nedostatek peněz. Pravda, nedošlo k žádným skutečným škodám na finanční struktuře. Zatím. Ale pokud bude tento odliv pokračovat,“ a Rautos Hivanar potřásl hlavou, „začneme to pociťovat.“

Tanal si odkašlal. „Mistře, necháváte situaci vyšetřovat vlastními agenty?“ zeptal se.

Rautos se zamračil. „Osvobozenská vkladová prospívá právě proto, že jsou její členové přesvědčení, že jsou nejmocnějšími hráči v nenapadnutelném systému. Sebedůvěra je nejkřehčí hodnota, Tanale Jatvanare. Pravda, několik z těch, kdo se věnují finančnictví, si mi stěžovalo. Například Druz Thennikt a Barrakta Ilk. Zatím však nejde o nic formálního – žádné skutečné podezření, že je něco špatně. Ale hlupáci to nejsou.“ Vyhlédl z okna za Karosem Inviktadem. „Vyšet-

řování musejí provést patriotisté v naprostém utajení.“ Sklopil těžká víčka a upřel oči na dozorce. „Doslechl jsem se, že se poslední dobou soustředíte na akademiky a učence.“

Karos jen pokrčil rameny a zvedl obočí. „Mnoho stezek zrady.“

„Někteří jsou členy v Lederu zavedených a vážených rodin.“

„Ne, Rautosi, ne ti, které jsme zatkli.“

„Pravda, ale ty nešťastné oběti mají přátele, dozorce, kteří zase naléhají na mě.“

„Inu, příteli, je to delikátní situace. Kráčíš po nejtenčí slupce, pod níž je pouze bahno.“ Karos se předklonil a sepal ruce na stole. „Přesto se na to podívám. Snad poslední zatýkání uspělo při potlačování nespokojenosti mezi učenými lidmi, nebo aspoň odstranilo ty neprovinilejší z nich.“

„Děkuju, dozorce. No, a kdo tedy povede vyšetřování?“

„Na to pochopitelně dohlédnu já osobně.“

„Venitt Sathad, můj asistent, který právě čeká dole na dvoře, může tento týden sloužit jako spojka mezi tvou organizací a mnou. Potom ho posílám jinam.“

„Výborně. Týdenní hlášení by měla stačit, alespoň ze začátku.“

„Souhlasím.“

Rautos Hivanar vstal a Karos Inviktad ho po chvíli následoval. Pracovna byla náhle přeplněná a Tanal couval, ač se zároveň sám na sebe zlobil, že se nechá takhle zastrašit. *Nemusím se Rautose Hivanara bát. Ani Karose. Jsem jejich důvěrník. Oba mi věří.*

Karos Inviktad šel krok za Rautosem. Když mistr Osvobozenké vkladové otevíral dveře, položil mu ruku na záda, usmál se a řekl mu několik posledních slov. Rautos zabručel v odpověď a dozorce dveře zase zavřel a obrátil se k Tanalovi.

„Jedna z těch velevážených akademiků ti právě špiní povlečení, Jatvanare.“

Tanal zamrkal. „Pane, byla odsouzena k utápění –“

„Změň trest. A nechej ji umýt.“

„Pane, mohla by si vzpomenout –“

„Vyžaduje se od tebe, Tanale Jatvanare, jistá míra sebeovládání,“ pronesl Karos Inviktad mrazivým tónem. „Zatkní si dcery těch, kdo už jsou v řetězech, mor na tebe, a pobav se s nimi. Je to jasné?“

„A-ano, pane. Jestliže si vzpomene –“

„Bude nutné vyrovnání, pravda? Doufám, že máš finance v pořádku, Jatvanare. A teď mi zmiz z očí.“

Když za sebou Tanal zavíral dveře, lapal po dechu. *Ten mizera. Nemohl mě varovat, že? A čím je to chyba? A ještě si myslí, že za to*

budu platit sám. Za všechno. Čepel a sekera tě vem, Inviktade, nebudu trpět sám. Nebudu.

„Zvrhlost je jistým způsobem fascinující, nemyslíš?“

„Ne.“

„Nakonec čím chořejší duše, tím sladší zasloužená odplata.“

„Pokud na nějakou dojde.“

„To je dozajista ústřední bod. A podle mých výpočtů by měl být přesně uprostřed. Možná je vadná samotná osa otáčení.“

„Jakých výpočtů?“

„No těch, o který jsem tě žádal, samozřejmě. Kde jsou?“

„Mám je na seznamu.“

„A jak vlastně vypočítáváš pořadí na tom svým seznamu?“

„O tenhle výpočet jste mě nežádal.“

„Dobrý postřeh. Nicméně kdyby chvíli podržel všechny nohy v klidu, mohli bychom vyzkoušet mou hypotézu.“

„Nechce, a já vím proč. Snažíte se ho vybalancovat uprostřed těla, jenomže on je stvořený tak, aby tuhle část držel všema těma nohama nahoře.“

„To jsou formální postřehy? Pokud ano, zapiš je.“

„Na co? Voskovou tabulku jsme měli k obědu.“

„Není divu, že mám pocit, jako bych dokázal spolknout celou krávu a jen si odříhnout. Hele! Ha! Je usazený! Dokonale usazený!“

Oba muži si prohlíželi Ezgaru, hmyz s hlavou na obou koncích. Nebyl pochopitelně jedinečný, poslední dobou se takových objevovaly řůry, vyplňovaly nějakou tajemnou niku ve složitém miasmatu přírody, niku, která byla po nespočetná tisíciletí prázdná. Tvor bezmocně kopal nožičkami připomínajícíma zlomené větvičky.

„Mučíte ho,“ podotkl Bugg, „s jasnou zvrhlostí, Tehole.“

„To tak jenom vypadá.“

„Ne, tak to je.“

„No dobře.“ Tehol sebral bezmocný hmyz z podložky a ten otočil hlavy. „V každém případě,“ pokračoval Tehol s pohledem upřeným na tvora, „to nebyla zvrhlost, o jaký jsem mluvil. Mimochodem, jak pokračuje stavba?“

„Rychle se potápí.“

„Aha. To jako doslova, nebo je to hanebná nouze?“

„Docházejí nám kupci. Nemáme hotový peníze a já už nemám žádný kredit, zvlášť když se ukazuje, že developeři nemůžou nemovitosti prodat. Tak jsem musel všechny propustit, včetně sebe.“

„Kdy se to stalo?“

„Zítřka.“

„Typický. Vždycky se to dozvím až jako poslední. Myslíš, že má Ezgara hlad?“

„Sežral víc vosku než vy – kam podle vás jde všechno odpad?“

„Jeho, nebo můj?“

„Pane, já už vím, kam jde váš, a jestli to někdy zjistí Biri –“

„Už ani slovo, Buggu. Tak, podle mých pozorování a podle poznámek, který sis zapomněl udělat, zbaštil Ezgara jídlo odpovídající váze utopený kočky. A přesto je pořád hubený, mrštý, zdravý a díky našemu voskovému obědu už mu nevržou hlavy, když je otáčí, což považuju za dobrý znamení, protože teď nás aspoň nebude stokrát za noc budit.“

„Pane.“

„Ano?“

„Jak víte, kolik váží utopená kočka?“

„Od Seluš, pochopitelně.“

„To nechápu.“

„Musíš si vzpomenout. Před třemi lety. Ten divoký kocour, co ho chytily v Rinnesiktově sídle, když znásilňoval nelítavou okrasnou kachničku. Byl odsouzený k utápění.“

„Hrozná smrt pro kočku. Už si vzpomínám. To mňoukání bylo slyšet po celém městě.“

„Správně, to je on. Nějaký neznámý dobrodinec se nad tou promočenou kočičí mrtvolou slitoval a zaplatil Seluš menší jmění, aby ji co nejlíp připravila pro pohřeb.“

„Vy jste se musel zbláznit. Kdo by to dělal a proč?“

„Samozřejmě z vyšších pohnutek. Chtěl jsem vědět, kolik váží utopená kočka, pochopitelně. Jinak by to nemohlo být platný přirovnání, ne? Následně jsem čekal celý roky, abych ho mohl použít.“

„Tři.“

„Ne, mnohem dýl. Z toho pramení moje zvědavost a oportunistus. Před smrtí toho kocoura ve vodě jsem se bál takový přirovnání vyslovit, protože při nedostatku věrohodnosti z mé strany by bylo směšný.“

„Vy jste ale měkkosrdcatej, co?“

„Nikommu to neříkej.“

„Pane, jde o pokladnice.“

„Co je s nima?“

„Myslím, že je nutný rozšíření.“

Tehol konečkem prstu pohládl Ezgaru po zádech – nebo ho podrbl špatným směrem. „Už? A jak daleko pod řekou už jsme?“

„Přes polovinu.“
„A to je kolik?“
„Pokladnic? Šestnáct. Každá je tři sáhy na dva.“
„A všechny jsou plný?“
„Všechny.“
„Aha. Tak to už asi začíná bolet.“
„Buggovo stavitelství bude první velký podnik, který se zhroutí.“
„A kolik dalších strhne s sebou?“
„To se nedá říct. Tři, možná čtyři.“
„Myslel jsem, žeš říkal, že se to nedá říct.“
„Tak to nikomu neříkejte.“
„Dobrý nápad. Buggu, potřebuju, abys mi vyrobil bednu podle velmi přesných specifikací, který ti dám později.“
„Bednu, pane. Prkna budou stačit?“
„Co je to za větu? Pěkná budou stačit?“
„Ne, prkna, víte, dřevěná.“
„Ano, tyhle prkna budou stačit.“
„Velikost?“
„Rozhodně. Ale bez víka.“
„Konečně začínáte být určitější.“
„Řekl jsem ti, že budu.“
„Na co ta bedna je, pane?“
„To ti, žel, nemůžu říct. Ne s určitostí. Ale budu ji potřebovat brzy.“
„Ohledně těch pokladnic...“
„Postav jich ještě deset, Buggu. Zdvojnásob velikost. A co se Buggova stavitelství týče, ještě chvíli vydrž, nahromad' dluhy, vyhýbej se věřitelům, nakupuj materiál a uskladňuj ho ve skladištích požadujících přehnaný nájmý. Jo, a obohacuj se, co můžeš.“
„Ztratím hlavu.“
„Neboj. Tady Ezgara může jednu postrádat.“
„Děkuju pěkně.“
„A už mu ani nevrže.“
„To je mi úleva. Co to děláte teď, pane?“
„Jak to vypadá?“
„Jako že si jdete zase lehnout.“
„A ty mi musíš vyrobít tu bednu, Buggu. Velice chytrou bednu. Ale nezapomeň, bez víka.“
„Smím se aspoň zeptat, na co to bude?“
Tehol si lehl do postele a zadíval se na modrou oblohu nad sebou. Pak se usmál na sluhu – což byl náhodou jistý starší bůh. „Přece na zaslouženou odplatu, Buggu, na co jiného?“

KAPITOLA DVĚ

Chvíle probuzení nás všechny čeká
na prahu či tam, kde se cesta obrací,
je-li popotažen život, jiskří jako můry do nitra
k tomu jedinému střížku času, lesknoucímu se
jako sluneční světlo na vodě, my srůstáme
do masy smáčkuté, protkané strachem
a prostoupené vším, co je nenadále
vzácné, a současná chvíle je pohlcena,
tíha sebe sama je drtivou bezprostředností
v tento den, kde se cesta obrací,
přichází chvíle probuzení.

Zimní úvahy
Korara z Drene

Výstup k vrcholu začínal tam, kde končila lederská silnice. Patnáct kroků nalevo bez ustání řvala řeka a otesané kameny zmizely pod černým štěrkem na úpatí morény. Ze sutí natahovaly ohnuté a pokroucené paže vyvrácené stromy, jako vyčnívající končetiny, na nichž visely kořenové úponky s kapkami vody. Po severním úbočí nad řekou se šplhal les a rozeklaná skaliska na kraji zpěněné vody se na té straně zelenala mechorosty. Protější hora za stezkou byla ostrým protikladem, rozpukaná, rozrytá a téměř beze stromů. Uprostřed té rozbité fasády vyznačovaly stíny podivné nepravidelnosti v plochách a úhlech a na samotné stezce byly tu a tam vytesané stupně, ohlazené proudící vodou a staletými, kdy se po nich chodilo.

Seren Pedak byla přesvědčená, že celé úbočí kdysi zabíralo město, svislá pevnost vytesaná přímo do kamene. Rozeznávala něco, co považovala za velká okna a nahoře i zbytky balkonových říms, zahalených mlhou. Ale na svah dopadlo něco obrovského, strašlivě obudného a jediným úderem město zničilo. Téměř rozeznávala obrysy

té srážky, avšak mezi sutí sjíždějící po stržených svazích patřily jediné viditelné kameny samotné hoře.

Stáli na začátku stoupání a Tiste Andii pomalu zvedal neživé oči vzhůru.

„Nuže?“ zeptala se ho.

Silchas Zmar zavrtěl hlavou. „Není to mého lidu. K’Chain Che’Malle.“

„Oběť vaší války?“

Podíval se na ni, jako by zvažoval, co ji k té otázce přimělo. „Většina hor, ze kterých K’Chain Che’Malle vytesali své nebeské tvrze, se nyní nachází pod vlnami, byly zaplavené po zhroutilí Omtose Phellack,“ vysvětloval. „Města jsou vytesána do kamene, i když jen nejranější verze byly takové, jako zde vidíš – otevřené vzduchu spíše než vykopané do beztvare skály.“

„Propracovanost naznačuje náhlou potřebu sebeobranu.“

Kývl.

Prošel kolem nich Strach Sengar a pomalu vystupoval nahoru. Udinaas s Konývkou ho po chvíli následovali. Seren prosadila to, že koně nechají dole. Na plošině napravo od nich stály čtyři vozy zakryté plachtou. Bylo jasné, že nic takového nemůže výstup zvládnout. Odsud veškerá doprava probíhala pěšky. Zbraně a zbroj, které otrokáři vezli, by museli buď nechat tady a počkat na nosiče, nebo by z otroků nadělali soumary.

„Tudy jsem ještě nešla,“ přiznala Seren, „i když jsem horu z dálky viděla. Už tehdy jsem měla dojem, že vidím stopy po tvarování. Jednou jsem se na to zeptala Hulla Beddikta, ale nic mi neřekl. Myslím si však, že nás cesta zavede dovnitř.“

„Kouzlo, které zničilo tohle město, bylo pozoruhodné,“ poznamenal Silchas Zmar.

„Možná nějaká přírodní síla –“

„Ne, akvizitor. Starvald Demelain. Zkáza byla dílem draků. Čistokrevných eleintů. Musel jich být nejmíň tucet a museli své chodby vypustit společně. Neobvyklé,“ dodal.

„Co z toho?“

„Takové početné spojenectví. Také rozsah jejich hněvu. Zajímalo by mě, jaký zločin K’Chain Che’Malle spáchali, že si vysloužili takovou odplatu.“

„Na to znám odpověď,“ ozvalo se za nimi šeplavě. Seren se obrátila a zašilhala na nezřetelný přízrak krčící se u země.

„Chřade. Říkala jsem si, kam ses poděl.“

„Cesty do srdce kamene, Seren Pedak. Do zamrzlé krve. Jaký že

byl jejich zločin, ptáš se, Silchasi Zmare? Inu, nic menšího než drzé zničení vší existence. Mělo-li je postihnout vymření, potom museli zemřít i všichni ostatní. Zoufalství, nebo zlovorná zášť? Možná ani jedno, možná strašlivá nehoda, ta rána uprostřed všeho. Co nám na tom sejde? My budeme tou dobou už jenom prach. Lhostejní. Necitelní.“

„Střež se zamrzlé krve, Chřade,“ poradil přízraku Silchas Zmar, aniž se otočil. „Pořád tě může dostat.“

Přízrak se syčivě zasmál. „Jako mravence v míze, ano. Ale je také svůdná, pane.“

„Varoval jsem tě. Pokud uvízneš, nedokážu tě osvobodit.“

Přízrak proklouzl kolem nich a přeletěl nad schody.

Seren si upravila kožený pytel na ramenou. „Fentové nosili zásoby na hlavě. Kéž bych to uměla taky.“

„Obratle se tím zmáčkly,“ podotkl Silchas Zmar, „a následkem byla chronická bolest.“

„No, moje obratle dostávají docela zabrat, takže jaksi nevidím velký rozdíl.“ Vykročila. „Víš, jako převtělenec bys prostě mohl –“

„Ne,“ prohlásil a vydal se za ní, „v popouštění je příliš velká touha po krvi. V tom dračím hladu žije můj hněv a ten není snadné utiřit.“

Frkla, nemohla si pomoci.

„Bavíš se, akvizitor?“

„Skabandari je mrtvý. Strach viděl jeho proraženou lebku. Ty jsi byl zraněný a uvězněný, a když jsi teď volný, stravuje tě touha po pomstě – a komu se chceš vlastně pomstít? Nějaké duši bez těla? Něčemu, co je méně než přízrak? Co teď může ze Skabandariho zbývat? Silchasi Zmare, tvá posedlost je žalostná. Strach Sengar aspoň usiluje o něco přínosného – ne že by to našel, protože ty nejspíš zničíš, co ze Skabandariho zbývá, dřív, než bude mít možnost si s ním promluvit, pokud to vůbec je možné.“ Když mlčel, pokračovala. „Zřejmě je mým osudem být průvodcem na takových cestách. Stejně jako moje poslední výprava, která mě zavedla do zemí Tiste Edur. Všichni jsou na nože, mají skryté a protichůdné motivy. Můj úkol je samozřejmě jasný, dovést hlupáky do cíle a stát stranou, až ty nože vytáhnou.“

„Akvizitor, můj hněv je složitější, než si myslíš.“

„To znamená co?“

„Budoucnost, kterou jsi nám vylíčila, je příliš jednoduchá, příliš omezená. Tuším, že až dorazíme do cíle, nic nepůjde tak, jak předpokládáš.“

Zabručela. „Tomu klidně věřím, protože to nepochybně platilo

i o vesnici krále-zaklínače. Nakonec výsledkem bylo dobytí Lederské říše.“

„Přebíráš za to zodpovědnost, akvizitor?“

„Já přebírám zodpovědnost za málo věcí, Silchasi Zmare. To musí být jasné.“

Stupně byly strmé, s ohlazenými, zrádnými hranami. Jak stoupali, vzduch řídil a z vodopádu nalevo od nich se valila mlha. Hukot řeky vyvolával mezi kameny změt ozvěn. Když starověké schody zmizely docela, postavili zde lidé dřevěné podpěry, něco mezi žebříkem a schodištěm, opírající se o téměř svislou skálu.

Ve třetině výstupu našli plošinu, kde si mohli odpočinout. Mezi smetím byly pozůstatky architrávů, říms a vlysů, ale řezby byly příliš poníčené, než aby se daly určit – což naznačovalo, že celá fasáda kdysi existovala přímo nad nimi. Z lešení se nyní stal skutečný žebřík a napravo asi o tři sáhy výš zelo ústí jeskyně, obdélníkové, připomínající dveře.

Udinaas se na tmavý portál dlouho díval, než se obrátil k ostatním. „Měli bychom to vyzkoušet.“

„Není třeba, otroku,“ zarazil ho Strach Sengar. „Stezka vede rovně, je spolehlivá –“

„A čím výš se dostaneme, tím víc bude namrzlá.“ Dlužník se zašklebil a pak se zasmál. „Přece tu čekají písně, ne, Strachu? Nebezpečí a strážně, sláva utrpení, vše získáš svým hrdinským vítězstvím. Chceš, aby stařešinové, kteří kdysi byli tvými vnuky, shromáždili klan kolem ohně a vyprávěli tvůj příběh o osamělém válečníkovi hledajícím svého boha. Skoro je slyším, jak popisují úžasného Stracha Sengara z kmene Hirotů, bratra císaře, a jeho zástup následovníků – ztracené dítě, zatvrzelou lederskou průvodkyni, ducha, otroka a samozřejmě nemesis s bílou kůží. Bílá vrána se svou stříbrnou lží. Máme tady celou škálu archetypů, ne?“ Sáhl do vaku vedle sebe, vytáhl meč, napil se a utřel si ústa hřbetem ruky. „Ale představ si, jak to všechno skončí, když spadneš ze zledovatělého žebříku a zřítíš se pět set sáhů, kde na tebe bude čekat neslavná smrt. Takové ale příběhy nebývají, žel, jenže on život není příběh, pravda?“ Vrátil meč do vaku a ten si hodil na ramena. „Zahořklý otrok si zvolí jinou cestu k vrcholu, hlupák. Ale zas,“ odmlčel se a zakřenil se na Stracha, „někdo musí v tom eposu přinášet morální poučení, ne?“

Seren ho pozorovala, jak šplhá po příčlích. Když vylezl naproti ústí jeskyně, natáhl ruku a zachytil se kamene na okraji. Následovala noha, až došlápl na římsu. Rychle přenesl váhu a odstrčil se od žebříku. Plavně se otočil na jedné noze a druhou švihl nad propastí. Vkročil dovnitř, vtažen váhou vaku na zádech.

„Hezká práce,“ utrousil Silchas Zmar a z jeho hlasu zaznívalo pobavení, jako by ho těšilo, že si otrok utahuje z pompézní domýšlivosti Stracha Sengara, čímž odhalil dvě hrany své poznámky. „Myslím, že ho budu následovat.“

„Já taky,“ přidala se Konývka.

Seren Pedak si povzddechla. „Dobrá, ale radím, abychom my použili provazy a předvádění se nechali Udinaasovi.“

Ústí jeskyně odhalilo, že to bývala chodba, možná vedoucí na balkon, než byla fasáda smetena. Obrovské kusy dříví, protkané puklinami, se posunuly a usadily v prapodivných úhlech. V každé štěrbině, každé prasklině, kam až Seren dohlédla, se to hemžilo vrtícími se, chlupatými tělíčky netopýřů, které probudili. Zvířátka švitořila na pokraji paniky. Seren odložila vak. Objevil se u ní Udinaas.

„Na,“ řekl a od úst mu stoupala pára, „zapal lucernu, akvizitor – když klesne teplota, přestávám cítit ruce.“ Na její pohled se ohlédl po Strachu Sengarovi a dodal: „Příliš dlouho jsem sahal do ledové vody. Edurský otrok zažije málo pohodlí.“

„Dostával jsi jíst,“ ucedil Strach Sengar.

„Když v lese padl krvodřev,“ opáčil Udinaas, „poslali jste nás, abychom ho přitáhli do vesnice. Vzpomínáš si na ty časy, Strachu? Občas kmen nečekaně praskl, uklouzl v blátě nebo něco, a nějakého otroka rozdrtil. Jeden z nich byl z tvé vlastní domácnosti – ale ty si na něj nepamatuješ, víd? Co je jeden další mrtvý otrok? Vy Edurové jste pak vždycky křičeli, že duch krvodřevu žízni po lederské krvi.“

„To stačí, Udinaasi,“ zarazila ho Seren, které se konečně podařilo zapálit lucernu. Ve světle se netopýři vyřítili ze štěrbin a najednou bylo všude plno jejich zoufale bijících křídel. Ve chvílce byli všichni pryč.

Seren se narovнала a zvedla lucernu.

Stáli v husté, plesnivě pastě – guanu, v němž se plazili larvy a brouci – a kolem se šířil ohavný zápach.

„Měli bychom jít,“ radila Seren, „ať jsme z toho venku. Může to vyvolat horečku...“

Když ho strážé táhly za řetězy přes nádvoří ke zdi s kruhy, muž ječel. Jeho rozdrcené nohy za sebou zanechávaly krvavé šmouhy. Kvílel a vykřikoval obvinění, rozhořčení nad během světa – lederského světa.

Tanal Jatvanar frkl. „Jen si ho poslechněte. Taková naivita.“

Karos Inviktad, stojící vedle něj na balkoně, po něm střelil pohledem. „Jsi hlupák, Tanale Jatvanare.“

„Dozorce?“

Karos Inviktad se opřel o zábradlí a zadíval se na vězně. Pomalu zapletl prsty podobné napitým pijavicím. Někde nad nimi se hlasitě chechtal racek. „Kdo představuje největší hrozbu říši, Jatvanare?“

„Fanatikové,“ odpověděl Tanal po chvíli. „Jako ten dole.“

„Špatně. Poslouchej, co říká. Je si jistý. Má svůj bezpečný pohled na svět, muž se správnými odpověďmi – že otázky byly samy o sobě správné, je bez řečí. Občana s jistotou, Jatvanare, lze přesvědčit, obrátit, lze z něj udělat nejochotnějšího spojence. Stačí jenom zjistit, co ho ohrožuje nejvíc. Zažehni jeho strach, spal tu jistotu na popel a pak mu nabídní stejně jistý jiný způsob uvažování, nazírání světa. On pak k tobě natáhne ruku, byť by byla propast mezi vámi sebevětší, a bude se tě držet vši silou. Ne, ti s jistotou nejsou naši nepřátelé. Původně byli svedeni na špatnou cestu, jako ten muž dole, ale vždycky jsou nejzranitelnější strachem. Seber jim útěchu jejich přesvědčení a zlákej je zdánlivě průkazným a rozumným prohlášením, které vytvoříme my. To, že se nakonec přidají k nám, je zajištěno.“

„Chápu.“

„Tanale Jatvanare, našimi největšími nepřáteli jsou ti bez jistoty. Ti s otázkami, ti, kteří na naše úhledné odpovědi pohlížejí s neutišitelnými pochybnostmi. Ty otázky na nás útočí, podkopávají nás. Rozčilují nás. Pochop, tihle nebezpeční občané vědí, že nic není jednoduché. Jejich postoj je opakem naivity. Jsou pokorní vůči rozporům, kterých jsou svědky, a vzdorují našim jednoduchým, útěšným, jasným tvrzením a černobílému světu. Jatvanare, pokud chceš takové občany nejvíc urazit, nazvi je naivními. To je rozběsní, doslova jim dojde řeč... dokud neuvidíš, jak se v myšlenkách vracejí, což odhalí kaskáda výrazů, kdy se sami sebe ptají, kdo je ten člověk, který mi říká naiva? Odpověď zní, že zcela očividně osoba s jistotou, se vši nadutostí a domnělými právy, jakou tato pozice znamená. Osoba se sebedůvěrou, jaká připouští ledabylý úsudek, opovržlivé odsouzení vyřčené s největší povýšeností. A po tom všem se v očích tvé oběti objeví světlo poznání – v tobě má nepřítele, svého největšího nepřítele. A pozná strach, skutečnou hrůzu.“

„To tedy vyvolává otázku, dozorce...“

Karos Inviktad se usmál. „Jsem si jistý? Nebo mě naopak mojí otázky, pochybnosti, zmítám se v divokých proudech složitosti?“ Odmlčel se. „Držím se jen jedné jistoty. Tvář světa tvaruje moc. Sama o sobě není dobrá ani zlá, je to prostě nástroj, s nímž ti, kdo ho drží,

přetvářejí všechno kolem sebe tak, aby to vyhovovalo jim. Pochopitelně projevit moc znamená chovat se tyransky, což může být nanejvýš rafinované a měkké, či tvrdé a kruté. V moci – politické, rodinné, jak chceš – je zahrnuta hrozba nátlaku. Vůči všem, kdo se jí postaví. Uvědom si jedno: pokud je nátlak možný, *bude* použit.“ Ukázal dolů. „Poslouchej ho. Dělá za mě mou práci. Dole v žaláři jeho spoluvězni slyší jeho blábolení a někteří se k němu přidají – stráže si všimnou, kdo to je, a to je seznam jmen, který každý den využívám, protože ty můžu získat na svou stranu. Ti, kdo neříkají nic nebo se odvracejí, jsou na seznamu těch, kteří *musejí* zemřít.“

„A tak je necháváme křičet,“ uzavřel Tanal.

„Ano. Ironií je, že on je skutečně naivní, ačkoliv ne tak, jak jsi to původně myslel. Právě jeho jistota odhaluje blaženou nevědomost. A další ironií je, že oba extrémní politického spektra vykazují sbíhání prostředků a metod a také přístupu svých zastánců – zuřivý odpor vůči těm, kdo s nimi nesouhlasí, ochotné prolévání krve pro svou věc, bránění své verze reality. Návist, jakou mají vůči pochybovačům. Skepticismus zakrývá opovržení, a když tebou opovrhne někdo, kdo se nedrží ničeho, je to ta nejhlubší rána, jakou ti může zasadit. A tak my, kdo se držíme jistoty, Jatvanare, brzy zjistíme, že je naším úkolem vykořenit a zničit ty, kdo kladou otázky. A navrch to potěšení, co z toho máme...“

Tanal Jatvanar neříkal nic, ponořený ve víru podezření, z nichž žádné nedokázal vydělit a určit.

„Soudil jsi rychle, vid’?“ ozval se Karos Inviktad. „Ach, těmi opovrživými slovy jsi tolik odhalil. Přiznávám, že mě pobavila má instinktivní odpověď na tvá slova. *Naivní*. Bloud mě vem, chtěl jsem ti utrhnout hlavu, jako když zabíjíš komára. Chtěl jsem ti ukázat skutečné opovržení. Svoje. K tobě a takovým, jako jsi ty. Chtěl jsem si smazat ten zamítavý výraz z obličeje a strčit ho do drtiče odpadků. Myslíš si, že znáš všechny odpovědi? Musíš, vzhledem k tomu, jak snadno vyjadřuješ úsudek. No, ty ubohý tvorečku, jednou na tvoje dveře zaklepe nejistota, vlezte ti do krku a bude zajímavé sledovat, co se objeví první, zda pokora, nebo smrt. V každém případě tě z chvilkového soucitu ušetřím, což nás rozděluje, že? Dnes dorazil balík, pravda?“

Tanal zamrkal. *Hleďme, jak jsme všichni krvežízniví*. Přikývl. „Ano, dozorce. Nový hlavolam pro vás.“

„Výtečně. A od koho?“

„Anonymně.“

„Prazvláštní. Je to součást záhady, nebo strach ze zesměšnění, až

ho rozřeším po chvilkovém přemýšlení? Jak vlastně můžu na takovou otázku odpovědět? Kde je teď?“

„Měli ho doručit do vaší pracovny, pane.“

„Dobře. Nech toho muže dole do večera křičet, pak ho pošli zpátky do kobky.“

Tanal se uklonil a Karos opustil balkon. Tanal chvilku počkal a pak také odešel.

Zanedlouho sestupoval po točitých schodech do nejnižšího podlaží starobylého vězení, do chodeb a kobek, které se nepoužívaly už celá staletí. Nedávné povodně zaplavily poslední dvě podlaží, a i když voda již odtekla, zanechala po sobě husté bahno a zápach stojaté, špinavé vody. Tanal Jatvanar si nesl lucernu a kráčel svažitou chodbou až k místnosti, jež původně bývala výslechovnou. Na kamenné podlaze a ve stěnách byly zasazené tajemné, zrezivělé mechanismy a na tlustých řetězech ze stropu visela klec velká jako postel.

Naproti vchodu byla klínovitá vymyšlenost ověšená okovy a řetězy, které se daly utáhnout rumpálem upevněným do zdi vedle. Postel byla otočená do místnosti a na ní byla připoutaná žena, kterou měl rozkaz pustit.

Byla vzhůru a odvrátila hlavu od náhlého světla.

Tanal postavil lucernu na stůl plný mučících nástrojů. „Čas na krmení,“ poznamenal.

Žena mlčela.

Velevážená akademička. Koukněte se na ni teď. „Všechna ta tvoje pyšná slova,“ pokračoval Tanal. „Nakonec byla méně hmotná než prach ve větru.“

Hlas měla roztřesený a chraplavý. „Kéž se tím prachem jednoho dne udusíš, skrčku.“

Tanal se usmál. „Skrčku“. Snažíš se mě ranit. Žalostná námaha.“ Přistoupil k truhlici u zdi. Byly v ní drtiče lebek, ale Tanal je odstranil a do truhly naskládal láhve s vodou a sušené potraviny. „Budu sem muset donést vědra s mýdlovou vodou,“ prohodil a zvažoval, co jí dá k večeři. „Ač je tvoje kálení nevyhnutelné, ten zápach a skvrny jsou nanejvýš nepříjemné.“

„Aha, tak já tě urážím, ano?“

Podíval se na ni a usmál se. „Žanat Anar, vyšší lektorka na Akademii říšských učení. Žel, zřejmě ses nenačila ničemu z říšských způsobů. Ačkoliv by se dalo namítat, že to se od tvého příchodu sem změnilo.“

Prohlížela si ho se zvláštním, vážným výrazem v napuchlých očích. „Od První říše dodneška, skrčku, se objevovaly chvíle otevřené tyranie. To, že současnými utlačovateli jsou Tiste Edur, ani nestojí za zmínku. Nakonec skutečný útlak vychází od vás. Ledeřané proti Ledeřanům. A dále –“

„A dále,“ vysmíval se jí Tanal, „jsou patriotisté lederským darem milosrdenství vlastním lidem. Lepší my než Edurové. My nezatýkáme bezdůvodně, netrestáme z nevědomosti, nejednáme náhodně.“

„Darem? Ty tomu opravdu věříš?“ zeptala se a stále si ho prohlížela. „Eduřům je to jedno. Jejich vůdce nelze zabít, a proto je jejich nadvláda absolutní.“

„Jeden vysoce postavený Tiste Edur za námi přichází skoro denně –“

„Aby vás udržel na uzdě. Vás, Tanale Jatvanare, ne vaše vězně. Tebe a toho šílence Karose Inviktada.“ Naklonila hlavu na stranu. „Zajímalo by mě, proč organizace jako ta tvoje vždycky vedou žalostné lidské trosky. Úzkoprsí psychopati a zvrhlíci. Všem vám ubližovali, když jste byli malí. Nebo vás zneužívali pokřivení rodiče – určitě máš ke svěřování hrozné příběhy ze svého žalostného dětství. A když teď máš konečně v rukou moc, ach, jak musíme my ostatní trpět.“

Tanal k ní přistoupil s jídlem a lahví vody.

„Pro Bouda,“ vybuchla, „odvaž mi aspoň jednu ruku, ať se můžu najíst sama.“

Zastavil se vedle ní. „Ne, tomuhle dávám přednost. Ponižuje tě, nechat se krmit jako malé dítě?“

„Co se mnou chceš dělat?“ zeptala se Žanat, když otevřel láhev.

Přiložil jí láhev k rozpraskaným rtům a díval se, jak pije. „Nevzpomínám si, že bych říkal, že něco chci,“ podotkl.

Odvrátila hlavu, zakašlala a voda se jí vylila na prsa. „Přiznala jsem se ke všemu,“ pravila po chvíli. „Máš všechny moje poznámky, moje zrádné přednášky o osobní zodpovědnosti a nezbytnosti soucitu –“

„Ano, tvůj morální relativismus.“

„Dokazuju nesprávnost všech představ o relativismu, skrčku – což bys věděl, kdyby ses obtěžoval moje poznámky přečíst. Kulturní struktury neobcházejí ani neomlouvají očividnou nespravedlnost. Status quo není posvátný, není to oltář, který musíš omalovat potoky krve. Tradice a zvyklosti nejsou pádné argumenty –“

„Pro Bílou vránu, ženská, ty jsi opravdu učitelka. Víc ses mi líbila, když jsi byla v bezvědomí.“

„Tak mě zase do bezvědomí zmlať,“ poradila mu.

„Žel, nemůžu. Mám tě přece propustit.“

Přimhouřila oči a znovu se odvrátila. „To ode mě byla neopatrnost,“ zamumlala.

„V jakém ohledu?“ zeptal se.

„Skoro jsem se nechala svést. Vějíčka naděje. Kdybys mě měl osvobodit, nikdy bys mě nepřivedl sem dolů. Ne, mám být tvou soukromou obětí a ty mou soukromou noční můrou. Nakonec budou řetězy, které tě spoutají, stejné jako ty moje.“

„Psychologie lidské mysli,“ utrousil Tanal a strčil jí do úst kousek v tuku namočeného chleba. „Tvoje specialita. Takže můžeš číst v mém životě stejně snadno jako ve svitku. A to mě má děsit?“

Chvilí žvýkala a s trochou námahy polkla. „Mám mnohem nebezpečnější zbraň, skrčku.“

„A jakoupak?“

„Vlezu ti do hlavy. Budu se dívat tvýma očima. Plavat ve tvých myšlenkách. Stát tu a dívat se na špinavého tvora přikovaného k posteli, kde ho znásilňuješ. A nakonec ti začnu rozumět. To je mnohem intimnější než milování, skrčku, protože pak zmizí všechna tvá tajemství. A pro případ, že pochybuješ, ano, dělám to už teď. Poslouchám svá slova stejně jako ty, cítím, jak se ti stahuje hrud', jak tě přes pot mrazí pod kůží. Náhly strach, jak si uvědomuješ rozsah vlastní zranitelnosti –“

Udeřil jí. Dost tvrdě, aby se jí zvrátila hlava. Z rány na rtech vylétovala krev. Zakašlala a plivala a přes krev lapala po dechu. „V jídle můžeme pokračovat později,“ prohlásil Tanal a snažil se mluvit bezvýrazně. „Čekám, že v příštích dnech a týdnech si pořádně zakřičíš, Žanat, ale ujišťuju tě, že tvůj křik nikdo neuslyší.“

Vydala podivný zvuk. Tanal si až za chvíli uvědomil, že se směje.

„Působivá kuráž,“ řekl s jistotou. „Nakonec tě možná opravdu pustím. Ale zatím jsem se ještě nerozhodl. Určitě to chápeš.“

Kývla.

„Ty nadutá mrcho,“ štěkl.

Znovu se zasmála.

Couvl. „Nemysli si, že tu nechám lucernu,“ zaprskal.

Její smích ho následoval ven a řezal jako skleněné střepey.

Zdobený kočár lemovaný lesklým krvodřevem stál na hlavní ulici Drene a mezi jeho vysokými koly tekla otevřená žumpa. Čtyři bělouši se v nezvyklém horku nehýbali, hlavy v chomoutech svěšené. Přímo před nimi byla ulice rámovaná klenutou, otevřenou bránou a za ní se rozlézalo bludiště Velké tržnice, obrovské náměstí plné stánků, vozů, dobytka a lidí.

Proud bohatství, kakofonie hlasů a množství nabízejících či chňapajících rukou jako by sílily a bušily do Brohlových smyslů, i když seděl na plyši v kočáře. Vzdouvající se zvuky z tržiště a chaotické proudění lidí v bráně i davů na samotné ulici dohlížiteli připomínaly náboženské vytržení, jako by byl svědkem hysterické verze tisteedurského pohřbu. Místo žen rytmicky bručících, jak byly ovládány žalem, pobízeli poháněcí davem řvoucí zvířata. Místo nezakrvených mladíků brodících se krvavým příbojem a bušících pádly do vln tu byl rachot kár a vysoké, pištivé hlasy pouličních prodavačů. Kouř z hranic a obětín halčí edurskou vesnici byl tady hustou, prašnou řekou zbarvenou tisíci pachy. Hněj, koňská moč, pečené maso, zelenina a ryby, nevydělané myridí a vydělané rodaří kůže, hnijící odpadky a dusivý smrad omamných látek.

Tady mezi Ledeřany se do moře neházely žádné vzácné obětiny. Slonovina kelnatých tuleňů se opírala o police jako řady tesáků nějakého dřevěného mučicího nástroje. Na jiných stáncích se slonovina objevila znovu, přiřezaná do tisícovky tvarů, z nichž mnohé napodobovaly posvátné předměty Edurů, Džheků a Fentů. Leštěný jantar byl ozdobou, ne posvátnými slzami zachyceného soumraku, a krvodřevo samotné skončilo vyřezané do misek, pohárků a náčiní.

Nebo na obložení honosného kočáru.

Škvírami v okenicích se dohlížitel díval na příval na ulici. Občas se v davu objevil Tiste Edur, o hlavu vyšší než většina Ledeřanů, a on měl dojem, že za jejich povýšeným, odtažitým výrazem vidí zmatek. A jednou, v očích přehnaně oblečeného, prsteny ověšeného stařešiny, jehož znal osobně, spatřil záblesk hamiznosti.

Změnu si málokdo zvolil dobrovolně a obvykle přicházela pomalu a nenápadně. Jistě, Ledeřané zakusili porážku svých vojsk, jejich král byl zabit a měli novou vládnoucí třídu, ale ani náhlá změna štěstěny nebyla nakonec takovou pohromou, jak by se dalo čekat. Předivo držící Leder pohromadě bylo odolné, a Brohl již věděl, že mnohem pevnější, než vypadalo navenek. Nejvíc ho však vyvádělo z míry, jak snadno to předivo ovinulo všechny, kdo se ocitli v jeho dosahu.

V jeho doteku je jed, ne však smrtelný, jen opojný. Sladký, ale nakonec možná vražedný. Pochází z... pohodlí. A přesto viděl, že odměna pohodlí není dostupná všem. Vlastně byla znepokojivě vzácná. Zatímco boháči se očividně vyžívali v předvádění majetku, právě tato okázalost podtrhovala skutečnost, že jsou výraznou menšinou. Brohl však již pochopil, že taková nerovnováha je nezbytná. Ne každý může být bohatý – systém takovou rovnost nedovoluje, pro-

tože moc a výsady, které nabízí, závisejí na pravém opaku. *Nerovnost, jak jinak by mohla být moc posouzena, jak by jinak bylo možné ocenit dary výsad? Protože aby mohli existovat bohatí, musí být i chudí, a těch musí být víc než boháčů.*

Prostá pravidla, snadno zjistitelná pouhým pozorováním. Brohl Handar nebyl vzdělaný, kterýžto nedostatek mu byl připomínán neustále ode dne, kdy dorazil do Drene jako dohlížitel. Neměl žádné zvláštní zkušenosti s vládnutím a jen málo svých schopností mohl využít při plnění nových povinností.

Faktor Letur Anikt vedl nevyhlášenou válku proti kmenům za hranicí a s použitím říšských vojáků kradl zemi a upevňoval nově získané državy. Pro krveprolití neexistovalo žádné skutečné ospravedlnění, cílem bylo prostě jen osobní obohacení. Brohl Handar však zatím netušil, co s tím má dělat, tedy pokud s tím vůbec něco dělat hodlal. Sám připravil obsáhlou zprávu pro císaře s dobře zdokumentovanými podrobnostmi popisujícími situaci v Drene. Tuto zprávu měl zatím u sebe, protože začínal tušit, že kdyby ji poslal do Lederas, nedostala by se k císaři ani k žádnému z jeho edurských rádců. Lederský kancléř Triban GnoI vypadal jako komplic, možná byl dokonce spřažený s Leturem Aniktem – což ukazovalo na obrovskou pavučinu moci, ukrytou pod povrchem a prospívající bez toho, aby na ni měla edurská nadvláda sebemenší vliv. Prozatím měl Brohl Handar jen podezření, náznaky, že tato záluďná pavučina moci existuje. Jedno spojení bylo jisté, a to s lederským spolkem bohatých rodin, Osvobozenkou vkladovou. Tato organizace mohla docela dobře být samotným srdcem skryté moci, ale zatím neměl jistotu.

Brohl Handar, mezi Tiste Edur nižší šlechtic a nově jmenovaný dohlížitel malého města v zapadlém koutě říše, dobře věděl, že nemůže vyzvat k boji někoho takového jako Osvobozenká vkladová. Vlastně začínal docházet k názoru, že tisteedurské kmeny, nyní roztroušené po této rozlehlé zemi, jsou jen o málo víc než náplava plující na lhostejných proudech hluboké, kalné řeky.

Ale ještě je tu císař.

Který je nejspíš šilený.

Brohl prostě nevěděl, na koho se obrátit. Dokonce ani nevěděl, jestli to, čeho je svědkem, je skutečně tak nebezpečné, jak se mu to jeví.

Polekal ho hluk u brány, a tak se předklonil a vyhlédl mezi okenicemi.

Zatčení. Lidé rychle odcházeli od dvou nevýrazných Lederaňů, tlačících oběť na bránu. Nikdo nekřičel obvinění, nikdo nic vyděšeně

nepopíral. Patriotističtí agenti i jejich zajatec mlčeli, a dohlížitelem to ticho otřásl. Jako kdyby už nikoho nezajímaly podrobnosti.

Jeden z agentů obět prohledal kvůli zbraním. Žádnou nenašel. Druhý agent tiskl muže ke zdobenému sloupu a první mu z pasu sebral koženou mošnu a začal se v ní prohrabávat. Vězeň měl hlavu z boku přitisknutou k basreliéfu na širokém, hranatém sloupu. Řezby zpodobňovaly nějaké dávné vítězství Lederské říše. Brohl Handar usoudil, že té ironie si nikdo ze zúčastněných nevšiml.

Obvinění bude znít pobuřování. Tak totiž znělo vždycky. Ale proti čemu? Ne přítomnosti Tiste Edur – to by nakonec nemělo smysl, a rozhodně nedocházelo k téměř žádným pokusům o odplatu, alespoň Brohl Handar o žádných neslyšel. Tak... čemu přesně? Proti komu? Zadluženost existovala vždycky, a někteří před dluhy utekli, většina však zůstala. Kolem politických či společenských nepokojů vznikaly sekty a většina jejich členů pocházela ze zbytků porobených kmenů, zbavených všech svobod – Fentů, Nereků, Tarthenalů a dalších. Ale po dobytí země byla většina sekt rozpuštěna nebo uprchla z říše. Pobuřování. Obvinění určené k umlčení debat. Někde proto musel existovat seznam přijatelných názorů, houf přesvědčení a víry, tvořící správnou doktrínu. Nebo tu snad pracuje něco záluďnějšího?

Kdosi zaškrábal na dveře kočáru a vzápětí je otevřel. Brohl Handar si prohlédl muže, jenž vylezl na stupínek a svou vahou kočár naklonil. „Klidně nastup, Orbyne,“ vyzval jej.

Se svaly změkklými léty nečinnosti, masitým obličejem a těžkými laloky se Orbyn „Pravdohledač“ neustále potil bez ohledu na příjemnou teplotu, jako by nějaký vnitřní tlak vymačkával jedy z jeho myšlenek na povrch kůže. Místní hlava patriotistů byl podle Brohla Handara ten nejodpornější, nejzlotřilejší tvor, s jakým se kdy setkal.

„Tvůj příchod je dobře načasovaný,“ pokračoval, když Orbyn vlezl do kočáru a usadil se na sedadle naproti, přičemž z něj táhl nakyslý pach potu. „I když jsem netušil, že osobně dohlédneš na každodenní činnost svých agentů.“

Orbyn zkřivil tenké rty v úsměvu. „Narazili jsme na nějaké informace, které by tě mohly zajímat, dohlížitel.“

„Další z tvých neexistujících spiknutí?“

Úsměv se na okamžik rozšířil. „Pokud míníš bolkanské spiknutí, tak to, žel, padá na hlavu Osvobozenké vkladové. Informace, které jsme získali, se týkají tvých lidí.“

Mych lidí. „No dobře.“ Brohl Handar čekal. Agenti venku vězně odvěkli a lidé je obcházelí co největším obloukem.

„Západně od Modré růže byl spatřen oddíl. Dva Tiste Edur, jeden s bílou pleť. Myslím, že je nyní známý jako Bílá vrána – což je pro nás Ledeřany nanejvýš znepokojivý titul, mimochodem.“ Zamrkal těžkými víčky. „Doprovázejí ho tři Ledeřané, dvě ženy a jeden uprchlý otrok s vlastnickým tetováním kmene Hirotů.“

Brohl zachoval nehybný obličej, třebaže se mu sevřela hrud'. *Do toho tobě nic není.* „Znáš podrobněji místo, kde se nacházejí?“

„Mířili na východ k horám. Jsou tam tři průsmyky, v této roční době jsou ale schůdné jen dva.“

Brohl Handar pomalu kývl. „Císařovi k'risnan také dokážou určit jejich hrubou polohu. Ty průsmyky jsou zablokované.“ Po chvíli dodal: „Je to, jak předpověděl Hannan Mosag.“

Orbyn na něj ze záhybů tuku upíral tmavé oči. „Vím, jak jsou Edurové schopní.“

Ano.

„Patriotisté mají otázky ohledně toho bílého Tiste Edur, Bílé vrány,“ pokračoval muž známý jako Pravdohledač. „Z kterého kmene pochází?“

„Z žádného. Není Tiste Edur.“

„Aha. To se divím. Popis...“

Brohl Handar mlčel.

„Dohlížiteli, můžeme být nějak nápomocni?“

„V této chvíli to není nutné,“ opáčil Brohl.

„Velice mě zajímá, proč jste je už neobklíčili a nechytili. Moje zdroje naznačují, že ten Tiste Edur není nikdo menší než Strach Sengar, císařův bratr.“

„Jak jsem říkal, průsmyky jsou zablokované.“

„Aha, tedy utahujete smyčku.“

Brohl Handar se usmál. „Orbyne, prve jsi řekl, že za bolkandské spiknutí je zodpovědná Osvobozenská vkladová. Tím mi ve skutečnosti sděluješ, že patriotisty tato věc nezajímá?“

„Ale vůbec ne. Vkladová využívá naši síť pravidelně –“

„Za což nepochybně dostáváte odměnu.“

„Samozřejmě.“

„Já sám –“

Orbyn zvedl ruku a naklonil hlavu na stranu. „Budeš mě muset omluvit, dohlížiteli. Slyším poplach.“ Se zachrčením se zvedl a otevřel dvířka kočáru.

Poněkud zmatený Brohl se jen díval, jak odchází. Jakmile se dvířka zavřela, sáhl do malé přihrádky, vyňal pletenou kouli naplněnou voňavou trávou a přidržel si ji u nosu. Zatahal za šňůru a kočár popadl

opravě. Kočár se s trhnutím rozjel. Brohl už poplach slyšel, horečnou kakofonií. Předklonil se a promluvil do mluvčíc trubky. „Dovez nás k těm zvonům, kočí.“ Zaváhal. „A není spěch.“

Drenská vojenská posádka zabírala celý tucet kamenných budov na nízkém návrší severně od středu města. Zbrojírna, stáje, kasárna a velitelství byly silně opevněné, třebaže komplex sám nebyl obehnaný hradbou. Drene bývalo před několika staletými městským státem a po vleklé válce s Oulany pozval rozezlený král lederské vojáky, aby nomády porazili. O několik desítek let později vyšlo najevo, že samotný konflikt byl důsledkem lederských manipulací. V každém případě však lederské oddíly již město neopustily. Král přijal titul vezíra a následkem tragických nehod on i celý jeho rod sešli ze světa. Ale to už byla pouhopouhá historie, která nikoho nezajímá.

Z přehlídkového placu posádky vycházely čtyři hlavní ulice. Ta vedoucí na sever se měnila v Braní ulici a za městskou hradbou v Severní pobřežní. Ze tří silnic do vnitrozemí byla nejméně používaná.

Ze stínu pod palácovým balkonem hned za zbrojírnu měl malý, mrštný muž stojící v chladném šeru nerušený výhled na severní silnici. Tvář mu zakrývala hrubě tkaná kápe, a pokud by se někdo obtěžoval, zastavil se a pozorně se podíval, polekal by ho lesk karmínových šupin tam, kde měl být obličej, a oči skryté v černé orámovaných štěrbinách. Na muži však bylo něco, co se vyhýbalo pozornosti. Pohledy po něm klouzaly a málokdo si vůbec všiml, že ve stínu někdo stojí.

Postavil se sem před rozbřeskem a nyní bylo pozdní odpoledne. Oči upíral na posádkové sídlo, sledoval přicházející a odcházející kurýry, návštěvu půl tuctu urozených kupců, nákup koní, šrotu, sedel a dalšího materiálu. Prohlédl si kůže na kulatých štítech kopiníků – zploštělé obličejce, kůži ztmavlou do barvy mezi purpurem a okrem, což tetování zjemňovalo do zvláštní krásy.

Pozdě odpoledne se stíny dloužily a muž si všiml dvou Ledeřanů, procházejících jeho zorným polem již podruhé. Nedostatek pozornosti byl... nápadný a nějaký instinkt mu prozradil, že je čas jít.

Jakmile ho minuli, míříce po ulici k západu, muž vyklouzl ze stínu a rychle a tiše se vydal za nimi. Vycítil, jak si ho náhle uvědomili – a snad se i trochu polekali. Těsně předtím než by je dohonil, odbočil doprava do uličky vedoucí na sever.

Po patnácti krocích našel tmavý výklenek, v němž se mohl schovat. Přitáhl si plášť, sepal ho a tím si uvolnil ruce.

Po chvilce uslyšel jejich kroky. Díval se, jak jdou kolem, opatrně, s noži v rukou. Jeden něco zašeptal a oba zaváhali. Muž schválně zaškrábal nohou o kámen, když udělal krok. Oba Ledeřané se bleskurychle otočili.

Oulanský bič kadaran zašustil, jak letěl ven, a kůže – pobitá jako mince velkými, jako břitva ostrými, překrývajícími se pŕlměsíčitými čepelemi – se mihla ve třpytivém oblouku, který oba muže lízl přes hrdla. Vytryskla krev.

Zahalený se díval, jak se ti dva hrouťí. Krev proudila volně po špinavé dlažbě a víc krvácel muž nalevo. Zahalený přistoupil k druhé oběti, vytáhl nůž a vrazil mu ho do krku. Pak mu dobře nacvičeným pohybem odřízl obličej, bera kůži, svaly i vlasy. Totéž zopakoval u prvního.

Dva agenti patriotistů vyřízení.

Pochopitelně pracovali ve trojicích, jeden vždycky zpozvdáli sledoval první dva.

Z posádky zazněl poplach, pronikavá sbírka zvonů, nesoucí se prašným vzduchem nad budovami.

Vrah sbalil ohavné trofeje a zastrčil si je za volnou košili z rodaří vlny, kterou nosil přes šupinový hauberk, načež se vydal uličkou k severní bráně.

Na druhém konci se objevil oddíl městské stráže, pět Ledeřanů ve zbroji a s přílbami, krátkými meči a štíty.

Když je muž uviděl, rozběhl se. Levou rukou uvolnil kadaran a pravou z řemenů z nevydělané kůže u pasu vytáhl srpkovitou sekeru ryghta. Těžký topor, dlouhý jako stehenní kost, k němuž byla na každém konci připevněná železná čepel ve tvaru měsíce ve třetí čtvrti, hranami kolmo na sebe. Kadaran a ryghta, starodávné zbraně z Oul'dan, i když poslední století se již téměř vytratily. Proto také konstáblové nikdy podobným zbraním nečelili.

Deset kroků od prvních tří strážných vyletěl bič a vytvořil ve vzduchu ležatou osmičku, za níž následoval jekot a prameny krve, v šeru uličky téměř černé. Dva Ledeřané zavrávali.

Mrštný, šlachovitý muž se vrhl na posledního z první řady. Pravou rukou sjel po toporu až k ráfku pod levou čepelí, takže zbraň držel vodorovně pod předloktím, když ji zvedal – a odrazil strážcův zoufalý sek. Švihl loktem dopředu a pravá čepel se muži zasekla do čela těsně pod okrajem přílby, projela kořenem nosu a čelní kostí a skončila v mozku. Sklopená, zužující se, nabroušená srpkovitá čepel snadno vyklouzla z rány, když Oulan proběhl kolem padajícího strážného a stáhl bič, kterým prve švihl nad hlavou, a ovinul ho kolem krku

čtvrtého Ledeřana – jenž zavřískl, pustil meč a drásal vražedné čepelky – zatímco Oulan přidřepł, pravou rukou přehmátl na druhý konec toporu k rozšířenému konci pravé čepelky a ťal. Pátý strážný zvedl štít, ale pozdě – čepel ho zasáhla přes oči ve chvíli, kdy bič připravil čtvrtého o hlavu.

Oulan pustil kadaran, uchopil oběma rukama rygħtu, přikročil a toporem praštil posledního Ledeřana do krku, čímž mu rozdrtil průdušnici.

Zvedl bič a odcházel.

Zprava se k němu nesl dusot kopyt kopiníků. Brána padesát kroků nalevo byla plná strážných, kteří se obraceli k němu.

Rozběhl se přímo proti nim.

Atripreda Bivatt se osobně ujala velení oddílu kopiníků. S dvaceti jezdci za sebou klusala po stopách krvavé lázně.

Dva patriotističtí agenti uprostřed uličky. Pět městských strážníků na konci.

Vyjela do širší ulice a otočila koně doleva. Cestou k bráně vytáhla meč.

Všude ležela těla, nejméně dvacet jich bylo, a jenom dva muži to zřejmě zatím přežili. Bivatt cítila, jak jí pod zbrojí svědí studený pot. Všude byla krev. Na dláždění, nastříkaná vysoko na zdech i na samotné bráně. Ufaté končetiny. Zápach vyprázdněných vnitřností, rozervaných stěv. Jeden z přeživších ječel a cukal hlavou. Měl useknuté obě ruce.

Těsně za bránou Bivatt zastavila koně, protože to, co uviděla, jí vzalo dech. Na zemi leželi čtyři koně, jezdci rozhození na silnici. Sedající prach ukazoval, že zbytek prvního oddílu pronásleduje vraha.

Přiklopýtal k ní druhý přeživší. Dostal ránu do hlavy, přílbu měl promáčknutou a po tváři na krk mu stékala krev. Upřel na ni oči plné děsu. Otevřel ústa, ale nevydal ani hlásku.

Bivatt se znovu rozhlédla a pak se obrátila na svého finadda. „Vezmi si oddíl, jeď za nimi. A taste zbraně, zatraceně!“ Zamračila se na strážného. „Kolik jich bylo?“

Jen civěl.

Dorazili další strážní a k ječícímu muži, který přišel o ruce, spěchal ranhojič.

„Slyšel jsi, na co se ptám?“ zasyčela Bivatt.

Kývl. „Jeden. Jeden muž, atripredo.“

Jeden? Nesmysl. „Popiš ho.“

„Šupiny – místo obličejů měl šupiny. Rudé jako krev!“

Po silnici se vrátil jeden z kopiníků. „Všichni z prvního oddílu jsou mrtví, atripredo,“ hlásil vysokým, přiškrceným hlasem. „Dál na silnici. Všichni koně až na jednoho – pane, máme ho následovat?“

„Máte ho následovat? Zatracený hlupáku – ovšemže ho máte následovat! Držte se mu na stopě!“

„Ten popis, atripredo...“ ozvalo se za ní.

Otočila se v sedle.

Mezi mrtvými stál Orbyn Pravdohledač zalitý potem a upíral na ni malá prasečí očka.

Bivatt vycenila zuby. „Ano,“ štěkla. *Rudomask. Ten a nikdo jiný.*

Velitel drenských patriotistů našpulil rty a prohlížel si mrtvoly kolem sebe. „Vypadá to,“ prohodil, „že jeho vyhnanství z kmenů skončilo.“

Ano. Bloud nás chraň.

Brohl Handar vystoupil z kočáru a rozhlédl se po bojišti. Neuměl si představit, jaké zbraně útočníci použili, aby dokázali to, co měl před očima. Atripreda se ujala velení, přicházeli další vojáci a Orbyn Pravdohledač stál ve stínu brány a vše mlčky sledoval.

Dohližitel přistoupil k Bivatt. „Atripredo,“ začal, „vidím tu pouze naše mrtvé.“

Zamračila se na něj, ale v jejím pohledu bylo víc než jen prostý hněv. Uviděl v něm také strach. „Do města pronikl oulanský válečník,“ pravila.

„Tohle je dílo jediného muže?“

„To je nejmenší z jeho nadání.“

„Aha, potom tedy víš, kdo ten muž je.“

„Dohližiteli, mám práci –“

„Pověz mi o něm.“

Zašklebila se a ukázala k bráně. Cestou opatrně překračovali mrtvoly na kluzkých kamenech. „Myslím, že jsem právě poslala oddíl kopiníků na smrt, dohližiteli. Nemám náladu na dlouhé hovory.“

„Vyhov mi. Pokud je na kraji tohoto města válečný oddíl oulanských válečníků, musí se připravit obrana – která,“ dodal, když uviděl její uražený výraz, „bude kromě tvých jednotek zahrnovat Tiste Edur.“

Po chvíli kývla. „Rudomask. Pod jiným jménem ho neznám. Do konce i Oulané znají o jeho původu jen báje –“

„A jaké?“

„Letur Anikt –“

Brohl Handar vztekle zasyčel a zamračil se na Orbyna, jenž se

přesunul na doslech. „Proč každá pohroma začíná jménem toho muže?“

Bivatt se znovu ujala slova. „Před léty došlo k šarvátkám mezi jedním bohatým oulanským kmenem a faktorem. Prostě Letur Anikt zatoužil po stádech toho kmene. Vyslal agenty, kteří jedné noci pronikli do oulanského tábora a unesli jednu mladou ženu – jednu z dcer klanového vůdce. Oulané mají ve zvyku krást lederské děti, víš. V každém případě tahle dcera měla bratra.“

„Rudomaska.“

Bivatt kývla. „Mladšího bratra. V každém případě faktor dívku přijal do své domácnosti a zanedlouho byla jeho dlužnicí –“

„Bezpochyby o tom ani nevěděla. Ano, rozumím. A tak, aby splatil ten dluh a její svobodu, Letur požadoval otcova stáda.“

„Ano, více méně. A klanový vůdce souhlasil. Žel, když se faktorovi muži přiblížili se svým vzácným nákladem k oulanskému táboru, dívka si vrazila nůž do srdce. Poté následoval značný zmatek. Vojáci Letura Anika zaútočili na oulanský tábor a zabili každého –“

„Faktor se rozhodl, že si ta stáda vezme tak jako tak.“

„Ano. Ale ukázalo se, že jeden Oulan přežil. O pár let později nabraly šarvátky na zuřivosti a faktorovy oddíly prohrávaly jeden střet za druhým. Léčky byly odvráceny. A poprvé se vynořilo jméno Rudomask – nový válečný náčelník. To, co následuje, je ještě méně jasné než to, co jsem zatím popsala. Zřejmě došlo ke shromáždění klanů a Rudomask promluvil – tedy pohádal se se stařešiny. Snažil se sjednotit klany proti lederské hrozbě, jenže stařešinové se nenechali přesvědčit. Rudomask ve vzteku pronesl neuvážená slova. Stařešinové požadovali, aby je vzal zpátky. Odmítl, a tak ho vyhnali. Prý se vydal na východ do divočiny kolem Kolanse.“

„Co znamená ta maska?“

Bivatt zavrtěla hlavou. „Nevím. Podle pověsti zabil hned po vyzraždění své rodiny draka. Byl ještě pouhé dítě – takže je to dost nepravděpodobné.“ Pokrčila rameny.

„A teď se vrátil,“ dokončil Brohl Handar, „nebo nějaký jiný oulanský válečník převzal masku a snaží se nám nahnat strach.“

„Ne, byl to on. Používá čepelový bič a dvouhlavou sekeru. Samotně zbraně jsou v podstatě bájně.“

Dohlížitel se zamračil. „Bájně?“

„Podle oulanských pověstí kdysi jejich lid bojoval ve válce daleko na východě, když ještě přebývali v divočině. Kadaran a ryghta jsou zbraně navržené k porážce toho nepřítele. Další podrobnosti už neznám, jenom to, že ať byli ti nepřátelé kdokoliv, zřejmě to nebyli lidé.“

„Každý kmen má pověsti o minulých válkách, věku hrdinů –“

„Dohližiteli, oulanské pověsti nejsou takové.“

„Ne?“

„Ne. Za prvé, Oulané v té válce prohráli. Proto uprchli na západ.“

„Copak se do divočiny nevydala žádná lederská výprava?“

„Ne za celá desetiletí, dohližiteli. Nakonec bojujeme s různými teritorii a královstvími podél hranice. Poslední expedice byla doslova vyhlazena a jedinou přeživší to, co viděla, dohnalo k šílenství. Mluvila o něčem jako syčivá noc. Zřejmě myslela hlas smrti. V každém případě její šílenství nebylo možné vyléčit, a tak byla popravena.“

Brohl Handar se nad tím zamyslel. Dorazil důstojník a čekal, až bude moci mluvit s atripredou. Brohl jí tedy poděkoval a odešel.

„Dohližiteli.“

Otočil se k ní. „Ano?“

„Pokud Rudomask tentokrát uspěje... myslím se sjednocením kmenů, tak budeme Tiste Edur dozajista potřebovat.“

Zvedl obočí. „Samozřejmě, atripredo.“ *A tak mě možná vyslyší císař a Hannan Mosag. Zatracený Letur Anikt. Co to na nás přivolal?*

Hnal lederského koně bez oddechu. Sjel ze severní silnice a zamířil k východu přes čerstvě zoraná pole tam, kde kdysi bývaly oulanské pastviny. Cestou si ho všimli osadníci a v poslední výsce, kterou objel, nasedlali tři vojáci koně a jali se ho pronásledovat.

Na kraji údolí, které Rudomask právě opustil, si je našla za sboru zvřecího a lidského řevu, pronikavého, nicméně krátkého, smrt.

Nad hlavou oulanského válečníka zavířily v nedočkavém oblaku rhinazany, odehnané od oblíbených hostitelů násilím. Jejich křídla tloukla jako bubínky a dlouhé pilovité ocásky syčely ve vzduchu, jak se hnaly za Rudomaskem. Už dávno si zvykl na jejich stálou přítomnost. Jako lasička velcí létaví plazi obývali divočinu a tady byli daleko od domova, pokud se jejich hostitelé – v údolí za ním a pravděpodobně chystající další léčku – dali nazývat domovem.

Zpomalil koně a poposedl si v nepohodlném lederském sedle. Věděl, že teď už ho nikdo nedohoní, a nemělo smysl koně uštvat. Nepřítel si věřil ve svého městě, drze vystavoval své trofeje, a Rudomask za tu noc a den, které strávil pozorováním, hodně zjistil. Modrorůžstí kopiníci, se správnými třmeny a v sedlech hbití. Mnohem působivější než pěší vojáci před lety.

Zatím po návratu viděl ze svého lidu jen opuštěné tábory, stopy menších stád a nepoužívané kruhy týpí. Jako kdyby byl jeho domov

zničen a všichni přeživší uprchli. Na jediném bojišti, na které narazil, byly jen mrtvolky cizinců.

Slunce za ním kleslo k obzoru a už se stmívalo, když narazil na první vypálený oulanský tábor. Rok starý, možná víc. Z trávy trčely bílé kosti a začernalé pahýly rámu chýší a byla tu cítit opuštěnost. Nikdo se nevrátil, aby padlé uložil na vyvýšené plošiny a osvobodil jejich duše k tanci s mrchožravými ptáky. Ten výjev vyvolal chmurné vzpomínky.

Jel dál. Ve tmě rhinazany pomalu odletěly a on uslyšel dvojí dupot, jak se jeho dva společníci, když dokončili krvavé dílo, přesunuli vedle něj, v šeru stěží viditelní.

Rhinazany se jim usadily na šupinatých zádech, olizovaly krev a vytrhávaly klíšťata, prudce zvedaly hlavy a ostře vdechovaly, aby přitáhly kousavý hmyz, jenž přibzučel příliš blízko.

Rudomask přivřel oči – byl vzhůru skoro dva dny. Sag'Churok, mohutný samec, ženoucí se napravo, a Gunth Mach, mladý trubec, z něhož vyrůstala samice, mu zaručovali naprosté bezpečí.

Jako rhinazany, oba K'Chain Che'Malle byli zřejmě spokojení dokonce i v této cizí zemi a daleko od svých druhů.

Spokojeně následovali Rudomaska, chránili ho a zabíjeli Ledeřany.

A on nevěděl proč.

Ve světle lucerny byly oči Silchase Zmara ještěřší, což dokonale odpovídalo komnatě, v níž se nyní nacházeli, alespoň podle názoru Seren Pedak. Na kamenných stěnách, stáčejších se vzhůru do kupole, byly vytesané překrývající se šupiny. Z neporušeného vzoru se jí zatočila hlava a zvedal žaludek. Posadila se na podlahu a mrkala, aby z očí dostala prach.

Usoudila, že už musí být ráno. Procházeli chodbami a stoupali po šikmých plošinách a točitých rampách určitě už celou noc. Vzduch byl zatuchlý i přes klesavé proudy, jako by se v každé komnatě i chodbě shromažďovali duchové.

Odvrátila zrak od Silchase Zmara, podrážděná tím, jak ji divoký, nezemský válečník zajímal. Dokázal stát zcela nehybně, a dokonce i pohyby hrudníku byly téměř nezatelné. Pohřbený celá tisíciletí, a přece žil. Cévy mu proudila krev, myšlenky se pohybovaly, ušpiněné prachem po dlouhém nepoužívání. Když promluvil, skoro slyšela tíhu náhrobních kamenů. Neuměla si představit, jak to mohl vydržet, aniž by se zbláznil.

Ale zase možná byl šílený, něco hluboko v jeho nitru, buď ome-

zené nezbytností, nebo prostě čekající na probuzení. Jako zabiják – protože to docela jistě byl – byl důkladný a odtažitý. Jako kdyby bylo možné zmenšit význam smrtelného života, zmenšit ho na lékařský posudek: překážka nebo spojenec. Nic jiného nebylo podstatné.

Chápala, jakou útěchu takový světonázor poskytuje. Jeho jednoduchost byla přitažlivá. Pro ni však nepřicházela v úvahu. Člověk nemohl zavřít oči před složitostmi světa. Přesto pro něj takové složitosti neměly význam. Našel si svou jistotu a ta byla neotřesitelná.

Žel, Strach Sengar se nemohl smířit s tím, že jeho neustálé útoky jsou prostě beznadějně. Stál u trojúhelníkového portálu, kterým brzy projdou, jako by mu zastávka na odpočinek vadila. „Myslíš si, že o té dávné válce a vpádu do této říše nevím skoro nic,“ štěkl na Silchase Zmara.

Tiste Andii se na něj podíval, ale neodpověděl.

„Ženy si to zapamatovaly,“ pokračoval Strach. „Předávaly příběh svým dcerám. Celá pokolení. Ano, vím, že ti Skabandari vrazil nůž do zad tam na tom kopci nad bojištěm. Ano, ale byla tohle první zrada?“

Pokud čekal nějakou reakci, dostalo se mu zklamání.

Udinaas, sedící zády opřený o šupinatou zeď, se uchechtl. „To všechno je tak zbytečné,“ prohlásil. „Kdo zradil koho. Co na tom záleží? Nespoléháme se přece na to, že nás pohromadě udrží důvěra. Pověz mi, Strachu Sengare – kdysi můj pane – tuší tvůj bratr, kdo je vlastně Zmar? Odkud přišel? Myslím, že ne. Jinak by po nás šel osobně s deseti tisíci válečníky za patami. Místo toho si s námi pohrává. Nezajímá tě proč?“

Chvilí nikdo nepromluvil, pak se Konývka zasmála a všichni se podívali na ni. Mrkala jako sova. „Pochopitelně chtějí, abychom nejdřív našli, co hledáme.“

„Tak proč nám brání v cestě do vnitrozemí?“ chtěla vědět Seren.

„Protože vědí, že je to špatný směr.“

„Jak to můžou vědět?“

Konývka zakmitala uprášenýma rukama. V šeru připomínaly netopýry. „Chromý bůh jim to řekl, tak. Chromý bůh řekl, ještě není čas jít na východ. Ještě není připravený na otevřenou válku. Nechce, abychom šli do divočiny, kde čekají všechna tajemství.“

Seren Pedak na ni zírala. „Kdo v Bloudově jméno je Chromý bůh?“

„Ten, který dal Rhuladovi jeho meč, akvizitor. Skutečná síla za Tiste Edur.“ Rozhodila rukama. „Skabandari je mrtvý. Dohodu uzavřel Hannan Mosag a penízem byl Rhulad Sengar.“

Strach vycenil zuby a civěl na Konývku s hrůzou v očích. „Jak tohle víš?“ dožadoval se.

„Mrtví mi to řekli. Řekli mi spoustu věcí. A taky ti pod stromy, ti polapení. A řekli ještě něco. Řekli, že velké kolo se ještě naposledy otočí, než se uzavře. Uzavře se, protože musí, protože tak ho udělal. Aby mu řeklo všechno, co potřebuje vědět. Aby mu řeklo pravdu.“

„A komu?“ zeptala se Seren a zmateně se zamračila.

„Jemu, tomu, který přichází. Uvidíš.“ Konývka přiběhla ke Strachovi, vzala ho za ruku a zatahala. „Musíme si pospíšet, nebo nás dostihnou. A pokud nás dostihnou, bude muset Silchas Zmar všechny zabít.“

Nejradši bych ji uškrtila. Přesto se Seren znovu vyškrabala na nohy. Udinaas se smál.

Jeho by taky ráda uškrtila.

„Silchasi,“ řekla, když došla blíž, „máš tušení, o čem to Konývka mluví?“

„Ne, akvizitor,“ přiznal. „Ale hodlám jí naslouchat.“

KAPITOLA TŘI

Na východních svazích Radagarského hřbetu jsme narazili na démona. Číhal v mělké rokli vytvořené náhlou povodní a zápach v rozpáleném vzduchu prozradil hnijící maso, a také po prozkoumání, provedeném s největší opatrností, právě v den následující po přepadení našeho tábora neznámými útočníky, jsme zjistili, že démon je, ač stále živý, smrtelně zraněný. Jak popsat takovou příšernou bytost? Vzprímená udržovala rovnováhu na dvou silně osvalených zadních nohou, připomínajících nohy šaby, nelétavého ptáka žijícího na ostrovech v Dračím souostroví, avšak ve srovnání s ním byla mnohem větší. Když by se postavila, boky by měla v úrovni očí člověka. Byla dlouhoocasá, váha jejího trupu byla vyvážená v kyčlích, kdy dlouhý krk a hlavu nesla natažené kupředu a hřbet vodorovně. Dvě dlouhé přední končetiny, silně osvalené a s tvrdými šupinami, poskytujícími přirozenou ochranu, jí končily nikoliv drápy či rukama, nýbrž ohromnými meči se železnými čepelemi, kdy v zápěstích kost plynule přecházela v kov. Hlava byla zakončena čenichem připomínajícím krokodýla, jací se nalézají v bahně na jižním břehu Modrorůžského moře, a přece byla opět mnohem větší. Vysychající pysky byly ohrnuté a odhalovaly zubaté řady tesáků, každý dlouhý jako dýka. Oči, zamžené blížící se smrti, však byly nicméně pro naše smysly zvláštní a zcela cizí. Atripreda, smělý jako vždy, přistoupil, aby démona zbavil utrpení, a zasadil mu ránu mečem do měkké tkáně na hrdle. S touto osudovou ranou démon vyrazil smrtelný výkřik, který nám způsobil bolest, protože byl mimo hranice našeho vnímání, a přece nám pronikl do lebek s takovou prudkostí, až nám z očí, nosů a uší vytryskla krev.

Za zaznamenání stojí ještě jedna věc, než se pustím do líčení řečených zranění. Rány způsobené démonovi byly nanejvýš zvláštní. Podlouhlé, zakřivené řezy, snad od nějakého chapadla, avšak chapadla opatřeného ostrými zuby, kdežto ostatní byly kratší, zato hlubší, neomylně zasazené do oblastí důležitých pro pohyb či jiných podobných míst končetin, přetínaly šlachy a tak dále...

Faktor Breneda Anikt, *Výprava do Divočiny*
Oficiální anály Pufanana Ibyrise

Vposteli nebyl muž. Ano, jednotlivé části fungovaly správně, ale ve všech ostatních ohledech byl jako dítě, tento císař tisíce smrtí. Nejhorší však podle Nisall bylo, co se stávalo potom, když upadl napůl do spánku a napůl do něčeho jiného, zmítal se a vyrážel nekonečná slova jako litanii proseb, přerušovanou zoufalými vzlyky, drásajícími provoněný vzduch komnaty. A zanedlouho, když unikla samotné posteli, zahalila se rouchem a zaujala místo poblíž výjevu namalovaného na falešném okně o pět kroků dál, se dívala, jak se plazí po zemi, jako by měl zmrzačenou páteř, se vždy přítomným mečem v ruce, do rohu, kde stočený do klubíčka strávil zbytek noci, jako by vězel v nějaké věčné noční můře.

Tisíc smrtí, prožívaných noc za nocí. Tisíc.

Pochopitelně to bylo přehnané, nanejvýš jich bylo pár set.

Muka císaře Rhulada nebyla výplodem horečnaté představivosti, ani se nezrodila ze strachu. Jeho strašila pravda vlastní minulosti. Dokázala rozpoznat něco z jeho mumlání, zvlášť jednu věc, která ty noční můry ovládala, protože byla u toho. V trůnním sále byla svědkem Rhuladovy nesmrti, plakala na podlaze kluzké jeho prolitou krví, s mrtvolou na trůně, kdy ten, kdo Rhulada srazil, ležel opřený o stupínek – sám zabítý jedem.

Žalostné plazení Hannana Mosaga k trůnu zastavil démon, který si přišel pro tělo Bryse Beddikta, a zcela lhostejně vrazil meč do Rhulada, jak procházel kolem něj.

Zaječení, když se císař probudil, jí proměnilo srdce v kus ledu, výkřik tak surově syrový, až měla pocit, že má sama odřené hrdlo.

Ale až to, co následovalo krátce po jeho návratu, Rhulada pronásledovalo s tisícem obnažených čepelí.

Zemřel, jen aby se zase vrátil, nikdy nemohl uniknout. Nemohl uniknout... *ničemu*.

Rány se uzavřely a on se zvedl na všechny čtyři, s tím prokletým mečem stále v ruce, se zbraní, která ho nenechá odejít. S pláčem, dýchaje trhaně, se doplazil ke stupínku s trůnem a před ním se zase zhroutil.

Nisall vystoupila z úkrytu. Byla otupělá – sebevražda jejího krále – jejího milence – a eunucha Nifadase – šoky jeden za druhým, odehrávající se v tomto hrozném trůnním sále, smrt, padající jako náhrobní kameny na zaplaveném poli. Triban G nol, vždy pragmatický, poklekl před novým císařem a zaslíbil mu své služby s lehkostí úhoře zalézajícího pod nový kámen. První choť byl také svědkem, ale teď Turudala Brizada nikde neviděla, když se Rhulad, lesknoucí se krví zvlhlými mincemi, otočil na stupínku a vycenil zuby na Hannana Mosaga.

„*Není tvůj*,“ zachraptěl.

„Rhulade –“

„Císaři! A ty, Hannane Mosagu, jsi mým *cedou*. Už nejsi král-zaklínač, jsi můj ceda.“

„Tvá žena –“

„Je mrtvá. Ano.“ Rhulad se na stupínku narovnal a zadíval se na mrtvého lederského krále Ezgaru Diskanara. Natáhl volnou ruku, popadl mrtvolu za brokátovou halenu, stáhl ji z trůnu a hodil ji na zem, až hlava třískla o kamennou podlahu. A Rhulad se zachvěl. Pak se posadil na trůn, rozhlédl se a znovu spočinul pohledem na Hannanu Mosagovi. „Cedo,“ pravil, „v této naší komnatě k nám vždy budeš přicházet po břiše, jako to činíš teď.“

Ze stínu na druhém konci sálu se ozvalo zahleněné uchechtnutí.

Rhulad sebou trhl. „Teď nás opusť, cedo. A vezmi s sebou i tu babu Janall a jejího syna.“

„Císaři, prosím, musíš pochopit –“

„*Vypadni!*“

Zavřísknutí Nisall probudilo. Zaváhala, bojovala s touhou uprchnout, uniknout z tohoto místa. Ode dvora, z města, ode všeho.

Pak Rhulad švihl volnou rukou. „Ty ne, kurvo. Ty zůstaň,“ rozkázal jí, aniž by se otočil.

Kurva. „Ten výraz se nehodí,“ poznamenala a ztuhla strachem, překvapená vlastní opovržlivostí.

Upřel na ni horečnatý pohled. Pak překvapivě mávl rukou a z jeho hlasu náhle zaznívala únava. „Samozřejmě. Omlouváme se. Císařská konkubíno...“ Lesklý obličej se mu zkrivil v pousmání. „Tvůj král tě

měl vzít s sebou. Byl sobecký, nebo tě možná tolik miloval, že nesnesl pomyšlení na to, že tě pozve na smrt.“

Neřekla nic, protože mu neměla co odpovědět.

„Aha, vidíme ve tvých očích pochybnosti. Konkubíno, soucítíme s tebou. Věz, že tě nebudeme využívat krutě.“ Odmlčel se a pozoroval Hannana Mosaga, jenž se plazil přes práh velkolepého vstupního otvoru. Objevilo se půl tuctu Tiste Edur, pohybovali se váhavě, poněvadž si nebyli jistí, čeho vlastně jsou svědky. Hannan Mosag sykl příkaz a dva vběhli do sálu a vyhrnuli pytle kolem znetvořených těl Janall a Quillase, jejího syna. Zvuk dvou těl v plátěných pytlích tažených po podlaze připadal Nisall odpornější než cokoliv, co v tento osudový den slyšela.

„Zároveň,“ pokračoval císař po chvíli, „titul a s ním spojené výsady... zůstávají, je-li to tvým přáním.“

Zamrkala a měla pocit, jako by stála v pohyblivém písku. „Dáváš mi možnost volby, císaři?“

Kývl, zarudlé, krví podlité oči dosud upřené na vstup do sálu. „Udinaas,“ zašeptal. „Zrádce. Ty... ty jsi neměl možnost volby. Otrok – můj otrok – neměl jsem uvěřit temnotě, neměl...“ Znovu sebou škubl a v očích se mu zablýsklo. „On přichází.“

Netušila, koho míní, ale syrové emoce v jeho hlase ji znovu poděsily. Co ještě může v tento strašný den přijít horšího?

Venku se ozvaly hlasy, jeden zahořklý, druhý bázlivý.

Do trůnního sálu vstoupil tisteedurský válečník. Rhuladův bratr. Jeden z jeho bratrů. Ten, který nechal Rhulada ležet na podlaze. Mladý, pohledný oním edurským způsobem – cizí a zároveň dokonalejší. Pokoušela se rozpomenout, zda slyšela jeho jméno –

„Trulle,“ zachraptěl císař. „Kde je? Kde je Strach?“

„Strach... odešel.“

„Odešel? Opustil nás?“

„Nás. Ano, Rhulade – nebo trváš na tom, abych ti říkal císaři?“

Po Rhuladově mincemí pokrytém obličejí se mihlo několik výrazů, nakonec se zašklebil. „Ty jsi mě taky opustil, bratře. Nechal jsi mě krváčet... na podlaze. Myslíš, že se nějak lišíš od Udinaase? Že jsi menší zrádce než můj lederský otrok?“

„Rhulade, kdybys byl můj bratr jako dřív –“

„Ten, nad kterým jsi ohrnoval nos?“

„Pokud ti to tak připadalo, pak se omlouvám.“

„Ano, teď to považuješ za nutné, vidě?“

Trull Sengar přistoupil blíž. „To ten meč, Rhulade. Je prokletý – prosím, zahod' ho. Znič ho. Získal jsi trůn, už ho nepotřebuješ –“

„Mýlíš se.“ Rhulad vycenil zuby, jako by ho nenáviděl k sobě samému znechutila. „Bez něj jsem jenom Rhulad, nejmladší Tomadův syn. Bez toho meče, bratře, nejsem nic.“

Trull naklonil hlavu. „Vedl jsi nás při dobytí Lederu. Budu stát po tvém boku. Stejně tak Binadas i náš otec. Ten trůn jsi získal sám, Rhulade – nemusíš se bát Hannana Mosaga –“

„Toho bídného červa? Mýlíš, že se bojím?“ Hrot meče lupl, jak odskočil z dlaždic. Rhulad zbraň namířil Trullovi na prsa. „Já jsem *císař!*“

„Ne, nejsi,“ opáčil Trull. „Císař je tvůj meč – tvůj meč a moc stojící za ním.“

„Lháři!“ zaječel Rhulad.

Trull couvl, ale hned se vzpamatoval. „Dokaž to.“

Císař vykulil oči.

„Rozbij meč – pro požeňání sestry, aspoň ho pusť z ruky. Aspoň to, Rhulade. Jenom to. Pusť ho!“

„Ne! Víím, o co ti jde, bratře! Sebereš ho – vidím, jak se napínáš, připravený po něm skočit – vidím pravdu!“ Zbraň se mezi nimi chvěla, jako by toužila po krvi, po číkoliv krvi.

Trull zavrtěl hlavou. „Chci ho rozbít, Rhulade.“

„Nesmíš stát po mém boku,“ zasyčel císař. „To je moc blízko – v očích máš zradu – opustil jsi mě! Ochromeného na podlaze!“ Zesílil hlas. „Kde jsou mí válečníci? Sem do sálu! Váš císař to přikazuje!“

Najednou se objevilo půl tuctu Tiste Edur s tasenými zbraněmi.

„Trulle,“ zašeptal Rhulad, „vidím, že nemáš meč. Teď je řada na tobě, abys pustil svou oblíbenou zbraň, svůj oštěp. A nože. Copak? Bojíš se, že tě zabiju? Ukaž mi důvěru, kterou tvrdíš, že v tebe mám mít. Veď mě svou ctí, *bratře.*“

Tehdy to nevěděla, nechápala dost z edurského způsobu života, ale v Trullově výrazu něco zahlédla, jistou kapitulaci, ale bylo to mnohem složitější než jen to, že před bratrem odložil zbraň. Roviny odevzdanosti, skládající se jedna na druhou, váha neuvěřitelně těžkých břemen – a to, že oba bratři věděli, co taková kapitulace znamená. Tehdy si neuvědomila, co Trullova odpověď přesně znamená, způsob, jakým to provedl, ne svým jménem a za sebe, nýbrž za Stracha. Za Stracha Sengara víc než za kohokoliv jiného. Neuvědomovala si nesmírnost jeho oběti, když si odepjal oštěp a pustil ho na dlažbu, když si sundal opasek s nožem a odhodil ho na zem.

V Rhuladových zmučených očích se měl objevit vítězoslavný pohled, ale neobjevil. Místo toho mu zrak zamlžil zmatek, až couvl, jako by hledal pomoc. Jeho pozornost upoutala šestice válečníků,

a tak jim pokynul mečem a zlomeným hlasem nařídil: „Trull Sengar bude ostříhán. Přestane existovat pro sebe i pro všechny Edury. Chopte se ho. Spoutejte ho. Odvedte ho pryč.“

Neuvědomila si ani, kolik ten rozsudek, to rozhodnutí Rhulada stály.

Měla možnost volby a rozhodla se zůstat z důvodů, které nedokázala vysvětlit ani sama sobě. Byla to lítost? Možná. Ctižádost, to bezpochyby – protože tím dravým způsobem člověka žijícího u dvora vycítila, že k němu může proniknout a nahradit – beze všeho balastu minulosti – ty, kdo již nestáli po Rhuladově boku. Ne jako jedna z jeho válečnických pochlebníků – ti byli nakonec bezcenní, a ona věděla, že si to Rhulad uvědomuje. Viděla, že nakonec nemá nikoho. Bratra Binadase, který byl stejně jako Trull císaři příliš blízký, a proto bylo příliš nebezpečné mít ho u sebe – poslal pryč, poslal ho hledat šampiony a roztroušené příbuzné edurských kmenů. A pro otce Tomada byla podřízená role také příliš trapná. Z přeživších k'risnan Hannana Mosaga jich celá polovina byla poslána s Tomadem a Binadadem, aby byl nový ceda oslaben.

A celou dobu, zatímco byla činěna rozhodnutí, potají, mimo zraky Ledeřanů, proběhlo stříhání a Nisall se vmanévrovala do císařovy postele, kancléř Triban GnoI všechno sledoval přimhouřenýma očima dravce.

Choť Turudal Brizad zmizel, ačkoliv se Nisall od dvorských sluhů doslechla, že neodešel daleko. Strašil v méně používaných chodbách a podzemních záhadách starého paláce, přízrak, zřídka viděný jasně. Nemohla se rozhodnout, nakolik má těmto řečem věřit. Přesto, pokud by se opravdu skrýval v paláci, nijak by ji to nepřekvapilo. A nezáleželo na tom – nakonec Rhulad neměl žádnou manželku.

Císařova milenka, role, na niž byla zvyklá, ač to tak nevypadalo. Rhulad byl tak mladý, úplně jiný než Ezgara Diskanar. Rány v jeho duši byly příliš hluboké, než aby je mohl vyléčit její dotek, a proto se, třebaže se nalézala ve význačném postavení – jak byla blízko trůnu – cítila bezmocná. A velice opuštěná.

Stála a dívala se, jak se lederský císař svíjí a choulí se v rohu. Mezi fňukáním, sténáním a lapáním po dechu vyplivoval útržky rozhovoru s Trullem, svým zapovězeným bratrem. A znovu a znovu ho drsným šeptem prosil o odpuštění.

Nisall si připomněla, že je čeká nový den. A ona zajistí, aby se tento zlomený muž sebral, posbíral jednotlivé kousky a zaujal své místo na císařském trůnu, se zarudlýma očima a rozkouskovanou zbrojí z mincí lesknoucí se matně ve světle tradičních pochodní lemujících trůnní

sál. Tam, kde mince scházely, byla jen jizvovitá tkáň, jelita znetvořeného masa s karmínovými okraji. A pak ji bude toto příšerné zjevení v průběhu dne nadále udivovat.

Císař tisíce smrtí opovrhl starými protokoly říšského vládnutí. Sedal na trůně během předkládání peticí, kdy stále rostoucí počet občanů říše, chudých i bohatých, přicházel na císařské pozvání a dodával si odvahy, než předstoupil před tvář cizího vladaře. Zvonění za zvoněním Rhulad vyměřoval spravedlnost, jak nejlépe uměl. Jeho snaha porozumět životu Lederanů Nisall dojíkala nečekanými způsoby – pomalu začínala věřit, že pod všemi těmi prokletými traumaty je slušná duše. A právě tehdy ji nejvíc potřeboval, i když poslední dobou stále častěji radil kancléř, a ona si uvědomila, že ji začal považovat za sokyni. Právě on organizoval petice a snažil se udržet počty prosebníků ve zvládnutelných mezích, a podle toho se zase rozrůstal jeho úřad. Že zvětšující se množství jeho lidí také sloužilo jako rozlehlá, invazivní síť špehů v paláci, bylo samozřejmé.

A tak se Nisall dívala, jak se její císař, který na trůn nastoupil poté, co přebrodil řeku krve, snaží být vlídným vládcem a usiluje o citlivost příliš upřímnou a neohrabanou, aby nebyla skutečná. A z toho jí pukalo srdce.

Protože moc neměla zájem o poctivost. Dokonce i Ezgara Diskanar, v prvních letech tak slibný, v posledních desetiletích své vlády postavil mezi sebe a své poddané zeď. Poctivost mohli příliš snadno zneužít jiní, a Ezgara tou zradou trpěl znovu a znovu, přičemž možná ta nejbolestnější ze všech pocházela od jeho vlastní ženy Janall a jejich syna.

Bylo příliš snadné pustit z hlavy břímě takových ran a hloubku jejich jizev.

A Rhulad, nejmladší syn z urozené edurské rodiny, se stal obětí zrady původně dozajista upřímného přátelství – s otrokem Udinaasem – a vlastní krve, kdy ho zradili vlastní bratři.

Ačkoliv každý den překonal muka uplynulé noci, Nisall netušila, jak dlouho to ještě vydrží. Sama byla svědkem jeho vnitřního vítězství, neobyčejné války, kterou každé ráno sváděl ve svém nitru. Kancléř o tom, přes všechny své špehy, nevěděl nic – tím si byla jistá. A to znamenalo, že je ve své nevědomosti nebezpečný.

Potřebovala s Tribanem Gnolem mluvit. Potřebovala ten most spravit. *Ale nestanu se jeho špehem.*

Byl to vskutku uzounký most, po němž musela kráčet s krajní opatrností.

Rhulad se ve tmě zavrtěl.

„Já vím, co chceš, bratře...“ zašeptal. „Tak mě veď... veď mě svou ctí...“

Ach, Trulle Sengare, ať už tvůj duch číhá kdekoliv, těší tě to? Těší tě vědomí, že tvé stříhání selhalo?

Že ses vrátil.

Abys Rhulada strašil.

„Veď mě,“ zakrákal Rhulad.

Meč zaškrábal o podlahu a zavlnil se na mozaice jako studený smích.

„Obávám se, že to není možné.“

Bruthen Trana si prohlížel Ledeřana před sebou a dlouho nic neříkal.

Kancléř odvrátil zrak, jako by ho něco vyrušilo, a zřejmě hodlal edurského válečníka rovnou propustit. Pak si ale zřejmě uvědomil, že by to nemuselo být moudré, a tak si odkašlal a soucitně pronesl: „Císař na těch peticích trvá, jak jistě víš, a ty mu zabírají celý den. Jsou, s dovolením, jeho posedlostí.“ Nepatrně zvedl obočí. „Jak může skutečný poddaný zpochybňovat císařovu lásku ke spravedlnosti? Občané ho začali zbožňovat. Přicházejí sem za čestným vládcem, jakým skutečně je. Přechod sice chvíli trval, to připouštím, a z naší strany vyžadoval nesmírnou námahu.“

„Chci mluvit s císařem,“ zopakoval Bruthen stejným tónem, jako když to říkal poprvé.

Triban Gno! si povzdechl. „Pravděpodobně si přeješ podat hlášení ohledně dozorce Karose Inviktada a jeho patriotistů osobně. Ujišťuju tě, že řečenou zprávu předám.“ Zamračil se a dodal: „No dobrá. Vyřídím tvé přání Jeho Výsosti, Bruthene Trano.“

„Bude-li třeba, zařaď mě mezi prosebníky.“

„To nebude nutné.“

Tiste Edur kancléře chvíli sledoval, pak se obrátil a odešel z pracovny. Ve větší místnosti před ní čekal dav Ledeřanů. Když mezi nimi procházel, obraceli se k němu – nervózní, ustrašení – a jiní na něj upírali oči, které nic neprozrazovaly: kancléřovi agenti, již, jak Bruthen tušil, ráno sehnali všechny prosebníky a naučili je, co mají svému císaři říkat.

Nevšímal si Ledeřanů, kteří mu ustupovali z cesty, vyšel na chodbu a zamířil do bludiště komnat, chodeb a průchodů tvořícího palác. Zahlédl jen málo dalších Tiste Edur, kromě jednoho k'risnan Han-nana Mosaga, ohnutého a při chůzi se opírajícího ramenem o zeď. Jak kulhal kolem Bruthena, zamrkal na pozdrav.

Bruthen Trana zašel do palácového křídla u řeky. Vzduch tu byl vlhký a chodby téměř prázdné. Ač záplavy, k nimž docházelo v raných stadiích stavby, vyřešil geniální systém podzemních pylonů, vlhko zřejmě nedokázalo rozehnat nic. Do vnějších zdí byly vyraženy díry, aby mohl vzduch proudit, ale s pramalým účinkem, jen do zatuchlého šera teď pronikal pach říčního bahna a hnijících rostlin.

Bruthen jednou takovou dírou prošel a vynořil se na rozbitém chodníku. Ve vysoké trávě nalevo hnily pokácené stromy a napravo měl základy malé budovy. V nehybném vzduchu přetrvával pocit opuštěnosti jako rozptýlený pyl. Bruthen byl zcela sám, když sestupoval po nerovném svahu na vyčištěnou plochu, na jejímž druhém konci se zvedala starodávná věž azathu s menšími jaghutskými stavbami po obou stranách. Na plošině byly náhrobní kameny zasazené bez ladu a skladu. Zpola zasypané urny uzavřené voskem, z nichž trčely zbraně. Meče, zlomené oštěpy, sekery, mlaty – trofeje porážky, zakrnělý les železa.

Padlí šampioni, obyvatelé nejprestižnějšího hřbitova. Všichni zabili Rhulada aspoň jednou, někteří i víckrát – největší z nich, téměř čistokrevný Tarthenal, ho zabil sedmkrát, a Bruthen si naprosto jasně vzpomínal na sílící vztek a hrůzu v jeho zvířeckém obličejí, když padlý protivník vstal, pokaždé silnější a nebezpečnější než před chvílí.

Vstoupil do bizarní nekropole a prohlížel si nejrůznější zbraně, kdy si tak opečovávané – mnohé opatřené jmény – a nyní pokryté rzí. Na druhém konci, kousek stranou od ostatních, byla prázdná urna. Před několika měsíci do ní ze zvědavosti sáhl a našel stříbrný pohár. Ten pohár obsahoval jed, jenž zabil tři Ledeřany v trůnním sále – jenž zabil Bryse Beddikta.

Popel scházel. Dokonce i jeho meč zmizel.

Bruthen Trana tušil, že pokud by se ten muž vrátil, znovu by se Rhuladovi postavil a udělal totéž, co předtím. Ne, to nebylo tušení, to byla jistota.

Aniž by ho nový císař ležící rozsekaný na kusy na podlaze spatřil, vplížil se Bruthen do sálu, aby to viděl na vlastní oči. A tím jediným ustrašeným pohledem obsáhl děsivou přesnost té řezničiny. Brys Beddikt jednal lhostejně. Jako učenec pitvající chabý argument s námahou o nic větší, než kdyby si zavazoval boty.

Kéž by byl viděl i celý souboj, umění tragicky zahubeného lederského šermíře.

Teď tu stál a díval se na zaprášenou, pavučinami ovinutou urnu. A modlil se, aby se Brys Beddikt vrátil.

* * *

Vzorec nabíral tvar, neznatelně, nezastavitelně. A přesto Bloud, kdysi známý jako Turudal Brizad, první choť královny Janall, nedokázal rozeznat jeho význam. Ten neklid, děs mu byly cizí. Vlastně si těžko mohl představit méně vhodný stav mysli boha v srdci vlastní říše.

Jistě, zakusil časy násilností, kráčel popelem padlých říší, ale i tehdy cítil svůj osud neposkvrněný, nenarušitelný, absolutní. A aby to bylo ještě horší, vzorce byly jeho osobní posedlostí, byl přesvědčený o svém mistrovském zvládnání jejich tajemného jazyka, a jeho mistrovství mělo být nezpochybnitelné.

Tak kdo si to teď se mnou zahrává?

Stál ve tmě, poslouchal, jak po nějaké neviditelné zdi stéká voda, a civěl na Cedance, na kamenné dlaždice držby, skládačku v podlaze, jež byla samotným základem jeho říše. Cedance. *Moje destičky. Moje. Já jsem Bloud. Tohle je moje hra.*

Vzorec před ním se pohyboval, rachot kamenů byl příliš hluboký a tichý, než aby ho slyšel, nicméně rezonance mu pronikala do kostí. *Nesouvisející kousky se skládají k sobě. Funkce je skrytá do poslední chvíle – kdy bude příliš pozdě, až závěr znemožní cestu k úniku.*

Čekáš, že nic neudělám? Nejsem jen další z tvých obětí. Jsem Bloud. Mou rukou je obracen každý osud. Vše, co vypadá náhodně, je mým záměrem. To je nezměnitelná pravda. Vždycky byla. A vždycky bude.

Přesto na jazyku cítil strach, jako by den za dnem cucal špinavé mince a bohatství říše procházelo jeho ústy. *Ale jde ten hořký proud dounitř, nebo ven?*

Drhnutí, šepot pohybu, veškeré rozlišení obrazů vytesaných do destiček... *ztraceno.* Nevyjevila se jediná držba.

Cedance byla ve stejném stavu od smrti Ezgary Diskanara. Bloud by byl hlupák, kdyby tuto spojitost nebral v úvahu, ale zatím se nedobral žádného výsledku. Snad nebyla důležitá smrt Ezgary, nýbrž cedy. *Nikdy mě neměl rád. A já stál a díval se, jak se ten Tiste Edur plíží po straně, jak vrhá oštěp, probodává Kuru Qana, zabíjí největšího cedu od dob První říše. Moje hra, myslel jsem si tehdy. Ale teď si tím nejsem tak jistý...*

Možná byla Kuru Qanova. *A nějak se pořád hraje dál. Nevaroval jsem ho před hrozcím nebezpečím, že? Než naposledy vydechl, mohl pochopit to... opomenutí.*

Proklel mě snad ten zatracený smrtelník? Mě, boha?!

Taková kletba by neměla mít valného účinku. Dokonce ani Kuru Qan by nebyl schopen vytvořit něco, co by Bloud nedokázal rozebrat. Stačilo jenom pochopit strukturu, vše, co to drželo na místě, skryté hřeby určující destičkám cestu.

Co přichází? Říše se znovu rodí, oživená, odhalující pravdivost dávného proroctví. Všechno je tak, jak jsem předvídal.

Zamračil se na rozmazané kameny pod chodníkem, rozčileně zasyčel a díval se, jak se mu v mrazu sráží dech u úst.

Neznámá proměna, z níž vidím jen led vlastního rozčilení. Sice vidím, ale jsem slepý, slepý vůči všemu.

Zima byla novým jevem. Žár moci se z tohoto místa vytratil. Nic nebylo takové, jak by mělo být.

Možná bude muset nakonec přiznat porážku. *A pak budu muset navštívit toho mršávého, mrzutého staříka. Pracujícího jako sluha u bezcenného hlupáka. Pokorně přijdu hledat odpovědi. Nechal jsem nakonec Tehola naživu, nebo ne? To musí něco znamenat.*

Maeli, vím, že jsi posledně zasáhl. S nepřiměřenou lhostejností k pravidlům. Mým pravidlům. Ale odpustil jsem ti, a to taky musí něco znamenat.

Pokora chutnala ještě hůř než strach. Ještě na ni nebyl připravený.

Převezme vedení Cedance. Ale aby se mohl zmocnit vzorce, musel nejdřív zjistit, kdo ho vytvořil. Kuru Qan? Nebyl o tom přesvědčen.

V panteonech, nových i starých, dochází k nepokojům. Chaosu páchnoucímu násilím. Ano, tohle je zásah nějakého boha. Možná je to vina Maela – ne, to není správně. Spíš o tom nic neví, setrvává v blažené nevědomosti. Poslouží mi, když ho upozorním, že něco není v pořádku?

Znovuzrozená říše. Pravda, Tiste Edur mají vlastní tajemství, nebo aspoň věří, že ta tajemství jsou dobře ukrytá. Ale nejsou. Zmocnil se jich cizí bůh a z mladého edurského válečníka udělal avatár, šampiona, příhodně postiženého v nechutné poctě vlastním žalostným dysfunkcím svého boha. Moc vycházející z bolesti, sláva z ponížení, role v apozici – znovuzrozená říše slibovala sílu, rozpínání a dlouhý život, přičemž si musel přiznat, že nic z toho není zaručené. *Takové už sliby jsou.*

Bůh se náhle ve studeném vzduchu rozlehlé, podzemní komnaty zachvěl. Zachvěl se na chodníku nad vířícím neznámem.

Vzorec nabíral tvar.

A až ho získá, bude pozdě.

„Je pozdě.“

„Ale musí se dát něco udělat.“

„Obávám se, že ne. Umírá, pane, a pokud nevyužijeme jejího skonu hned teď, udělá to někdo jiný.“

Kapabara se s použitím chapadel vyšplhala po zdi kanálu a přelez-

la na chodník, kde se rozplácla a zůstala ležet, otevírala tlamu a hýbala skřelemi a při umírání sledovala, jak se nebe mračí. Ryba byla sáh dlouhá, tlustá jako obchodník se skopovým z Vnitřních ostrovů, a k Teholovu úžasu ještě ošklivější. „Ale láme mi to srdce.“

Bugg se poškrábal po téměř holé lebce a povzdychl si. „To ta nevykykle studená voda,“ poznamenal. „Mají radši teplý bláto.“

„Studená voda? Nemůžeš s tím něco udělat?“

„Buggovo zavodnictví.“

„Rozšiřuješ podnik?“

„Ne, jenom jsem zkoušel to jméno.“

„Jak můžeš zavodničit?“

„Nemám tušení. Teda mám, ale není to tak docela legitimní řemeslo.“

„Což znamená, že patří do říše bohů.“

„Většinou. Ačkoliv,“ dodal již veseleji, „s nedávným přívalem záplav a vzhledem k mým zkušenostem v budování suchých základů začínám vidět ty možnosti.“

„Můžeš namočit investory?“

Bugg se zaškaredil. „Pořád máte ničivou náladu, co, pane?“

„To je ta moje oportunistická povaha. Většina lidí by to považovala za ctnost. No a opravdu mi chceš tvrdit, že tu rybí chudinku nedokážeš zachránit?“

„Pane, už je chcíplá.“

„Vážně? Aha. No, asi máme večeri.“

„Spíš tak patnáct večerí.“

„V každém případě mám já schůzku, takže se s tebou a rybou uvidím doma.“

„Děkuju pěkně, pane.“

„Neříkal jsem, že tahle ranní procházka bude prospěšná?“

„Ne pro tu kapabaru, žel.“

„Pravda. Ach, mimochodem, potřebuju, abys pro mě udělal seznam.“

„Čeho?“

„To ti povím později. Jak jsem říkal, už jdu pozdě na schůzku. Jen mě právě napadlo: není ta ryba moc velká, abys ji odnesl sám?“

„Tedy,“ zabručel Bugg a prohlížel si chcíplinu, „na kapabaru je docela malá – pamatujte na tu, co se pokoušela spářit s galérou?“

„Sázky na výsledek překonaly i utápění. Ten den jsem přišel o všechno.“

„O všechno?“

„O tři měděný doky, ano.“

„A jaký výsledek jste to předpokládal?“

„Malý pramice, který dokážou samy veslovat s velkýma ploutvovitýma veslama.“

„Jdete pozdě na schůzku, pane.“

„Počkej! Nekoukej se! Právě jsem udělal něco nevhodného.“

„Ach, pane, opravdu.“

Na nárožích postávali špehové. Malé oddíly patriotistů v šedých pláštěnkách chodily mezi lidmi, kteří se před nimi rozestupovali, když uviděli muže pyšně se procházející s rukama v rukavicích položenými na obušcích za opasky a s nadutými výrazy. Tehol Beddikt, s pokrývkou ovinutou na způsob sarongu, kráčel s nevinným půvabem askety z nějakého obskurního, nicméně neškodného kultu. Nebo v to aspoň doufal. Výpravy do ulic Lederas v posledních dnech zahrnovaly jisté riziko, které za časů příjemného zanedbávání krále Ezgary Diskanara neexistovalo. Na jednu stranu to sice každé cestě propůjčovalo dojem intrik a nebezpečí – včetně nákupu prezralé kořenové zeleniny – ale na druhou to byl nátlak na nervy, jakého se nebylo možné zbavit bez ohledu na to, kolik plesnivých tuřínů právě nesl.

A v tomto případě věci dále komplikoval fakt, že se skutečně hodlal dopustit podvracečství. Jednou z prvních obětí nového režimu byl cech chytačů kryš. Karos Inviktad, dozorce patriotistů, jednal hned první den svého uvedení do úřadu a do Šupinatého domu, skromného sídla cechu, vyslal celou stovku agentů, kde zatkli desítky chytačů, ze kterých se později vyklubaly pouhé iluze – čímž se pochopitelně nikdo nechlubil, jinak by příchod děsivých patriotistů vítal posměšný křik. A to se nehodilo.

Nakonec tyranie nemá smysl pro humor. Má příliš tenkou kůži, je příliš nafouknutá pocitem vlastní důležitosti. Proto taky předkládá téměř nezvladatelné pokušení – jak se můžu nestát terčem občasného zesměšnění? Žel, patriotistům scházela v takových věcech pružnost – nejnebezpečnější zbraní proti nim byl opovrhlivý smích, a oni to dobře věděli.

Tehol přešel po nižším mostě Quillasův kanál a vydal se do méně honosné severní čtvrti. Konečně vkráčel do křivolaké, stinné uličky, což kdysi bývala špinavá ulice, než někdo vynalezl čtyřkolové povozy a záprah dvou koní vedle sebe. Místo obvyklých chatrčí a zadních dveří, jaké by bylo možné na takovém místě očekávat, tuto lemovaly krámky, které se nezměnily za posledních asi sedm set let. Tam, první napravo, Půsekerní chrám bylin, páchnoucí jako močál, kde v blá-

tivé jámě sídlila čarodějka s obličejem jako sušená švestka se všemi svými vzácnými rostlinami na okrajích jámy či přímo v hmyzem zamořené tůni uprostřed. Prý se narodila z toho slizu a byla jen napůl člověk, i její matka se údajně narodila tady, a její matka jakbysmet, a tak dále. Že byly takové představy neposkvrněné, bylo samozřejmé, a Tehol si neuměl představit rozumného či nerozumného muže, který by zkoušel svoje štěstí zrovna tady.

Naproti Půlsekeře byl úzký vchod do krámků, kde se prodávaly krátké provazy a půldruhého sáhu dlouhé dřevěné tyče. Tehol neměl nejmenší tušení, jak může takhle specializovaný podnik přežít zvláště na tomto omezeném trhu, ale jeho dveře zůstávaly otevřené skoro šest století a každou noc se zavíraly na krátký provaz a dřevěnou tyč.

Ostatní zboží v uličce bylo stejné pouze svou podivností. Dřevěné kůly a kolíky v jednom krámkě, řemínky k sandálům v dalším – ne sandály, jen řemínky. Tady se prodávalo tekoucí nádobí – nebyla to otázka neschopnosti, nádobí bylo schválně upravené tak, aby propouštělo různé, přesně odměřené množství. Jinde se prodávaly krabice, které nebylo možné otevřít, nebo jedovaté barvy na látky. Keramické zuby, láhve naplněné močí těhotných žen, obrovské amfory s mrtvými těhotnými ženami, výkaly obézních vepřů a miniaturní domácí mazlíčci – psi, kočky, ptáci a hlodavci všeho druhu, všichni zmenšení po mnoha generacích selektivního chovu – Tehol viděl hlídací psy, kteří mu sahalí tak ke kotníku, a ač byli roztomilí a správně uštěkaní, dost pochyboval o jejich působivosti, i když myši velké jako nehet na palci a kočky, které se mohly vozit na palci u nohy upevněné důmyslnou smyčkou na řemínku sandálu, museli děsit k smrti.

Co byl cech chytačů krys postaven mimo zákon, Dobrodružná ulička získala novou funkci, již nyní Tehol hodlal využít s bezstarostností zaskvěceného. Nejdřív zašel do Půlsekery, podral se popínavkami hned za vchodem a zastavil se krok předtím, než by se byl po hlavě zřítíl do blátivého jezírka.

Cáklo to, zamlaskalo a ve vysoké trávě kolem tůně se objevila žena s tmavým, sraštělým obličejem. „To jsi ty,“ zabručela čarodějka, zašklebila se a vyplázla příliš dlouhý jazyk, aby předvedla přísáté pijavice.

„A ty,“ opáčil Tehol.

Červený výrůstek se všemi kamarády zase zmizel v ústech. „Pojď si zaplavat, ty ohavníku.“

„Pojď ven, ať se ti trochu vzpamatuje kůže, Munugo. Náhodou vím, že ti pomalu nejsou ani tři dekády.“

„Jsem mapa moudrosti.“

„Jako varování před nebezpečím přehnaného koupání možná. Kde máš tlustej kořen tentokrát?“

„Cos mi donesl?“

„To, co vždycky. Jediný, co ode mě kdy chceš, Munugo.“

„Jediný, co mi nikdy nedáš, chceš říct!“

Tehol si povzdechl a zpod provizorního sarongu vytáhl malou lahvičku a podržel ji tak, aby na ni viděla.

Čarodějka si olízla rty, což bylo překvapivě složité. „Co je to?“

„Kapabaří mlíčí.“

„Ale já chci tvoje.“

„Já mlíčí neprodukuju.“

„Víš, co myslím, Tehole Beddikte.“

„Žel, chudoba nesáhá jen ke kůži. Taky jsem ztratil veškerej zájem být produktivní v každým smyslu toho slova. Nakonec, co je to za svět, abych vůbec uvažoval o tom, že na něj přivedu dítě?“

„Tehole Beddikte, ty nemůžeš přivést na svět dítě. Jsi muž. Přivádění nech na mně.“

„Něco ti povím, vylez z tý polívky, uschni a já zjistím, jak máš vypadat, a kdo ví? Můžou se stát neobyčejný věci.“

Žena se zamračila a natáhla ruku. „Tady je tvůj tlustej kořen. Dej mi tu lahvičku a vypadni.“

„Tolik se těším na příště –“

„Tehole Beddikte, víš, na co se tlustej kořen používá?“

Podezřavě mhouřila oči a Tehol si uvědomil, že kdyby opravdu uschla, mohla by být celkem hezká takovým nejasně oboživelným způsobem. „Ne, proč?“

„Žádá se od tebe, aby ses zúčastnil jeho požívání nějakým bizarním způsobem?“

Zavrtěl hlavou.

„Víš to jistě? Žádněj obvyklej čaj, co je cítit žlutě?“

„Cítit žlutě? Co to znamená?“

„Kdybys to ucítil, poznal bys to. Ale očividně tomu tak není. Dobře. Vypadni, vrašť se mi kůže.“

Následoval chvatný odchod z Půlsekery a vstup do Groolových Nezměrných hrnců. Popis měl zřejmě zdůraznit jedinečnou vlastnost či něco takového, protože hrnce samotné se prodávaly jako hodiny a pro alchymistické pokusy a podobně, a funkce závisela na přesnosti průtoku.

Tehol vstoupil do přečpaného, vlhkého krámku.

„Vždycky se mračíš, když vstupuješ, Tehole Beddikte.“

„Dobrý ráno, chvályhodný Groole.“

„Ten šedý, ano, to je ten správný.“

„Hezký hrnec –“

„To je kádinka, ne hrnec.“

„Samozřejmě.“

„Obvyklá cena.“

„Proč se pořád schováváš za všemi těmi hrnci, chvályhodný Groole? Vždycky z tebe vidím akorát ruce.“

„Ruce jsou jediná důležitá část mého těla.“

„No dobře.“ Tehol vytáhl nedávno získanou hřbetní ploutev. „Řada trnů, tyhle jsou z kapabary. Postupně se zvětšující průměr –“

„Jak to víš?“

„No, to přece vidíš – dozadu se zmenšují.“

„Ano, ale jak přesně?“

„To musíš zjistit sám. Požaduješ předměty, se kterými bys mohl vrtat díry. Tady jich máš... kolik... dvanáct. Jak to, že nemáš radost?“

„Kdo říká, že nemám? Polož to na pult. Vezmi si kádinku. A odnes odsud ten zatracenej tlustej kořen.“

Odsud se Tehol vydal do obchůdku se zvířaty a za zvířatomilkou Šill, obrovskou ženskou neustále pobíhající mezi řadami klíček, s pňajícím, cupitajícím rojem tvoreček za plochými patami. Nad darovanou kádinkou a tlustým kořenem jako obvykle vypískla radostí, a jak se ukázalo, tlustý kořen nejčastěji používaly zlovolné manželky ke zmenšení manželových varlat. Šill ho místo toho nějak rafinovaně upravila a jeho zmenšovací vlastnost použila na svůj odchov, když žlutě vonící čaj přesně rozdělila s pomocí děravé kádinky.

Nálada se pokazila, když se Tehol ohnal po komárovi, který mu seděl na krku, a dozvěděl se, že právě zabil trpasličího krev sajícího netopýra. Jeho odpověď, že mu ten rozdíl není jasný, nebyla přijata právě nejlépe. Nakonec však Šill přece jen otevřela padací dveře vřadu a Tehol po šestadvaceti úzkých kamenných schodech sestoupil do křivolaké chodby – jedenadvacet kroků dlouhé – vedoucí do starověké prázdné úlovité hrobky, jejíž stěny byly na třech místech rozeebrané a na těchto místech byly hrubé průchody do točitých tunelů s nízkými stropy, z nichž dva končily smrtelnými pastmi. Třetí chodba se nakonec otevírala do dlouhé komnaty, kde přebýval asi tucet špinavých uprchlíků, kteří teď zřejmě spali.

Vrchní vyšetřovatelka Ruket naštěstí byla vzhůru. Když ho zahlédla, zvedla obočí a v obdivuhodném obličejí se jí rozhostil výraz nepředstírané úlevy. Pokynula ke stolu pokrytému pergameny, na nichž byly zakreslené plány podlaží a strukturální diagramy.

„Posaď se, Tehole Beddikte! Dej si víno! Pij. U Blouda, nová tvář! Nemáš tušení, jak je mi z těch stálých společníků v téhle díře zle.“

„Očividně potřebuješ víc chodit ven,“ poznamenal.

„Žel, většina mých vyšetřování je poslední dobou spíše archivní povahy.“

„Ach, ta velkolepá záhada, kterou jsi odhalila. Už se blížíš rozluštění?“

„Velkolepá záhada? Spíš zatracená záhada, a ne, pořád nic nevím, i když jsou moje mapy s každým dnem obsáhlejší. Ale nemluvme už o tom. Mí agenti hlásí, že praskliny v základech se nevyhnutelně šíří – dobrá práce, Tehole. Vždycky jsem si myslela, že jsi chytřejší, než vypadáš.“

„Děkuju pěkně, Ruket. Sehnala jsi ty lakovaný destičky, o který jsem žádal?“

„Onyx ráno dodělala poslední. Celkem šestnáct, správně?“

„Dokonale. Zkosený okraje?“

„Pochopitelně. Všechny tvoje příkazy byly pečlivě plněny.“

„Výborně. A teď k tomu nevyhnutelnému šíření –“

„Nechceš zajít do mého soukromého pokoje?“

„Teď ne, Ruket. Potřebuju peníze. Injekci na podporu kapitálové investice.“

„Kolik?“

„Padesát tisíc.“

„Uvidíme je ještě někdy?“

„Ne, o všechno přijdete.“

„Tehle, tu pomstu bereš opravdu hodně oklikou. Co z toho budeme mít my?“

„No, nic kromě návratu cechu chytačů krys zpátky na výsluní.“

Vykulila poněkud zasněné oči. „Konec patriotistů? Padesát tisíc? Nebylo by lepších sedmdesát pět? Nebo sto?“

„Ne, potřebuju padesát.“

„Nepředpokládám, že by kolegové cechovní mistři něco namítali.“

„Nádhera.“ Tleskl a vstal.

Zamračila se na něj. „Kam jdeš?“

„Do tvýho soukromýho pokoje, samozřejmě.“

„To je hezké.“

Přimhouřil oči. „Ty se mnou nepůjdeš, Ruket?“

„K čemu by to bylo? Jméno ‚tlustý kořen‘ je vtip žen, víš.“

„Žádné žlutě vonící čaj jsem nepil!“

„Pro příště ti radím, aby sis vzal rukavice.“

„Který je tvůj pokoj, Ruket?“

Zvedla obočí. „Chceš si něco dokazovat?“

„Ne, jenom si musím... něco ověřit.“

„A k čemu to bude?“ zeptala. „Když teď máš zjitřenou představivost, přesvědčíš sám sebe, že jsi menší, Tehole Beddikte. Lidská povaha. Horší je, že jsi navíc muž.“ Vstala. „Nicméně já můžu být objektivní, ač to má občas ničivé následky. Nebojíš se podstoupit mou prohlídku?“

Zamračil se. „Dobře, nechme to plavat. Ale příště přesuneme celý rozhovor do tvého pokoje, ano?“

„Bída spočívá v podrobnostech, Tehole Beddikte. Jak brzy sám zjistíš.“

Venitt Sathad rozvinul pergamen a rohy zatížil kameny. „Jak vidíte, pane, má tato držba šest různých budov.“ Ukazoval postupně na nákrety. „Stáje a chlévy. Ledárna. Sušárna se sklepem. Čeledník. A pochopitelně hostinec –“

„Co je ta hranatá budova tady?“ zeptal se Rautos Hivanar.

Venitt se zamračil. „Jak jsem to pochopil, je vnitřek plný nějakých ikonických předmětů. Budova je starší než samotný hostinec. Pokusy o zbourání selhaly. Zbývající prostor se teď používá pro uskladnění různého harampádí.“

Rautos Hivanar se v křesle opřel. „Jak solventní je to akvizice?“

„Asi stejně jako kterýkoliv jiný hostinec, pane. Možná by stálo za to probrat investice na opravy s ostatními podílčníky včetně Karose Inviktada.“

„Hmm, popřemyslím o tom.“ Rautos vstal. „Mezitím posbírejte nové artefakty z čistícího stolu na terase.“

„Provedu, pane.“

Čtrnáct líc na západ od Dračích ostrovů nastalo v oceánu bezvětří a srovnalo moře do sklovité, mastné patiny ve vlhkém, nehybném vzduchu. V dalekohledu vypadala osamělá loď s černým trupem hluboko ponořeným zcela bez života. Stěžeň byl zlomený, ráhnoví smetla vichřice. Někdo vytáhl kosatku, ale visela zplihle. Kormidelní veslo bylo přivázané. Nikde se nic nehýbalo.

Skorgen Kaban, známý jako Krasavec, pomalu odložil dalekohled, nicméně zdravé oko z lodě v dálce nespouštěl. Poškrábal se na nosní dírce – jediném, co mu zbývalo z kdysi velkého, orlího nosu – a trhl sebou, jak si nehtem zajel do citlivé jizvy. Nos ho sice nesvědčil, ale z dírek mu často tekla sopl, a při předstíraném drbání zjišťoval, zda mu náhodou zase neteče z nosu. To bylo jedno z mnoha gest, které zřejmě považoval za nenápadné.

Žel, jeho kapitán Šurk Elalle na to byla příliš chytrá. Přestala ho sledovat koutkem oka a zadívala se na čekající posádku. Žalostná, i když nafoukaná banda. Bezvětrí pochopitelně sklíčilo každého, ale nákladový prostor nájezdníka byl nacpaný kořistí a Bloudovo štěstí zřejmě nemělo konce.

Teď našli další oběť.

Skorgen se syčivě nadechl. „Je to Edur, rozhodně. Hádám, že zabloudil, a ta bouřka, co jsme viděli včera, si s ním pořádně pohrála. Je možný, že posádka je buď zmožená, nebo mrtvá, nebo opustila loď v záchrannejch člunech. Pokud to udělali, tak mají nejlepší věci s sebou. Pokud ne,“ zakřenil se a předvedl začernalé zuby, „můžeme dokončit, co bouře začala.“

„Přinejmenším se podíváme,“ prohlásila Šurk a zafrkala. „Aspoň z toho, že nás to zahnilo na mělčinu, vzejde něco dobrého. Ať vy-táhnou vesla, Skorgene, ale hlídka ať kouká na všechny strany.“

Skorgen vzhlédl. „Myslíš, že jich tam může být víc?“

Udělala obličej. „Kolik lodí císař vyslal?“

Vykulil oči a znovu se dalekohledem zahleděl na osamělý vrak. „Myslíš, že je to jedna z nich? Bloudova prdel, kapitáne, jestli máš pravdu...“

„Máš svoje rozkazy, a zřejmě ti musím znova něco připomenout, první důstojníku. Na mé lodi žádný sprostárny.“

„Omlouvám se, kapitáne.“

Odběhl a vydal čekající posádce rozkazy.

V bezvětrí se námořníci ztišili, zmocnila se jich pověřčivá ustrašenost, jako by každý hlasitější zvuk mohl rozbít mořské zrcadlo.

Poslouchala, jak vystrkují čtyřiadvacet vesel a noří listy do vody. Vzápětí se ozvalo tlumené volání kormidelníka a *Nehynoucí vděčnost* se se zasténáním pohnula. Kolem lodí se zvedla mračna spacímilek, jak vesla narušila jasnou hladinu. Ty zatracené potvory měly ve zvyku vyhledávat úkryt ve tmě, jakmile byly donuceny vzlétnout. Námořníci kašlali a plivali – a dobře jim tak, pomyslela si kapitán Šurk, když jí kolem hlavy zakroužil kňučící oblak a hmyz jí nalezl do nosu, uší a očí. Slunce a moře byly už tak dost špatné, společně útočily na její důstojnost a veškerou marnivost, jakou mohla mrtvá žena mít, ale tyhle mouchy pro ni představovaly akutní utrpení.

Pirátko, božská nemrtvá, neukojitelná běhna, čarodějka hlubin – od chvíle, kdy vyplula z lederského přístavu po široké, dlouhé řece na západní moře, zažívala dobré časy. Štíhlá galéra byla její cestou ke slávě a ona dosud litovala jejího ohnivého konce způsobeného kobylskou eskortou na Konec vši legrace. Nicméně *Nehynoucí vděč-*

most ji potěšila. Na její posádku byla trochu moc velká, pravda, ale po návratu do Lederas ten problém snadno vyřeší. Největší ztrátu pro ni představoval odchod Rudé gardy. Kalený meč dal na začátku jasně najevo, že si jen odpracovávají dopravu. Přesto byli při plavbě přes oceán pozoruhodným přínosem, udržovali krvavou brázdu širokou a neporušenou, jak poráželi jeden kupecký koráb za druhým, zbavili ho všech cenností a většinou poslali ke dnu. A nebyly to jen jejich meče, ač byly vražedné, ale také Korlova magie – magie mnohem jemnější a chytřejší než cokoliv, co kdy Šurk viděla.

Takové detaily jí otevřely oči i mysl. Svět tam venku je obrovský, a v mnoha zásadních směrech Lederská říše, potomek První říše, zůstala ve stojatých vodách jak v uvažování, tak ve fungování. Bylo to pokorující zjištění.

Odchod Kaleného meče a jeho oddílu nebyl pro Šurk Elalle tak emocionální či smutný, jak to nejspíš připadalo ostatním, protože byla v jejich společnosti stále víc nesa. Kalený meč nebyl ochotný snášet podřízené postavení dlouho – nepochybně to bylo jiné, když došlo na ostatní přísežníky z Rudé gardy nebo na jejich legendárního velitele prince K'azze. Jenomže ona nebyla přísežník, dokonce ani jeden z jeho vojáků. Dokud měli stejné cíle, šlo všechno hladce a Šurk nikdy neustupovala, jen aby se vyhnula jakýmkoliv střetům.

Vysadili žoldnéře na kamenitou pláž na východním pobřeží pevniny zvané Jacuruku za prudkého lijáku. Přistání naneštěstí neproběhlo beze svědků, a když naposledy viděla Kalený meč a jeho vojáky, obraceli se do vnitrozemí, aby čelili tuctu těžce vyzbrojených postav sestupujících po rozrytém svahu, hledí na velkých helmicích sklopená. Nepřítel vypadal drsně a Šurk doufala, že ta válkychtivost je jenom hraná. Když odrazili od břehu a vraceli se na *Vděčnost*, všechny podrobnosti na pláži brzy zahalily clony deště.

Skorgen přísahal, že slyšel řinčení čepelí – slabou ozvěnu – svým zdravým uchem, ale ona sama nezaslechla nic.

V každém případě odtamtud zmizeli co nejrychleji, jako to dělají piráti, když se objeví nebezpečí, že poblíž čhá organizovaný odpor, a Šurk utěšovala podrážděné svědomí tím, že si připomínala, jak Kalený meč mluvil o Jacuruku, jako by to tam znal – aspoň tedy znal jméno té země. A co se Korlových vykulených modliteb k několika desítkám božstev týkalo, on přece rád přeháněl. Tucet rytířů nemohl zastavit nadlouho Kalený meč a jeho Rudou gardu, odhodlanou provést to, co se chystali provádět, což v tomto případě zřejmě byl přechod přes Jacuruku od jednoho pobřeží k druhému a pak si najít jinou loď.

Svět je opravdu obrovský.

Opačiny se zvedly z vody a tiše zajely do podpalubí, jak *Nehynoucí vděčnost* klouzala podél edurského vraku. Šurk Elalle přistoupila k zábradlí a prohlížela si, co bylo vidět z paluby černodřevové lodi.

„Je hodně ponořená,“ poznamenal Skorgen.

Na palubě nebyla žádná těla. Nicméně tu loď *byla*. „Nebyla to uspořádaná evakuace,“ prohlásila Šurk Elalle, když vyletěly hákovací kotvice a hroty se zakously, jak námořníci dotahovali lana. „Šest s náma, zbraně do ruky,“ rozkázala, tasila rapír a vyhoupla se na zábradlí.

Skočila a zlehka přistála na střední palubě dva kroky od pahýlu hlavního stěžně. Vzápětí se k ní připojil Skorgen, který při dopadu zachrčel a zaklel, jak si narazil bolavou nohu.

„To byla pranice,“ řekl, rozhlížeje se kolem sebe. Dokulhal k zábradlí, vytáhl z něj roztrštěný dřík šípů a zamračil se. „Zatraceně krátkej – koukni na tu hlavici, ta by dokázala prorazit i bronzovej štít. A to opeření – je to kůže, jako z ploutve.“

Tak kde jsou těla? Šurk Elalle se zamračila a vydala se ke kajutě. U průlezu se zastavila, protože byl promáčkнутý. Odstrčila ho nohou, dřepala si a nahlédla do šera v podpalubí.

Záblesk vody a něco plujícího na hladině. „Skorgene, je tu kořist. Pojď sem a natáhni se pro nějakou amforu.“

„Kapitáne!“ zavolal z jejich lodi druhý důstojník Bědák. „Ten trup je ve vodě hlouběji, než když jsme přirazili.“

Šurk už slyšela tiché sténání trupu.

Skorgen natáhl zdravou ruku a zachytil ucho amfory. Sykl pod tou tíhou a vysoký předmět vytáhl a položil mezi sebe a kapitána.

Amfora byla nádherný kousek. Cizí práce se smetanovou glazurou až k obrácenému úlovitému spodku, kde byly na lesklém bílém podkladě vyvedené geometrické vzory z černých smyček. Zájem Šurk však upoutal obraz namalovaný na boku. Dole po straně byla postava přibitá na kříž ve tvaru X. Ze zvednuté hlavy postavy vylétaly vrány. Stovky, každá vyvedená do nejmenších detailů – vrány vylétající ven – nebo možná dovnitř – se tlačily na široké horní části amfory a celou ji obtáčely. Slétaly se snad, aby se na tom nešťastníkovi krmily? Opouštěly ho jako poslední, umírající myšlenky?

Skorgen uchopil nůž a odřezával silný vosk utěšňující zátku. Po chvíli se mu ji podařilo uvolnit. Vytáhl ji a odskočil, jak z hrdla vytryskla hustá krev a rozlila se po palubě.

Vypadala čerstvá a stoupala z ní vůně květin, pronikavá a příliš sladká.

„Kazengový pyl,“ poznamenal Skorgen. „Zabraňuje srážení krve – Edurové ho používají, když malují chrámy v lese – víš, na stromy. Krev posvěcuje. Pochopitelně to není opravdickej chrám. Nemá zdi ani strop, jsou to jenom stromy –“

„Nemám ráda důstojníky, kteří žvaní,“ utrousila Šurk Elalle a narovнала se. „Vytahej zbytek. Jenom z těch nádob budeme na měsíc nebo dva bohatý.“ Pokračovala v cestě ke kajutě.

Chodba byla prázdná a dveře do kajuty otevřené a visely na jednom koženém pantu. Cestou k nim nahlédla do bočních výklenků, kde byly kavalce posádky – všechny prázdné, i když rozházené, jako by tu někdo něco hledal.

V kajutě byly další známky loupení a na podlaze ležel roztažený mrtvý Edur. Ruce a nohy měl přibité k prknům a někdo na něj použil nůž. Místnost páchla výkaly a mrtvý měl výraz pokřivený strašlivou bolestí a oči otevřené, jako by byl svědkem ztráty víry, strašlivého zjevení v okamžiku smrti.

Za sebou Šurk uslyšela přicházet Skorgena. Když uviděl tělo, tiše zaklel. „Mučili ho,“ řekl. „Mučili kapitána. Tenhle byl Merud, skoro určitě stařešina. Bloud nás chraň, kapitáne, jestli se o tomhle někdo doslechne, než se loď potopí, hoděj to na nás. Mučení. To nechápu –“

„Je to prostý,“ opáčila. „Chtěli informace.“

„O čem?“

Šurk Elalle se rozhlédla. „Sebrali lodní deník a mapy. To by mohli udělat piráti, pokud by byli v Lederu cizí, ale ti by toho chudáka nemuseli mučit. Kromě toho by sebrali kořist. Ne, ten, kdo to udělal, chtěl víc informace – nejenom to, co najdeš v mapách. A na kořisti mu nezáleželo ani zbla.“

„Hnusný šmejdi, ať to byl kdokoliv.“

Šurk si připomněla amforu a její ohavný obsah. Odvrátila se. „Možná měli dobrý důvod. Proražte trup, Skorgene. Ale počkáme. Černodřevo se potápí špatně. Možná budeme muset loď zapálit.“

„Požár je všechny přivolá, kapitáne.“

„Uvědomuju si riziko. Tak se do toho dej.“

Na palubě pak Šurk Elalle zamířila k přední nástavbě, odkud sledovala obzor, zatímco Skorgen s posádkou se pustili do demolice.

Cizinci na moři.

Kteří nejsou přátelé Tiste Edur. Přesto bych se s nimi radši nepotkala. Otočila se ke střední palubě. „Skorgene! Až tady skončíme, opřeme se do vesel. Zpátky na pobřeží.“

Svraštil zjizvené obočí. „Lederas?“

„Proč ne? Můžeme prodat lup a najmout posádku.“

První důstojník se zakřenil.

Zpátky do Lederas, rozkaz. A rychle.

KAPITOLA ČTYŘI

Ke vzpouře došlo onoho osudného rána, když jsme se dívali k východu do husté mlhy, která nás sužovala po deset dní, a uviděli na oblaky zahaleném obzoru rychle stoupající bezpočet draků. Byli neuvěřitelně velicí, hlavy drželi nad sluncem a složenými křídly sahali dolů k zemi, kam vrhali stín, který by dokázal pohltit celou Drene. To bylo příliš, příliš děsivé dokonce i pro zkušenější vojáky z našeho oddílu, protože na nás upírali tmavé oči a jejich cizí pohled nám vysával krev ze srdcí i samotné železo z našich mečů a oštěpů.

Pomyšlení, že máme vstoupit do těch stínů, by otrásllo i šampionem První říše. Nedokázali jsme čelit takové výzvě, a i když jsem vyjádřil svůj hněv a zklamání, byl to pouze smělý požadavek, jaký by vznesl velitel každé expedice, a také jsem neměl v úmyslu od svých lidí požadovat odvalu, jež mně samému scházela. Smělost je nebezpečná věc, pokud člověk neuspěje tam, kde by jiný selhal. A tak jsem ukončil své pohoršení, možná trochu snadno, ale nikdo si toho nevšiml, všem se ulevilo, když jsme zrušili tábor, naložili soumary a obrátili se k západu.

Čtyři dny v Divočině
Thrydis Addanikt

Dyhnanství zabilo většinu obětí, když byl svět drsný a přežití nebylo možné vykoupit penízem spolupráce. Mezi kmeny neexistoval horší trest, ať to byli Oulané, D'rhasilhaniové

nebo Kerynové. Přesto sama klanová struktura vnucovala vražednou nesmlouvavost a jí odpovídající zkázu, když byl člověk vyvržený, sám, zbavený všeho, co dávalo životu smysl. Oběti se vnitřně zhroutily, zapomněly vše, co by jim pomohlo přežít, zchřadly a zahynuly.

Ledeřané se svými velkými městy, přívalem nespočetných tváří, byli – mimo řetězy zadluženosti – k vypovězení lhostejní. Pravda, představa duchovního trestu jim cizí nebyla – žili přece v rodinách, což je univerzální lidská charakteristika – ale jizvy vznikající z odcizení se daly přežít. Jiná vesnice, jiné město – zápolení s novým začátkem se dalo zvládnout a pro některé byl nový začátek sám o sobě přínosem. Způsobem, jak se zbavit zodpovědnosti.

Rudomask, jenž žil mezi Oulany nepošpiněnými po celá pokolení, došel k závěru, že povaha Ledeřanů – jeho nejnenáviděnějších nepřátel – mu přesto poskvřnila duši. Vypovězení pro něj nebylo rozsudkem smrti, vyklubal se z něj dar, protože s ním našel svobodu. Právě tu vějičku, která nalákala tolik mladých válečnicků do Lederské říše, kde se anonymita ukázala být zhoubou i osvobozením zároveň.

Když ho vyhnali, zatoulal se daleko a nemyslel na návrat. Nebyl stejný jako dřív, již nebyl synem svého otce, a přece to, čím se stal, byla záhada i pro něj.

Obloha byla čistá, nová roční doba přicházela s horkem, a když tak projížděl na lederském koni po stopě stáda k severovýchodu, z jednoho chvilkového úkrytu v houštích do druhého před ním přebíhali králíci. Všiml si, že tudy šlo malé stádo a kolem stezky bylo jen pár mouchami obležených skvrn po porodu, kde se rodaři samci shlukli do ochranného kruhu, dokud se novorozeně nepostavilo na nohy. Klan ženoucí tato zvířata byl nejspíš malý.

Jeho K'Chain Che'Malle průvodci nebyli nikde vidět, ale na tom nebylo nic neobvyklého. Obrovští plazi měli také obrovský apetýt. V této roční době divocí bhederini, kteří přezimovali v malých lesích – samotářské, větší plemeno než ti z plání na jihu – vycházeli z úkrytu hledat družky. Každý býk byl větší než dva lederští voli, zuřivý a bojechtivý, a zaútočil na všechno, co se přiblížilo, kromě samic svého druhu. Sag'Churok, lovec K'ell, tuze rád čelil jejich dunivému útoku – Rudomask viděl jeho radost, projevovanou pomalým šviháním ocasem – když se bhederinovi postavil do cesty a zvedl železné čepel. Pokaždé, když býka zabil, přenechal zdechlinu Gunth Mach, dokud se dosyta nenažrala.

Rudomask jel přes den, pomalu, aby příliš neunavil koně, a když se slunce sklonilo k obzoru a zažehlo bouřkové mraky v dáli, dorazil na dohled oulanského tábora na starém ostrově mezi dvěma vy-

schlými říčními rameny. Stáda se tlačila na svazích a údolí zabíraly kupolovitě chýše ze sešitých kůží, stojící v kouři pokrývajícím celé dno.

Nikde nebyli zvědové ani hlídky. A na množství dobytka to byl příliš velký tábor.

Rudomask zastavil na hřebeni a prohlížel si scénu pod sebou. Tu a tam zaznívaly hlasy v obřadném truchlení. Mezi chýšemi bylo vidět jen pár dětí.

Po nějaké době, když seděl nehybně ve vysokém lederském sedle, si ho někdo všiml. Najednou se ozval pokřik, v houstnoucích stínech pobíhali lidé a nakonec k němu vyjelo na půl tuctu válečnicků.

Za nimi už ostatní začali v panice bourat tábor a všude létaly jiskry, jak zahrnovali a udupávali ohně. Kožené stěny chýší se vlnily.

Objevili se honáčtí i tažní psi a hnali se k válečnickům. Když se přiblížili, všiml si Rudomask, že oulanští válečníci jsou hodně mladí, rok, stěží dva po smrtinoci. Nebyl mezi nimi jediný veterán. Kde jsou stařešinové? Plecníci?

Šestice válečnicků zastavila patnáct kroků od něj a začala se potichu radit. Jeden se pak otočil k táboru a pronikavě vykřikl. Veškerá činnost ustala.

Válečníci se dívali na Rudomaska. Jediný z nich zřejmě nebyl dost chrabrý, aby se odvážil blíž.

Psy přítomnost osamělého válečnicka děsila méně. S vrčením a zježenými hřbety ho obstoupili půlkruhem. Najednou však zachytili nečekaný pach a se staženými ocasey a kňučením couvali.

Nakonec popošel blíž jeden z mladíků. „Nemůžeš být on,“ řekl.

Rudomask si povzdechl. „Kde je váš válečný vůdce?“ zeptal se.

Mladík se nafoukl a narovnal se. „Já jsem válečný vůdce tohoto klanu. Masarch, syn Nayrudův.“

„Kdy byla tvá smrtinoc?“

„To jsou staré způsoby,“ odvětil Masarch a vycenil zuby v úšklebku. „Takové hlouposti jsme opustili.“

Za válečným vůdcem promluvil další. „Staré způsoby nás zklamaly! Odvrhli jsme je!“

„Sundej si tu masku,“ pokračoval Masarch, „nehodí se pro tebe. Snažš se nás oklamat. Jedeš na lederském koni – jsi jeden z faktorových špehů.“

Rudomask hned neodpověděl. Pohledem zalétl za válečného vůdce a jeho společníky a znovu si prohlížel tábor dole. Lidé se shlukovali na okraji a sledovali je.

„Nepostavil jsi hlídky,“ řekl nakonec. „Lederský oddíl by mohl

přejet hřeben a vpadnout mezi vás a vy byste nebyli připravení. Tvoje ženy v rozčilení křičí, což je v takové tiché noci jako tahle slyšet na lúgy daleko. Tví lidé hladovějí, válečný vůdce, a přesto zapalují zbytečné ohně, dost na to, aby nad vámi vznikl oblak kouře, který se nehne a odráží světlo zdola. Zabijíte nově narozené rodary a myridy, místo abyste poráželi stárnoucí samce a již neplodné samice. Nemůžeš mít žádné plecničky, protože kdybys je měl, pohřbili by tě do země a vnutili ti další smrtinoc, aby ses mohl vynořit nově zrozený a snad s novou moudrostí – moudrostí, která ti očividně schází.“

Na to Masarch neodpověděl. Konečně si všiml Rudomaskových zbraní. „Jsi on,“ zašeptal. „Vrátil ses na Oul’dan.“

„Který klan jste?“

„Rudomasku,“ vyhrkl válečný vůdce a ukázal za sebe. „Tento klan... je tvůj...“

Když válečník na koni reagoval jen mlčením, dodal: „Jsme jediní, kdo zůstali. Nejsou žádní plecničky, Rudomasku. Žádné čarodějky.“ Ukázal na stáda. „Zvířata, která tu vidíš, jsou všechno, co zbylo.“ Zaváhal a narovnal se. „Rudomasku, vrátil ses... pro nic. Nemluvíš, a to mi říká, že vidíš pravdu. Velký válečníku, *přišel jsi pozdě.*“

Ani na to Rudomask neodpověděl. Pomalu sesedl. Psi, kteří ho dál ustrašeně obcházeli s ocasy mezi nohama, buď zachytili čerstvý pach, nebo něco zaslechli ze tmy, protože se najednou otočili a pelášili dolů. Panika zřejmě zasáhla i válečníky před ním, ale neuprchlí, i přes strach a zmatek, který na nich byl znát.

Masarch si olízl rty. „Rudomasku, Ledeřané nás ničí. Přepadali předsunuté tábory, zabíjeli a odháněli stáda. Ganetocký klan už neexistuje. Zbytky Sevondů a Niritů se připlazily za Ganetoky – jenom Ganetokové zůstávají silní, protože jsou nejdál na východě, a jací už jsou zbabělci, uzavřeli smlouvu s cizinci –“

„S cizinci.“ Rudomask přimhouřil oči. „S žoldněři.“

Masarch kývl. „Před čtyřmi dobami došlo k velké bitvě a ti cizinci byli zničeni.“ Mávl rukou. „Šedá kouzla.“

„Copak potom vítězní Ledeřané nevtáhli do ganetockých táborů?“

„Ne, Rudomasku, zůstalo jich moc málo – cizinci bojovali dobře.“

„Masarchu, něčemu nerozumím,“ řekl Rudomask. „Copak Ganetokové nebojovali se svými žoldněři?“

Mladík si odplívl. „Jejich válečný vůdce shromáždil z klanu patnáct tisíc válečníků. Když dorazili Ledeřané, prchl a jeho válečníci ho následovali. Opustili cizince! Nechali je Ledeřanům napospas!“

„Uklidni tábor,“ přikázal mu Rudomask a ukázal na válečníky stojící za Masarchem. „Postavíte první hlídku tady na hřebeni, tady a na

západě. Jsem teď nový válečný vůdce Renfajarského klanu. Masarchu, kde se ukrývají Ganetokové?“

„Sedm dní na východ. Drží teď poslední oulanské velké stádo.“

„Masarchu, zpochybňuješ mé právo být válečným vůdcem?“

Mladík zavrtěl hlavou. „Jsi Rudomask. Renfajarští stařešinové, kteří byli tví nepřátelé, jsou všichni mrtví. Jejich synové jsou mrtví.“

„Kolik válečníků mezi Renfajary zbývá?“

Masarch se zamračil. „Viděl jsi nás, válečný vůdce.“

„Šest.“

Přítakání.

Rudomask si všiml osamělého tažného psa sedícího na kraji tábora. Zřejmě ho pozoroval. Zvedl levou ruku a pes vyrazil. Obrovská šelma k němu doběhla vzápětí, padla na zem a širokou, zizvenou hlavu položila Rudomaskovi mezi nohy. Muž se sklonil a sáhl mu na nos – čímž by všichni ostatní riskovali prsty. Pes se ani nehnul.

Masarch na něj zíral s vykulenýma očima. „Jediný přeživší z předsunutého tábora,“ vyhrkl. „Nedovolil nám se k sobě přiblížit.“

„Ti cizinci měli válečné psy?“ zeptal se Rudomask tiše.

„Ne. Ale byli to přísežní následovníci vlků války a ty zrádné, špinavé šelmy je zřejmě sledovaly – vždycky z dálky, válečný vůdce, zato ve velkém počtu. Dokud ganetočtí stařešinové nepoužili kouzlo a nezahnali je.“ Zaváhal. „Rudomasku, válečný vůdce Ganetoků –“

Ač to pod maskou nebylo vidět, Rudomask se pomalu usmál. „Prvorozený Kapalahův syn Hadralt.“

„Jak to víš?“

„Zítřa, Masarchu, poženeme stáda na východ – ke Ganetokům. Chci zjistit víc o těch nešťastných cizincích, kteří se rozhodli za nás bojovat. A zemřít za lid Oul'dan.“

„To se máme připlazit ke Ganetokům jako Sevondové a Niritové?“

„Hladovíte. Stáda jsou příliš oslabená. Vedu šest mladíků, z nichž žádný neprošel smrtinocí. To má nás sedm vyjet do války proti Leděřanům?“

Ač byl Masarch mladý, bylo jasné, že není žádný hlupák. „Ty chceš vyzvat Hadralta? Rudomasku, tví válečníci – my, my všichni zemřeme. Není nás dost, abychom mohli čelit stovkám výzev, které nám předhodí, a až budeme mrtví, budeš muset těm výzvám čelit sám dávno předtím, než tě uznají za hodna, abys mohl zkřížit zbraně se samotným Hadraltem.“

„Nezemřete,“ ujistil jej Rudomask. „A nikdo vás nevyzve.“

„To se chceš k Hadraltovi prosekat přes tisíc válečníků?“

„K čemu by to bylo, Masarchu? Já ty válečníky potřebuju. Zabít

je by bylo plýtvání. Ne.“ Na chvíli se odmlčel. „Nejsem bez ochránců, Masarchu. A pochybuju, že se je odváží vyzvat jediný ganetocký válečník. Hadralt se mi bude muset postavit a v kruhu budeme jen my dva. Kromě toho,“ dodal, „nemáme na ostatní čas.“

„Ganetokové se drží starých způsobů, válečný vůdce. Budou trvat na obřadech. Potrvá celé dny, než vytvoří kruh –“

„Masarchu, my musíme vytáhnout do války s Ledeřany. Každý oulanský válečník –“

„Válečný vůdce! Oni za tebou nepůjdou! I sám Hadralt jich zvládl jen třetinu, a to je uplatil rodarami a myridy, což jeho majetek zmenšilo na polovinu!“ Masarch ukázal na ztenčená stáda v údolí. „Nám už nezbyvá nic! Nemůžeš si koupit oštěpy ani stovky válečníků!“

„Kdo drží největší stáda, Masarchu?“

„Sami Ganetokové –“

„Ne. Zeptám se znovu, kdo drží největší stáda?“

Mladík se zamračil ještě víc. „Ledeřané.“

„Pošlu tři válečníky, aby dovedli poslední Renfajary ke Ganetokům. Vyber dva ze svých společníků, kteří nás doprovodí.“ Tažný pes vstal a pooděšal stranou. Rudomask zvedl otěže a sjel dolů do tábora. Pes se k němu připojil. „Pojedeme na západ, Masarchu, a najdeme si nějaká stáda.“

„Pojedeme proti Ledeřanům? Válečný vůdce, copak ses před chvílí nevysmíval představě, že se s nimi do války pustí sedm válečníků? A teď říkáš –“

„Válka přijde později,“ odtušil Rudomask. „Jak říkáš, potřebujeme stáda, abychom si koupili služby válečníků.“ Zastavil koně a ohlédl se na mladíka, jenž se coural za ním. „Kde Ledeřané vzali svá zvířata?“

„Od Oulanů! Od nás!“

„Ano. Ukradli je. A tak je my musíme ukrást zpátky.“

„My čtyři, válečný vůdce?“

„A jeden tažný pes a mí ochránci.“

„Jací ochránci?“

Rudomask znovu pobídl koně. „Schází ti úcta, Masarchu. Myslím, že dnes v noci budeš mít svou smrtinoc.“

„Staré způsoby jsou k ničemu! Nebudu!“

Rudomaskova pěst byla jako blesk – bylo otázkou, zda ji Masarch ve tmě vůbec viděl – i když se setkala s jeho sanicí a srazila ho na zem. Rudomask se sklonil, popadl ho za koženou halenu a táhl bezvládného Masarcha k táboru.

Když se mladík probudil, trčel v rakvi pod půl sáhem hlíny a kamenů. Žel, nedostalo se mu žádných obvyklých rituálů, jaké sloužily

k přípravě vyvoleného na uvěznění. Pochopitelně se přestal ovládat a předvedl děsivý nedostatek úcty, takže nakonec nezískal dar milosrdenství, k němuž popravdě slouží všechny rituály.

Jsou to tvrdé lekce. Ale aby se mohl stát člověk dospělým, jsou takové lekce nezbytné.

Rudomask předpokládal, že bude muset zbít i ostatní, aby ho poslechli, takže ho čekala dlouhá noc.

Nás všechny.

Tábor stařen takový rozruch zřejmě potěší. V každém případě budou rády kvílet až do rána.

Poslední terasa pobořeného města byla zajímavější, aspoň pro Udinaase. Už měl plné zuby toho zatraceného štěkání, které nešťastnou skupinku uprchlíků sužovalo, nevrlosti, která se zřejmě zhoršovala, přinejmenším u Stracha Sengara. Bývalý otrok věděl, že ho chce Tiste Edur zavraždit, a co se podrobností kolem opuštění Rhulada týkalo – a které jasně ukazovaly, že Udinaas neměl v té věci jinou možnost, že byl stejně tak obětí jako Strachův bratr – inu, ty Stracha nezajímal. Polehčující okolnosti nezměnily jeho nesmlouvavost, a jeho drsný smysl pro to, co je a co není správné, se očividně nevztahoval na vlastní činy – nakonec Strach sám od Rhulada dobrovolně odešel.

Ale když Udinaas nabyl vědomí, měl se vrátit k císaři.

Abych dělal co? Počkal si na hroznou smrt z Rhuladových rukou? Ano, byli jsme téměř přátelé, on a já – nakolik je to možné mezi otrokem a pánem, a tady byl pán velkorysejší a ctnostnější než otrok – ale já se neprosil o to, abych tam mohl být, po šílencově boku, a snažil se ho vést přes uzoučký most zdravého rozumu, když on jenom chtěl na každém kroku skočit dolů. Ne, Udinaas udělal, co mohl, a tím, že ukázal ždíbíček soucitu, vykonal pro Rhulada víc než kterýkoliv ze Sengarů – ať to byli bratři, matka, otec. Vlastně víc než kterýkoliv Tiste Edur. Je tedy divu, že nikdo z vás nezná štěstí, Strachu Sengare? Všichni jste pokroucené větve ze stejného chorého stromu.

Pochopitelně nemělo smysl to říkat nahlas. Seren Pedak by to možná pochopila, možná by s ním dokonce souhlasila, ale ona nechtěla být v tomto oddíle. Držela se role akvizitor, hledala stezky a četla v těch svých žárlivě střežených mapách. Byla ráda, když neměla na vybranou, a ještě radši, když se nemusela o nic starat.

Zvláštní žena, tahle akvizitor. Ze zvyku odtažitá. Bez přátel... *a přece nese tisteedurský meč. Meč Trulla Sengara. Konyvka říkala, že jí ho vložil do rukou. Pochopila význam toho gesta? Musela. Trull*

Sengar se pak vrátil k Rhuladovi. Možná jediný bratr, kterému na něm skutečně záleželo – kde je asi teď? *Nejspíš mrtvý.*

Širokou rampou dolů proudil svěží noční vzduch a sténal ve dveřích rozmístěných každých deset kroků po obou stranách. Blížili se k povrchu někde poblíž horského sedla – ale na které straně pevnosti s posádkou? Pokud se vynoří na špatné straně, budou meče Silchase Zmara kvílet nahlas a dlouho. V patách té chodící bílé, rudooké noční můry se kupili mrtví. Když lovci několikrát dohonili kořist, zaplatili za to životem, a přece pořád přicházeli. Nedávalo to smysl.

Bylo to skoro stejně směšné jako tahle mozaiková podlaha se zářícími armádami. Obrazy ještěřích válečníků uprostřed boje, dlouhé ocasy proti krátkým ocasům, přičemž většinou umíraly právě dlouhé ocasy. Bizarní zabíjení pod jejich nohama se rozlézalo i do přilehlých místností. Každá byla zřejmě zasvěcená hrdinské smrti nějakého šampiona – *K'ell, Naw'rhuk A'dat a matrony*, řekl Silchas Zmar, když ověčený kouzelným světlem zkoumal jednu boční komnatu za druhou. Jeho zájem však byl přinejlepším zběžný a povrchní. Udinaas z barevných výjevů vyčetl dost, aby poznal tažení za vzájemné vyhubení, kdy po každém vítězství krátkoocasých následoval kouzelný pohár matrony. Vítězové nikdy nevyhráli, protože poražení odmítli prohrát. *Šílená válka.*

Seren Pedak šla v čele dvacet kroků před nimi a Udinaas si všiml, jak se najednou zastavila, dřepala si a zvedla ruku. Ve vzduchu byla cítit prst a dřevěný prach. Ústí tunelu bylo malé, zarostlé a zpola zasypané úlomky čediče, tvořícího kdysi klenutou bránu. Venku byla tma.

Seren Pedak si přivolala ostatní. „Půjdu na průzkum,“ šeptla, když se shromáždili těsně před východem. „Všiml si ještě někdo, že na posledním úseku nebyli žádní netopýři? Podlaha byla čistá.“

„Jsou tu zvuky mimo lidské vnímání,“ podotkl Silchas Zmar. „Proudění vzduchu je usměrňováno ventily a trubkami za zdmi, což vydává zvuk, který netopýry, hmyz, hlodavce a tak znepokojuje. Krátkoocasí byli v tomhle zběhlí.“

„Takže to není magie?“ ujišťovala se Seren Pedak. „Žádná ochranná kouzla nebo kletby?“

„Ne.“

Udinaas si přetřel obličej. Vous měl špinavý a v rozčuchaných vlasech mu lezla nějaká havěť. „Prostě zjisti, jestli jsme na správné straně té zatracené pevnosti, akvizitor.“

„Chtěla jsem se ujistit, že cestou ven nezakopnu o nějaké staré kouzlo, dlužníku, což se už stalo, jak naznačují ty svalené balvany. Pokud si tam ovšem nechceš zaběhnout sám.“

„Proč bych to asi dělal?“ opáčil Udinaas. „Zmar ti odpověděl, Seren Pedak, tak na co ještě čekáš?“

„Možná čeká, až zmlkneš,“ ozval se Strach Sengar. „Ovšem v tom případě bychom všichni čekali věčně.“

„Trápit tě, Strachu, je mou jedinou radostí.“

„To je opravdu smutné přiznání,“ zamumlala Seren Pedak a přelezla hromadu balvanů.

Udinaas si shodil tlumok a posadil se na podlahu. Šustilo pod ním spadané listí. Opřel se o šikmou kamennou desku a natáhl si nohy.

Strach si dřepěl přímo v ústí chodby.

Konývka se s broukáním vydala do boční komnaty.

Silchas Zmar se zadíval na Udinaase. „Jsem zvědavý,“ přiznal po chvíli. „Co vlastně dává tvému životu smysl, Ledeřane?“

„Zvláštní, zrovna totéž mě zajímá u tebe, Tiste Andii.“

„Vskutku.“

„Proč bych ti měl lhát?“

„Proč bys neměl?“

„Pravda,“ připustil Udinaas.

„Takže mi neodpovíš.“

„Ty první.“

„Já nezakrývám, co mě pohání.“

„Pomsta? Jako motivace to asi docela ujde – aspoň na chvíli, a možná chvíle je jediné, co tě zajímá. Ale buďme upřímní, Silchasi Zmare, jako jediný důvod existence je to ubohé, žalostné.“

„Kdežto ty tvrdíš, že existuješ, abys trápil Stracha Sengara.“

„To on zvládá docela dobře sám.“ Udinaas pokrčil rameny. „Potřž s takovými otázkami je v tom, že málokdy najdeme smysl v tom, co děláme, dokud to neuděláme. A v té chvíli máme ne jeden, ale tisíc důvodů, výmluv, ospravedlnění, upřímných obhajob. Význam? Teda vážně, Silchasi Zmare, zeptej se mě na něco zajímavého.“

„Nuže dobrá. Zvažuju, že vyzvu naše pronásledovatele – konec s těmito zbytečnými vytáčkami. Abych řekl pravdu, uráží mě to.“

Z ústí chodby se k němu obrátil Strach. „Rozkopneš sršní hnízdo, Silchasi Zmare. A horší je, že pokud za Rhuladovou mocí skutečně stojí ten padlý bůh, mohl bys skončit mnohem hůř než být na pár tisíciletí zahrabaný v zemi.“

„Strach se nám před očima mění ve stařešinu,“ zabručel Udinaas. „Děsíme se stínů. Jestli se chceš pustit do Rhulada a Hannana Mosa a jeho k'risnan, Silchasi Zmare, máš moje požehnání. Popadni Blouda za hrdlo a roztrhej tuhle říši na kusy. Obrať ji v prach a popel.“

Klidně srovnej celý ten zatracený kontinent se zemí, Tiste Andii – my si zůstaneme tady v jeskyni. Až skončíš, přijď nás vyzvednout.“

Strach vycenil zuby. „Proč by nás měl ušetřit?“

„Nevím,“ odpověděl bývalý otrok a zvedl obočí. „Z lítosti?“

Z boční komnaty promluvila Konývka. „Proč se všichni nemáte navzájem rádi? Já vás mám ráda všechny. I Chřada.“

„To je v pořádku,“ sdělil jí Udinaas, „všechny nás prostě mučí to, kdo jsme, Konývko.“

Dál už toho moc nenamluvili.

Seren Pedak se přikradla na kraj lesa. Krčila se, aby nepřechnívala zakrslé stromy. Vzduch byl v této výšce řídký a studený, hvězdy na nebi jasné a ostré, prachem obklopený srpek měsíce stále nízko nad severním obzorem. Kolem ní se v hromadách spadaneho listí a mezi lišejníkem hemžil život – lesní půdě v noci vládly nějaké šupinaté myši, jaké ještě nikdy neviděla. Chovaly se nezvykle neohrožené a nejedna jí dokonce přeběhla přes boty. Zřejmě tu nebyli žádní predátoři. Přesto se myši chovaly divně.

Před ní se táhl po svahu palouk asi šedesát kroků dlouhý, končící vyjetými kolejiemi. Dále byl rovný pás ostrých, zubatých kamenů, které vypadaly zrádně. Tvrz dřepící uprostřed příkopu plného kame-ní byla obehnaná kamennou hradbou, dole širší a prudce se zužující do výše půldruhého sáhu. Rohové bašty byly mohutné, hranaté, s plošinou nahoře. Na plošinách stály otočné balisty. Seren rozeznala vojáky choulící se kolem nejbližšího stroje a další přecházeli na vy-výšených plošinách za hradbami.

Jak studovala opevnění, zaslechla zleva tiché cinkání zbraní. Skrčila se, protože ve vyjetých kolejích se objevila patrola. Zadržela dech a sledovala vojáky šourající se kolem.

Po chvílce se otočila a vrátila se do zakrslého lesa. Téměř přehlédla vstup do jeskyně – pouhou černou škvíru za vysokým kapradím pod šikmým převisem z vrstevnaté žuly. Protáhla se dovnitř a zakopla o Stracha Sengara.

„Promiň,“ šeptl. „Už jsme se začínali bát, nebo aspoň já,“ dodal.

Ukázala do chodby.

„Dobrá zpráva,“ hlásila, když zašli dovnitř. „Jsme za posádkovou pevností – průsmyk by měl být nehlídaný –“

„Na cestě jsou ochranná kouzla k'risnan,“ přerušil ji Silchas Zmar. „Popiš mi tu tvrz, akvizitor.“

Seren zavřela oči. *Ochranná kouzla? Bloud nás vem, jakou brů to Hannan Mosag hraje?* „Cítila jsem z ní koně. Jakmile spustíme ty

ochrany, budeme je mít za patami, a vojákům na koních neutečeme.“
„Pevnost,“ zopakoval Silchas.

Pokrčila rameny. „Vypadá nedobytně. Může tam být něco mezi jedním a dvěma sty vojáků. A s tolika budou mágové a taky aspoň dvě desítky Tiste Edur.“

„Silchase Zmara už unavuje utíkání,“ poznamenal Udinaas, rozvalující se, zády opřený o kamennou desku.

Seren Pedak se po jeho slovech zmocnil děs. „Silchasi, nemůžeme ty ochrany nějak obejít?“

„Ne.“

Podívala se na Stracha Sengara a uviděla v jeho očích podezíravost a neklid, ale její pohled neopětoval. *Jaký rozhovor mi právě utekl?* „Silchasi Zmare, v čarování se vyznáš. Nemůžeš všechny ve tvrzí uspat nebo tak něco? Nebo jim zamlžit myšlenky, zmást je?“

Vrhl po ní zvláštní pohled. „Neznám žádné kouzlo, které by dokázalo tohle.“

„Mockra,“ opáčila. „Chodba Mockra.“

„Za mých časů nic takového neexistovalo,“ opáčil. „Kouzla k'risnan, jak jsou prohníla chaosem, mi připadají povědomá. O té tvé Mockře jsem nikdy neslyšel.“

„Korlo, mág s Kaleným mečem – s žoldněři Rudé gardy – dokázal vsáhnout do myslí lidí a naplnit je falešnou hrůzou.“ Pokrčila rameny. „Říkal, že magie držeb a starších chodeb byla skoro všude jinde nahrazena.“

„Všiml jsem si zdánlivé slabosti Kurald Galain v této zemi. Akvizitor, to, oč žádáš, nedokážu. Ačkoliv hodlám všechny v té tvrzí umlčet. A vybrat nám koně.“

„Silchasi, jsou tam stovky Ledeřanů, nejen vojáci. Pevnost potřebuje i dělníky. Kuchaře, pradelny, kováře, tesaře, sluhy –“

„A Tiste Edur budou mít otroky,“ podotkl Strach Sengar.

„Nic z toho mě nezajímá,“ prohlásil Tiste Andii, prošel kolem Seren a opustil jeskyni.

Udinaas se tiše zasmál. „Rudý Zmar kráčí zemí. Musíme mít na zřeteli, že tenhle příběh o spravedlivé odplatě se ošklivě zvrtil. A tak, Strachu Sengare, se tvá dobrodružná výprava hatí – co budeš svým vnukům vyprávět teď?“

Edurský válečník neodpověděl.

Seren Pedak zaváhala. Slyšela, jak Silchas Zmar odchází – několik kroků po suchém listí – a byl pryč. Mohla se rozběhnout za ním. Naposledy se pokusit rozmluvit mu to. Ale nepohnula se. Po Zmarově odchodu bylo slyšet jen šustění a cupot šupinatých myší – byly

jich snad tisíce a všechny spěchaly stejným směrem jako Tiste Andii. Na kůži ji zasněžil ledový pot. *To jsme celí my. Přimražení jako králíci.*

Ale co můžu dělat? Nic. Kromě toho to není moje věc, ne? Jsem jenom oslavovaný průvodce. Nikdo z ostatních neusiluje o něco, na čem by mi záleželo. Klidně si můžou nechat své přehnané ambice. Mě jenom požádali, ať je vedu, to je vše.

Toble je válka Silchase Zmara. A Stracha Sengara. Zadívala se na Udinaase. Sledoval ji lesknoucíma se očima, jako by přesně věděl, nač myslí, nečestné myšlenky sbíhající se k jedinému žalostnému závěru. Není to moje věc. Bloud tě vem, dlužníku.

K'risnan Ventrala, znetvořený a zmrzačený, zvedl hubené, kořeni podobné předloktí a setřel si pot z čela. Svíce kolem něj blikaly, beznadějně vzývání Sestry stín, nicméně kruh temnoty v malé komůrce se stahoval nezastavitelný jako příliv.

Probudil se před půl zvoněním s bušícím srdcem a lapající po dechu. Les severně od pevnosti se hemžil ortheny, skály obývajícími šupinatými tvorečky, vyskytujícími se pouze v tomto průsmyku – od příchodu sem jich viděl na půl tuctu, jak je nosily hřivnaté kočky, které chovali zdejší Ledeřané. Kočky dobře věděly, že se nemají pokoušet ortheny žrát, poněvadž jsou jedovatí, ale rády si s nimi pohrály, dokud nechcípí. Orthenové se vyhýbali lesu a měkké půdě. Žili mezi skalami. A přesto jich teď byl les plný, a k'risnan v jejich přítomnosti vnímal cosi hmatatelného, probouzejícího se, co bylo cítit touhou po krvi.

Má se krčit v pokojíku, vyděšený ze zvířátek, která by dokázal rozšlápnout? Musel tu nevhodnou paniku potlačit – poslouchejte! Od pevnostních hlídek neslyšel nic. Nikdo nekřičel na poplach.

Jenže ti zatracení ortheni pokrývali les nad průsmykem, shromáždili se v neuvěřitelném počtu, a tato děsivá šupinatá záplava se teď hnala dolů. Ventralův děs sílil, hrozilo, že začne ječet. Snažil se zachovat chladnou hlavu.

Usoudil, že to snad bude nějaká desetiletá migrace. Možná k ní dochází jednou za sto let. Beztvarý hlad. To a nic víc. Zvířátka se natlačí k hradbám, chvíli budou pobíhat sem a tam a do rána odejdou. Nebo tvrz obejdou a popadají z říms a skal po stranách cesty. Některá zvířata takhle páchala sebevraždu – ano, to bude ono...

Touha po krvi náhle zesílila. K'risnan zvrátil hlavu, jako by dostal políček. Zamrazilo ho. Slyšel sám sebe, jak začíná blekotat. Probudil v sobě magii. Trhl sebou, jak mu do svalů a kostí proudila chaotická

energie, jako by to byl jed. S magií, jež mu probíhala tělem, neměla Sestra stín nic společného, vůbec nic, ale jemu už na takových věcech nezáleželo.

A když se z hradeb ozvalo volání, k'risnan Ventrala vycítil v lese někoho dalšího, ohnisko vši té krvežízivosti, a ten někdo – se blížil.

Atripredu Hayenar probudil křik. Někdo spustil poplach z horní hradby. Zatímco si rychle oblékala uniformu, uvědomila si, že to nedává smysl. I když na tomhle zatraceném úkolu vlastně nedávalo smysl nic. Nařídili jí, že má pronásledovat, ale vyhýbat se kontaktu. A teď v doprovodu pětadvaceti merudských válečníků dorazil jeden z těch nechutných k'risnan. No, pokud dojde na skutečné potíže, nechá je, ať si to vyřídí sami.

Nakonec to jsou *jejich* zatracení uprchlíci. S Bloudovým požeňnám si je můžou klidně nechat.

Vzápětí ji na zem srazil ohlušující výbuch, který otrásl celou tvrzí.

K'risnan Ventrala zavřískl a klouzal po zemi, dokud nenarazil do zdi. Přeletěla nad ním nesmírná studená energie a rvala ho, jako když vrána oklovává hnjící mrtvolu. Jeho vlastní magie se stáhla, skrčila se do třesoucího se uzlíčku hluboko v jeho hrudi – natáhla se k té blížící se hrozbě, pátrala, až došlo k jakémusi kontaktu. A tehdy byl Ventrala – a všechna ta kypící energie v něm – *odmrštěn*.

Vzápětí pevnostní hradba vybuchla.

Atripreda Hayenar vyklopýtala z hlavní budovy a ocitla se uprostřed zkázy. Hradba mezi horními baštami byla proražená a na shromaždišti se válely kusy kamení a cihel. A skála hořela – černým, syčivým plamenem, který pohlcoval kámen a rozbíhal se přes sutiny.

V troskách ležela těla a ve stájích – kde se zadní část budovy vačhrlatě nakláněla dovnitř – řičeli koně, jako by je něco požíralo zaživa. A všude se hemžili orthenové, sbíhali se k padlým vojákům, rozežírali kůži a jako šílení se zavrtávali do rozdrčeného masa.

Oblakem prachu do průlomu vstoupil vysoký muž s tasenými meči.

S bílou pletí a karmínovými očima.

Bloud mě vem – už mám dost utíkání – Bílá vrána –

Z kasáren vyběhl tucet Tiste Edur. Přes nádvoří přeletěly těžké vrhací oštěpy, mířící na přízračného válečníka.

Všechny je odrazil, jeden po druhém, a s každým nárazem ratiště na čepel meče zazpívaly, až to znělo jako sbor hrobových hlasů.

Hayenar zahlédla dvě desítky svých lederských vojáků a klopýtala k nim. „Ústup!“ křičela a mávala jako šílená. „Ustupte, pitomci!“

Zřejmě jen čekali na rozkaz, protože se okamžitě otočili a pelášili k dolní bráně.

K atripředě přistoupil jeden Tiste Edur. „*Co to děláš?*“ chtěl vědět. „Přichází k'risnan – ten toho komára rozplácne –“

„Až to udělá,“ štěkla a couvla, „rádi se zase vrátíme!“

Edur vytáhl meče. „Zavolej je do bitvy, atripredo – nebo tě na místě zabiju!“

Zaváhala.

Zprava přiběhli ostatní Tiste Edur a pustili se do boje s Bílou vránou.

Meče zavly tak radostně, až Hayenar úplně tuhla krev v žilách. Zavrtěla hlavou a dívala se, stejně jako válečník před ní, jak se Bílá vrána prosekává Merudy ve víru uřatých končetin, useknutých hlav a rozpáraných břich. Těla jen létala.

„– ty, Ledeřanko! Zaútoč na něj, zatraceně!“

Podívala se na edurského válečníka před sebou. „Kde je tvůj k'risnan?“ odsekla. „*No, kde je?*“

Ventrala zalezl do rohu nejdál od požáru venku. Z uslintaných rtů mu splývala nekonečná, bezvýznamná slova. Jeho moc ho opustila. Nechala ho tady v tom prokletém pokoji. To nebylo spravedlivé. Udělal všechno, co se od něj žádalo. Vzdal se masa a kostí, srdce i samotné krve, všechno pro Hannana Mosaga.

A dostal slib, slib spásy, ohromné odměny za věrnost – jakmile bude nenáviděný nejmladší syn Tomada Sengara svržen z trůnu. Měli vystopovat zrádce Stracha Sengara, a až se kolem něj uzavře síť, neměl se spokojeně usmívat Rhulad. Ne, Rhulad, ten hlupák, o tomhle nic nevěděl. Hra byla cele Hannana Mosaga, krále-zaklínače, jemuž ukradl trůn. A právě Hannan – se Strachem Sengarem a otrokem Udinaasem v rukou – hodlal naplnit svou pomstu.

Císař musel ztratit vše, každá známá tvář musela být pokřivena do masky zrady, musel ztratit všechny, až zůstane úplně sám. Jen se svým šílenstvím.

Teprve pak –

Ventrala ztuhl, stočený do klubíčka, protože uslyšel tichý smích... *právě z této místnosti!*

„Ubohý k'risnan,“ říkal hlas. „Neměl jsi tušení, že se tenhle bledý král orthenu, který kráčí po bojištích, obrátí proti tobě. Jeho cesta je řekou krve, ty žalostný hlupáku, a... ach! Hleď! Jeho trpělivost, jeho snášenlivost – *jsou pryč!*“

Byl tu s ním přízrak a šeptal šílenosti. „Zmiz,“ zasyčel Ventrala, „jinak skončíš stejně jako já! Nepovolal jsem tě –“

„Ne, ty ne. Má pouta s Tiste Edur byla přefáta. Tím tam venku. Ano, víš, já patřím jemu, ne vám. Bílé vráně – cha, Ledeřané mě překvapili – ale byly to ty myši, k'risnan... je to jako celý věk. V lese severně od vesnice Hannana Mosaga. A zjevení – žel, nikdo nechápe, nikdo *si nevšimá*. Ale to nakonec není moje chyba, že?“

„Běž pryč –“

„Nemůžu. Nebo spíš nechci. Slyšíš? Venku? Už je ticho. Většina Ledeřanů naneštěstí unikla. Hnali se ze schodů jako opilí kozli s kapitánem v čele – nebyla hloupá. A tví Merudové, inu, ti jsou všichni mrtví. Teď poslouchej! Kroky na chodbě – už přichází!“

Ventralu přešel strach. Bát se nemělo smysl. Aspoň konečně opustí tu zničenou, pokroucenou tělesnou schránku. Jako kdyby se rozpomnělo na důstojnost, kterou kdysi mělo, tělo se s trhnutím zvedlo do sedu, zády se opřelo v rohu – zřejmě získalo vlastní vůli nezávislou na Ventralovi, na mysli a duchu držících se toho jména, té politováníhodné bytosti. Hannan Mosag kdysi řekl, že Padlý se krmí na všem, co je v duši nedokonalé a vadné, což se na oplátku projeví na těle – nezbytné tedy bylo naučit se radovat z té moci, i když křivila a ničila nádobu, v níž duše přebývala.

Ventrala si s náhlým osvětlením, přicházejícím s blížící se smrtí, uvědomil, že to všechno byla lež. Z bolesti se nelze těšit. Chaos je protikladem smrtelného těla. Ničí tělo, protože tam nepatří. V sebezničení není žádná radost.

V lebce mu zazníval sbor hlasů a stále sílil. *Ty meče...*

Z chodby se ozvalo tiché zaškrábání, pak se otevřely dveře.

Dovnitř se nahrnuli orthenové jako šedá mlha v zrnité temnotě. A vzápětí vstoupil Bílá vrána. Komnatu naplnila píseň jeho dvou mečů.

Na Ventralu se upřely planoucí rudé oči. Tiste Andii vrátil zbraně do pochev a utlumil jejich pronikavou melodii. „Pověz mi o tom, kdo se opovažuje mě takhle urážet.“

Ventrala zamrkal a potřásl hlavou. „Myslíš, že Chromý bůh tě vyzývá, Silchasi Zmare? Ne, tahle... urážka... padá na hlavu Hannana Mosaga a jen jeho. Už jsem to pochopil, víš. Proto mě moje moc opustila. Uprchla. Chromý bůh není na takové jako ty připravený.“

Bílé zjevení dlouho jen nehybně stálo. „Jestliže ten Hannan Mosag zná moje jméno, ví také, že mám důvod být uražen. Jím. Všemi Tiste Edur, kteří zdědili odměnu Skabandariho zrady. A přesto mě provokuje.“

„Možná si Hannan Mosag myslí,“ podotkl Ventrala, „že radost Chromého boha z nesvárů nemá hranic.“

Silchas Zmar naklonil hlavu na stranu. „Jak se jmenuješ, k’risnan?“
Ventrala mu to řekl.

„Nechám tě žít,“ prohlásil Tiste Andii, „abys mohl Hannanu Mosagovi doručit má slova. Azath mě proklel vidinami, vlastními vzpomínkami, a tak jsem byl svědkem mnoha událostí na tomto i jiných světech. Vyříd’ Hannanu Mosagovi tohle: bůh v bolestech není totéž jako bůh posedlý zlem. Posedlosti tvého krále-zaklínače jsou jen jeho. Žel, zdá se, že je... zmatený. Proto jsem této noci milosrdný... a taky jen této noci. Následně, pokud bude dál zasahovat do mých záležitostí, pozná rozsah mé nelibosti.“

„Vyřídím mu tvá slova přesně, Silchasi Zmare.“

„Měl by sis vybrat k uctívání lepšího boha, Ventralo. Zmučení duchové mají rádi společnost, dokonce i když jsou boží.“ Na chvíli se odmlčel. „Ale možná právě tací jako ty na oplátku vytvarovali Chromého boha. Bez jeho zlomených, znetvořených uctíváčů by se byl již dávno uzdravil.“

Přízrak se tiše uchechtl.

Silchas Zmar vyšel ze dveří. „Zkonfiskuju nějaké koně,“ oznámil ještě bez ohlžení.

Přízrak vyklouzl za ním.

Orthenové, kteří se hemžili ve zdánlivě bezcílném pohybu, začali opouštět místnost a brzy byl Ventrala opět sám.

Na schodiště, najít atripredu – a doprovod na cestu zpátky do Lederas. Promluví s Hannanem Mosagem. A řeknu mu o mrtvých v průsmyku. Povím mu o tisteandijském převtělenci se dvěma ranami po noži v zádech, ranami, které se nehojí. A přesto... je snáší.

Silchas Zmar ví o Chromém bohu víc než kdokoliv z nás, možná kromě Rhulada. Ale nechová nenávisť. Ne, on lituje.

Lituje dokonce i mě.

Seren Pedak uslyšela koně jako první, kopyta dopadající na lesní stezku. Obloha nad tvrzí byla podivně černá a matná, jako od kouře – ale nebyly vidět plameny. Slyšeli výbuch, zničení nejméně jedné kamenné zdi, a Konývka vyprskla smíchem, mrazivým a groteskním. Pak se z dálky ozval křik a příliš rychle následovalo ticho.

Objevil se Silchas Zmar s tuctem koní v doprovodu mrzutého kvílení schovaných mečů.

„Kolik mých druhů jsi zabil tentokrát?“ zeptal se Strach Sengar.

„Jenom ty hlupáky, kteří se mi postavili. Za tímto pronásledová-

ním,“ dodal, „nestojí tvůj bratr, nýbrž král-zaklínač. Myslím, že nelze pochybovat o tom, že hledá totéž, co my. A nyní, Strachu Sengare, nadešel pro nás čas zarazit nože do země. Přání Hannana Mosaga možná jsou stejná jako tvá, ale ujišťuju tě, že taková přání se nesrovnávají s mými.“

Seren Pedak se stáhl žaludek. Tohle mělo přijít dávno, téma, jemuž se znovu a znovu vyhýbali a ještě to omlouvali požadavky účelnosti. Tuhle bitvu nemohl Strach Sengar vyhrát – což všichni věděli. Hodlá se Silchasi Zmarovi postavit do cesty? Další zabítý Tiste Edur? „Není žádný důvod, proč to řešit zrovna teď,“ prohlásila. „Nasedněme na koně a jedme.“

„Ne,“ odmítl Strach Sengar, oči upřené na Tiste Andii. „Vyřídíme to hned. Silchasi Zmare, v nitru jsem se smířil s pravdou Skabandariho zrady. Věřil jsi mu a následkem toho nepředstavitelně trpěl. Ale jak to můžeme napravit? Nejsme převtělenci. Nejsme ascendenty. Jsme prostě Tiste Edur, a tak před tebou a tvými meči padáme jako mladé stromky. Pověz mi, jak máme utišit tvou žízeň po pomstě?“

„To nemůžete, a moje zabíjení tvých druhů není v žádném případě odpovědí na mé potřeby. Mluvíš o nápravě, Strachu Sengare. Je to tvé přání?“

Edurský válečník chvilku mlčel. „Skabandari nás přivedl na tento svět,“ řekl nakonec.

„Ten váš umíral.“

„Ano.“

„Možná o tom nevíš, ale Krvooký byl částečně zodpovědný za rozštěpení Stínu,“ vysvětloval Silchas Zmar. „Niméně mě víc zajímají zrady, které přišly před tímto zločinem. Zrady mých druhů – mého bratra Andarista – jež způsobila jeho duši takový žal, že ho dohnal k šílenství.“ Pomalu naklonil hlavu na stranu. „Myslíš snad, že jsem byl naivní, když jsem uzavřel spojenectví se Skabandarim Krvookým?“

Udinaas vyštěkl smíchy. „Dost naivní, aby ses k němu obrátil zády.“

Seren Pedak zavřela oči. *Prosím, dlužníku, drž hubu. Aspoň jednou.*

„To je pravda, Udinaasi,“ přiznal Silchas Zmar po odmlce. „Byl jsem vyčerpaný, neopatrný. Nemyslel jsem, že bude jednat tak... otevřeně. Ale při pohledu zpět musela být zrada absolutní – a to včetně pobití mých následovníků.“

„Chtěl jsi Skabandariho zradit,“ řekl Strach Sengar, „jenže on konal první. Skutečné spojenectví sobě rovných.“

„Zřejmě to lze vidět i takhle,“ připustil Tiste Andii. „Pochop,

Strachu Sengare. Nebudu podporovat osvobození duše Skabandariho Krvookého. Tento svět má i bez něj dost hanebných ascendentů.“

„Bez Otce stína nedokážu Rhulada zbavit okovů Chromého boha,“ namítl Strach.

„To bys nedokázal ani s ním.“

„Nevěřím ti, Silchasi Zmare. Skabandari se ti vyrovnal ve všem. A já si nemyslím, že po tobě jde Chromý bůh doopravdy. Pokud je za tímhle nekonečným pronásledováním opravdu Hannan Mosag, potom hledá mě a Udinaase. Ne tebe. Je dokonce možné, že král-zaklánač o tobě nic neví – tedy kromě toho, že jsi záhadný Bílá vrána.“

„To zřejmě není tento případ, Strachu Sengare.“

Zmarovo prohlášení Tiste Edur otrásl. A Silchas Zmar pokračoval: „Tělo Skabandariho Krvookého bylo zničeno. Teď by byl přede mnou bezmocný. Duše bez původu je zranitelná. Dále je možné, že jeho moc již... někdo využívá.“

„Kdo?“ Strach téměř šeptal.

Tiste Andii pokrčil rameny. „Zdá se,“ pravil skoro lhotejně, „že tvá výprava nemá cíl. Nemůžeš dosáhnout toho, oč usiluješ. Něco ti nabídnou, Strachu Sengare. V den, kdy se rozhodnu jednat proti Chromému bohu, se tvůj bratr osvobodí, stejně jako všichni Tiste Edur. Až ta chvíle přijde, promluvíme si o nápravě.“

Strach Sengar na něj zíral, kratičce se podíval na Seren Pedak a zhluboka se nadechl. „Tvá nabídka... mě zahanbuje. Ale neumím si představit, co by ti mohli Tiste Edur dát za takové vysvobození.“

„To nechej na mně,“ poradil mu Tiste Andii.

Seren Pedak si vzdychla a vydala se ke koním. „Už skoro svítá. Měli bychom jet aspoň do poledne. Pak se můžeme vyspat.“ Ohlédla se ještě na Silchase Zmara. „Jsi si jistý, že nás nebudou pronásledovat?“

„Jsem, akvizitor.“

„A opravdu tu na nás čekaly ty ochrany?“

Na to Tiste Andii neodpověděl.

Akvizitor upravila sedlo a třmeny na jednom koni pro Konývku. Udinaas mezitím pozoroval dívku, která dřepěla na patách na kraji lesa a hrála si s orthenem, který se nijak nesnažil uniknout její pozornosti. Tma bledla a mlhu postříbřily první paprsky slunce.

Vedle Udinaase se objevil Chřad, jako šmouha zatvrzelé noci. „Ty šupinaté krysy, Udinaasi, pocházejí ze světa K’Chain Che’Malle. Bývaly větší, chovaly se na maso, ale byly chytré – možná chytřejší,

než být měly. Začaly utíkat z klecí, mizely v horách. Prý jich ještě pár zůstalo –“

Udinaas opovrzhlivě zabručel. „Prý? Jsi s námi už moc dlouho, co, Chřade?“

„Strašlivá cena za familiárnost – už si mě vůbec nevážíš, dlužníku. Tragická chyba, protože znalosti, které mám –“

„Jsou jako prokletí nudou,“ poznamenal Udinaas a vstal. „Koukni se na ni,“ ukázal na Konývku. „Řekni mi, opravdu věříš v nevinnost? Zapomeň na to, tvůj názor mě stejně nezajímá. Většinou ne. Teda ne tenhle. A přesto ta malá... no, už lituju.“

„Lituješ čeho?“ chtěl vědět Chřad.

„Nevinnosti, přízraku. Až ji zabijeme.“

Chřad zcela netypicky mlčel.

Udinaas se podíval na skrčený stín a ohrnul nos. „Tebe zajímají jenom vědomosti...“

Válku proti šupinatým démonům, které Oulané nazývali Kechrové, popisovalo sedmnáct legend. Z těch bylo šestnáct o bitvách, strašlivých srážkách, kdy těla válečníků zůstala roztroušená po pláních a kopcích Oul'dan. Spíš než válka to byl útek, alespoň v prvních letech. Kechrové přišli ze západu, ze zemí, které měly jednoho dne patřit Lederské říši, ale tenkrát, před nespočetnými staletími, to byly jen jalové pustiny – mouchami zamořené mokřady plné rašeliny a tajícího ledu. Kechrové, rozedraná, potlučená horda, již zažili boj, a podle některých verzí legend sami prchali před ohromnou zničující válkou, která dala vzniknout jejich vlastnímu zoufalství.

Tváří v tvář vyhubení se Oulané naučili, jak s nimi bojovat. Přívalu se postavili a nakonec ho odvrátili.

Alespoň tak to líčily příběhy zvonivými, podmanivými tóny vítě-zoslávy.

Rudomask znal pravdu, ačkoliv si občas přál, aby to nebyla pravda. Válka skončila, protože migrace Kechrů dosáhla nejvýchodnější hranice Oul'dan a pokračovala dál. Pravda, bojechtiví předkové Oulanů jim hodně ublížili, ale ve skutečnosti Kechry nezajímali – byli jen překážkou v cestě – a smrt tolika jejich vlastních byla jen další těžkou zkouškou v historii plné tragických zkoušek od chvíle, kdy přišli na tento svět.

Kechrové. K'Chain Che'Malle, prvorození draci.

Na této informaci nebylo podle Rudomaska nic příjemného či zajímavého. Když byl ještě mladý válečník, byl jeho svět jediným uzlem na provaze oulanského lidu, vlastnoručně vevázaným do dlou-

hé, rozedrané linie krevních svazků. Nikdy si nepředstavoval, že existuje tolik dalších provazů, tolik proplétajících se vláken, nechápal rozlehlou síť existence, ani jak se síť po Noci života zašmodrčila – když vzniklo všechno živé, zrodilo se z klamu a zrady a bylo odsouzeno k věčnému usilování.

Rudomask to usilování viděl a pochopil – v polekaných očích rodar, v pokorném strachu myridů, v nevěře mladého válečníka umírajícího na kameni a větrem navátém písku, ve vykuleném pochopení ženy vzdávající se života kvůli dítěti, které vytlačila mezi nohama. Viděl starce, lidi i zvířata, čekající na smrt. Viděl jiné bojovat do posledního dechu se vši vůlí, již dokázali sebrat. A přesto v srdci nenacházel důvod, neviděl, že by na konci věčného usilování čekala nějaká odměna.

Dokonce i duchové bohů jeho lidu bojovali, zápolili, válčili zbraněmi víry, netolerancí a sladkými, vražednými vodami nenávisti. Nebyli o nic méně zmatení a podlí než smrtelníci.

Ledeřané chtěli a chtění nevyhnutelně přetvořili do morálního práva vlastnit. Pouze hlupáci věřili, že takové věci se obejdou bez prolité krve, ať v záměru, či v provedení.

Podle stejného argumentu – podle zákona zubu a drápu – existovalo morální právo jim vzdorovat. A taková bitva nebude mít konce, dokud jedna nebo druhá strana nebude úplně zničena. Navíc byly k tomuto osudu nejspíš odsouzeny obě strany. A toto pochopení právě pochází z příliš mnoha vědomostí.

Přesto hodlal bojovat dál.

Pláně, přes něž se ubíral se svými třemi mladými následovníky, kdysi patřily Oulanům, dokud Ledeřané nerozšířili představu vlastních zájmů o krádeže země a vyhánění původních obyvatel. Mohly by totemové kameny byly odstraněny, balvany zůstaly ležet na hromádách. Dokonce i kameny kdysi ukotvující chýše byly pryč. Tráva byla přerostlá a tu a tam byly rozorané dlouhé obdělňky země, přípravné k zasetí obilí, a opodál byly naskládány sloupky k plotu. Rudomask však věděl, že zdejší půda kromě říčních údolí je chudá a rychle se vyčerpá. Ledeřané tu mohli vydržet jedno dvě pokolení, než humus odvane vítr. Viděl výsledky východně od pustiny v dalekém Kolanse – celá civilizace se potácěla na pokraji hladovění, protože poušť se šířila jako mor.

Rozmazaný měsíc vystoupal vysoko na hvězdami posetou noční oblohu a oni se blížili ke stádům rodar. Honit se za myridy nemělo smysl – nebyla to právě nejrychlejší zvířata – ale jak se dostali blíž, uviděl Rudomask celé rodaří stádo. Dvacet tisíc kusů, možná víc.

Na kopci na severu stál velký honácký tábor ozářený ohni. Na mělké údolí a stáda shlížely dvě budovy z kulatiny s drnovými střechami – ty budou patřit faktorovým předákům a tvořit jádro budoucí skutečné osady.

Rudomask dřepěl v trávě na kraji odvodňovacího příkopu, táh-noucího se přes údolí, s válečníky po levici a sledoval Ledeřany. Nakonec poslal Masarcha a ostatní zpátky do příkopu.

„Tohle je šílenství,“ šeptal válečník jménem Theven. „V táboře musí být aspoň stovka Ledeřanů – a co pastevci a jejich psi? Jestli se otočí vítr...“

„Ticho,“ štěkl Rudomask. „Psy a pastevce nech na mně. Co se tábora týče, ti budou mít brzo plné ruce práce. Vraťte se ke koním a buďte připravení stádo odehnat, až příběhne.“

V bledém měsíčním světle byl vidět Masarchův nervózní výraz a vykulené oči – o smrtinoci si nevedl nejlépe, ale zatím se zdálo, že si zdravý rozum více méně zachoval. Rudomask tušil, že Theven a Krajsos využili bledden, který si do rakví propašovali a jehož živý-káním upadli do bezvědomí, takže nepanikařili a nemlátili sebou. Možná to bylo dobře. Ale Masarch žádný bledden neměl. A jak bylo u lidí z plání běžné, uzavření do malého prostoru pro ně bylo horší než smrt, to nejhorší, co si uměli představit.

Přesto takový drsný přechod do dospělosti, znovuzrození, začínající tvář v tvář sobě samému, vlastním démonům, kteří vylézali v ohavném procesí, lhostejní vůči veškerému popírání, měl svou cenu. S jizvami zrozenými z přechodu válečník pochopil pravdu představitosti, že je to zbraň, kterou mysl tasí na každém kroku, a přece je nebezpečná nositeli stejně tak jako jeho vyčarovaným nepřátelům. Moudrost přichází s tím, jak roste obratnost v zacházení s touto zbraní – *každou bitvu bojujeme s vlastní představitostí: bitvy uvnitř, bitvy ve světě kolem nás. Taková je pravda velení, a válečník se musí naučit velet sobě i ostatním.* Bylo možné, že vojáci, jako třeba Ledeřané, zakoušeli něco podobného, když získali hodnost, ale Rudomask si tím nebyl jistý.

Ohlédl se a viděl, že jeho následovníci zmizeli ve tmě. Odhadoval, že už budou u koní. Čekají a rychle, mělce dýchají, jak se jim náhle stáhly plíce. Lekají se tichých zvuků a ve zpacených rukou drží otěže a zbraně.

Rudomask tiše zabručel a tažný pes se po břiše připlazil blíž. Pohladil ho po huňatém krku a pak společně, bok po boku, vyrazili k rodařimú stádu.

* * *

Abasard pomalu obcházel okraj spícího stáda, aby se udržel vzhůru. Za ním klusali dva jeho oblíbení psi. Narodil se a vyrostl jako dlužník v Drene a ve svých šestnácti si dřív neuměl takovýto svět ani představit – rozlehlé nebe, temné a hvězdnaté za noci, obrovské a bezedné za dne. Zemi táhnoucí se do neuvěřitelných dálek, až by mohl přísahat, že vidí, jak je svět zakřivený, jako by to vlastně byl jen ostrov na moři Propasti. A tolik života v trávě i na obloze. Na jaře na každém úbočí rašily maličké květy, v údolích zrály bobule. Zatím celý život, dokud jeho rodina neodešla s faktorovým předákem, strávil s rodiči, sourozenci, babičkou a dvěma tetami – všichni se mačkali v domku o málo větším než kůlna na ulici plné smetí a páchnoucí močí. Zvěřinec jeho mládí tvořily krysy, modrooké myši, suriky, švábi, štíři a stříbrní červi.

Ale tady na tomto neobyčejném místě objevil nový život. Vítr nepáchl hnilobou a odpadky. A bylo tu tolik místa. Na vlastní oči viděl, jak se do jeho rodiny vrací zdraví – křehká sestřička teď byla šlachovitá a opálená a neustále veselá. Babičku skoro přešel kašel. Otec chodil vzpřímeněji, už se nehrbil pod nízkým stropem dílen. A včera ho Abasard poprvé slyšel se smát.

Chlapec se odvažoval uvěřit, že až bude země zoraná a obilí zaseté, dostanou příležitost odpracovat si dluh. Najednou mu připadalo možné všechno.

Psi proběhli kolem a zmizeli ve tmě. Nebylo to nic zvláštního. Rádi honili zajíce nebo nízko letící rhinazany. V trávě za malým návrším zaslechl hluk. Sevřel pevněji hůl, kterou si nesl, a zrychlil krok – pokud psi chytili a zabili zajíce, bude zítra k obědu maso.

Na návrší se zastavil a hledal ve tmě psy. Nebyli nikde vidět. Zmračil se a tiše hvízdal. Čekal, že se k němu každou chvíli vrátí, jenže na jeho volání odpovědělo jen ticho. Zmateně si dřep.

Před ním a nalevo se několik set rodar zavrtělo – byly vzhůru a neklidné.

Něco bylo špatně. Vlci? Modrorůžská kavalerie, kterou si předák nasmlouval, ty místní vyhubila už dávno. Dokonce i kojoti byli zahnaní, a medvědi jakbysmet.

Abasard se plížil dolů. V ústech mu vyschlo a srdce mu prudce bušilo.

Natahoval před sebe volnou ruku a najednou se dotkl měkké, teplé srsti. Jeden ze psů tu ležel zcela nehybně. Na krku měl srst vlhkou. Abasard hmatl, až prsty sáhl do rozervaného masa na hrdle. Rána byla nerovná. *Vlk. Nebo jedna z těch pruhovaných koček. Z nich*

dosud viděl jediné kůže, navíc pocházející z dalekého jihu poblíž Bolkandského království.

Už byl skutečně vyžděšený, přesto pokračoval dál a za chvíli narazil na druhého psa. Tenhle měl zlomený vaz. Uvědomil si, že k oběma útokům došlo zároveň, jinak by jeden nebo druhý pes zaštekal.

Zlomený vaz... ale žádná jiná zranění ani sliny na chlupcích.

Rodary se znovu pohnuly a on koutkem oka rozeznal, jak zvedají hlavy na dlouhých krcích a špicují uši. Přesto se nechovaly ustrašeně. Takže žádný nebezpečný pach, žádná panika – *někdo upoutal jejich pozornost. Někdo, koho byly zvyklé poslouchat.*

V tom se nemohl mýlit – stádo někdo kradl. Abasard tomu nemohl uvěřit. Otočil se a vracel se zpátky. Po dvaceti tichých krocích se rozběhl k táboru.

Rudomaskův bič se ovinul pastevcí kolem krku – starý Ledeřan stál a tupě zíral na pohybující se stádo. Rudomask škulb a pastevcova hlava se skulila na zem. Ruce sebou trhly a tělo se svalilo na bok.

Rudomask věděl, že tenhle byl poslední, kromě toho, který měl dost rozumu, aby utekl, i když ani to ho nakonec nezachrání. Inu, vetřelci se museli smířit s rizikem – nakonec to byli zloději, ne? Těšili se z nezaslouženého bohatství, zabírali zemi, která nebyla jejich, byli dost nadutí, aby ji chtěli změnit pro své vlastní účely. To klidně mohli nachít na duchy v zemi – za takovou troufalost a rouhačství se platí.

Poslední myšlenku zahnal. Duchové se o sebe dokážou postarat sami a taky se sami pomstí, časem – protože jsou nejen trpěliví, ale i nesmířitelní. Nebylo na něm, aby jednal jejich jménem. Ne, taková spravedlivost nebyla nutná a navíc byla falešná. Pravda byla prostá: Rudomaska těšilo být rukou *oulanské* pomsty. Osobní, a proto mnohem sladší. A se zabíjením Ledeřanů začal už v Drene.

Dřepl si ke starcově hlavě, popadl nůž, odřezal mu obličej, stočil ho a uložil k ostatním do prosoleného vaku u boku.

Většina honáckých psů se podvolila velení oulanského tažného – teď sledovali větší, nebezpečnější šelmu a pomáhali jí budit stádo a hnát ho k východu.

Rudomask se narovnal a obrátil se, protože v táboře zazněl křik.

Abasard byl ještě čtyřicet kroků od tábora, když viděl, jak se jeden stan bortí, tyče a lana praskají a přes něj přebíhá obrovský dvounohý tvor, přičemž drápy probodává kroutící se těla pod plachtou. Ozval se jekot. Nepřítel otočil hlavu a pokračoval v klusu. V rukou držel dva velikánské meče.

Další mu přeběhl přes cestu, rychlý, nízko skloněný, a mířil k předákovu domu. Kdosi se snažil utéct druhé šelmě, ale nebyl dost rychlý, protože ta natáhla hlavu a stočila ji. Lidská hlava jí skončila v tlamě, a když škulba hlavou nahoru, zapraskaly kosti. Bezvládné tělo odletělo vzduchem a tvrdě přistálo. Zakutálelo se do ohniště, až vyskočily jiskry.

Abasard stál ochromený hrůzným vražděním. Toho muže poznal, byl to další dlužník, dvořil se jedné z jeho tet a pořád se smál.

Jeho pozornost upoutala desetiletá sestřička. Utíkala z tábora – pryč od dalšího stanu, jehož obyvatelé hynuli pod meči – *našeho stanu. Otec –*

Plaz zvedl hlavu, spatřil prchající děvčátko a rozběhl se za ním. Abasard už taky běžel, přímo proti obludě. Pokud si ho všimla, nedala to na sobě znát – až do poslední chvíle, kdy Abasard zvedl hůl a doufal, že ji zasáhne do nohy, představoval si lámající se kosti –

Bližší meč zasvištěl, tak rychle, tak –

Abasard najednou ležel na mokré trávě a cítil, jak se mu z těla na boku řine teplo, přičemž jemu samému bylo stále více zima. Oči měl otevřené, ale nic neviděl, jen cítil, že je něco špatně – ležel na boku, ale hlavu měl zploštělou, uši vtisknuté do země. Pod hlavou by měl mít rameno a ruku, ale právě v těch místech z něj unikalo to teplo. A taky mu zřejmě chyběl kus hrudníku. Cítil pravou nohu, kopala do země, ale ne levou. Nechápal to.

Pomalou se převrátil na záda a zadíval se na oblohu.

Tolik místa tam bylo, strop mimo dosah všech, klenoucí se přes místo, kde mohli žít, aniž by se tlačili. Kde bylo místo pro všechny. Uvědomil si, že je rád, že sem přišel, viděl to, pochopil. Byl rád, i když umíral.

Rudomask kráčet tmou k Masarchovi čekajícímu s lederským koněm. Za ním se pohybovalo stádo, dominantní samci v čele, pozornost upřenou na Rudomaska. Psi štěkali a štípali zvířata na bocích. Druzí dva válečníci pokřikovali v dálce a byli tam, kde měli být.

Rudomask se vyškřábal do sedla, pokynul Masarchovi a otočil koně.

Masarch se chvíli díval na vzdálený lederský tábor, kde děsivé vraždění nerušeně pokračovalo. *Jeho ochránci, říkal.*

Nebojí se výzev. Vezme si kožešinu ganetockého válečného vůdce. Povede nás do války proti Ledeřanům. Je to Rudomask, který se zřekl Oulanů a teď se vrací.

Myslel jsem, že už je pozdě.

Teď si myslím, že jsem se mýlil.

Znovu si připomněl svou smrtinoc a vzpomínky se mu vrátily jako okřídlení démoni. Ve vydlabaném kmeni zešílel, zašel tak daleko, že z něj nepřežilo skoro nic, co by se mohlo vrátit, když ho oslepilo ranní slunce. Teď bylo šílenství volné, cítil jeho mravenčení v konečcích prstů, bylo volné a divoké, ale dosud nerozhodnuté, ještě nebylo připravené jednat, ukázat svou tvář. Nebylo nic, co by ho zadrželo. Nikdo.

Nikdo kromě Rudomaska. Mého válečného vůdce.

Který své vlastní šílenství vypustil již před lety.

KAPITOLA PĚT

Očerňování poškodilo naše vychvalované ideály už dávno, jenže takové zásahy se těžko poměřují, těžko ukážete prstem na nějaké místo, nějakou chvíli a řeknete: tady, přátelé moji, tady tehdy zahynula naše čest a bezúhonnost.

Poškozování probíhalo příliš nevýrazně a bylo hlavně výsledkem toho, že jsme přestali být pamětliví a vytrvalí. Slova postupně ztrácela svůj přesný význam – a nikdo se nenamáhal vyčinit těm, kdo slova cynicky zneužívali k tomu, aby sloužila jejich vlastním ambicím a tomu, aby jim umožnila vyhnout se osobní zodpovědnosti. Lži zůstávaly bez odezvy, z prosazování zákona se stala fraška závislá na úplatcích a spravedlnost sama se změnila ve zboží, proměnlivé a nestálé. Pravda byla ztracena, chiméra přetvořená, aby odpovídala agendám a předsudkům, a tak byla celá politická scéna zredukována na šaškovskou šarádu falešného rozhořčení, pokryteckých póz a vše prostupujícího opovržení vůči obyčejnému lidu.

Jakmile byly jednou ideály a čest vytvořené obecným souhlasem začleněny do procesu, nemohly být získány zpět jinak než, žel, otevřeným a nijak neskrývaným zamítnutím, které vždy vycházelo z řad obyčejných lidí, v jednom konkrétním okamžiku, při jednom jediném příkladu tak nestoudné nespravedlnosti, že se revoluce stala jedinou rozumnou reakcí.

Považujte to tedy za varování. Lháři budou lhát a nepřestanou, ani když jim bude hrozit odhalení. Budou prostě lhát dál, až časem tito lháři svými lžemi přesvědčí sami sebe a se vši spravedlivostí zbaví lháře viny. Až nakonec přijde chvíle, kdy bude vyslovena poslední lež, taková, na niž bude nemožné reagovat jinak než zuřivostí, chladnokrevným

vražděním, a toho dne poteče krev proudem po každé stěně této vychvalované, slábnoucí společnosti.

Proslov obžalovaného mistra cechu
Semel Fural z cechu výrobců sandálových přezek

Udruhu želv zvaného vinik žijí samice převážně na horních tocích nespočetných pramenů řeky Leder, v tůních a vysoko položených bažinách jehličnatých lesů, obklopujících Modrorůžské hory. Voda stékající z hor, zastavovaná přehradami, které budují říční krysy s plochými ocasy, míří mělkými kroky k širším přítokům vlévajícím se do obrovské řeky. Vinikové mají dlouhé krunyře s hřebenem a silné přední nohy zakončené rukama s drápy a palcem v opozici vůči ostatním prstům. Když přijde období snášky, samice – mnohem menší než samci z hlubokých řek a moří – prolézají tůně a hledají kachní hnízda. Jakmile najdou nějaké dost velké, zabaví ho. Než do něj nakladou vlastní vejce, vyloučí sliz, který pokryje ptačí vejce a obsahuje látky potlačující vývoj mladých ptáků. Po naklazení vajec samice celé hnízdo uvolní a nechá ho volně plout po vodě. U každé přehrady se shromažďují samci viniků a přetahují je přes suchou zem, aby mohla pokračovat v pasivní migraci po Lederu.

Mnohá hnízda se na dlouhé, namáhavé cestě k moři potopí nebo narazí na nepřekonatelnou překážku. Jiná zničí dospělí vinikové žijící na dně řeky. V hnízdech, která dorazí až do moře, se vylíhnou malé želvičky, nakrmí se ptačími zárodky a vyklouznou do slané vody. Teprve po dosažení dospělosti – v šedesáti až sedmdesáti letech – se nová generace viniků vydá na léta trvající cestu zpátky proti proudu řeky do vzdálených, bahnitých tůní modrorůžských lesů na severu.

Hnízda, pohupující se na hladině, proplouvala říšským městem Lederas, sídlem císaře. Místní rybáři se jim vyhýbali, protože samci občas hnízda těsně pod hladinou sledovali – a pokud nebyli dost hladoví, aby hnízdo vyloupili, tak ho bránili. Jen málokterý rybář byl ochotný postavit se zvířeti vážícímu občas tolik, co říční člun, a schopnému rozštípat zobákem a drápy takový člun na třísky.

Příchod hnízd ohlašoval začátek léta, stejně jako mračna komárů hemžících se nad řekou, pokles hladiny a zápach obnažených usazenin podél břehů.

Na nízkém návrší za Starým palácem na neupravené ploše, kde

stály základy starověkých věží a jedné postavené z černého kamene s nádvořím ohrazeným nízkou zídou, se k bráně bolestně vlekl jakýsi shrbený, zahalený člověk. Páteř měl pokřivenou, zpusťšenou neomezeným používáním magie, až pod rozedraným pláštěm byly vidět jednotlivé obratle. Hrbil se kvůli tomu tak, že měl zemi na dosah, a tak si při chůzi pomáhal rukama.

Přišel sem hledat hnízdo. Hromádku hlíny a usychající trávu, čer- vem prohlodanou díru do nyní mrtvé říše. Pátral nadpřirozenými smysly, plahočil se od jedné mohyly ke druhé. Prázdna... prázdna... prázdna.

Z cesty mu prchali podivní brouci. Kolem něj věřili komáři, ale ani jeden si na něj nesedl, aby se nakrmil, protože jeho krev byla zkažená chaosem. Denní světlo za ním natahovalo pokroucený stín, jako by se snažilo najít smysl v té ohavné skvrně na poničeném nádvoří.

Prázdna...

Tahle prázdna nebyla. Muž si dopřál chvilku radosti. Tušení se mu konečně potvrdilo. Toto mrtvé místo... nebylo úplně mrtvé. Ach, z azathu zbyl jen neživý kámen, veškerá moc a vůle z něj byly vysáty. A přece trocha magie zůstala, tady, pod obrovskou hromadou lemo- vanou zpřelámanými stromy. Docela jistě Kurald. Snad Galain – pach Tiste Andii byl téměř hmatatelný. Poutací rituály, hustě propletené přadeno, které mělo udržet něco... někoho... *dole*.

Muž se přikrčil a zapátral smysly. Najednou ucukl a zasyčel.

Začalo se to rozplétat! Někdo tu byl – přede mnou! Není to dávano. Kouzlo pracující na osvobození uvězněného tvora. Pro Otce stína, musím přemýšlet!

Hannan Mosag znehybněl, dřepěl na samém kraji hromady a ho- rečně uvažoval.

Za poničeným pozemkem tekla řeka ke vzdálenému moři. Na ní se líně otáčela viničí hnízda, mléčně zelená vejce, dosud ohřátá denním teplem, obepínala nejasná tělíčka vrtící se uvnitř, dychtící po zrození světla.

Prudce naklonila hlavu. Ústa a bradu měla potřísněné zbytky lid- ských plíc a krví, která kapala do otevřeného hrudního koše její obě- ti – hlupáka, bezpochyby ovládaného klamnou představou o nadvlá- dě a tyranii, který ji sledoval celou cestu až z Horního trhu. Bylo to nakonec docela snadné, osamělá, zdánlivě zbloudilá urozená žena, toulající se davem a nevnímající přimhouřené oči plné lačnosti, které ji sledovaly. Byla jako návnada, již rybáři používají k chytání hlou- pých ryb v řece. Pravda, jak chodila zahalená, paže pokryté měňavým

hedvábím barvy čerstvého volského srdce, s elegantními teletinovými rukavicemi a těsnými kamašemi z černého plátna, nemohl nikdo vidět její kůži ani její obvyklé rysy. A přestože jí žilami proudila zředěná tisteedurská krev, nebyla přehnaně vysoká, což napomáhalo její zdánlivé zranitelnosti, protože bylo jasné, že zdejší edurští okupanti jsou příliš nebezpeční, než aby se za nimi vydal nějaký obyčejný lederský násilník.

Zavedla ho do úzké uličky, kde mu vrazila ruku do hrudníku a vytrhla mu srdce. Nejvíc jí ale chutnaly plíce, kašovitě maso plné kyslíku, ještě nezkažené ostrými šťávami násilné smrti.

Smrtná říše je báječné místo. Na to předtím dočista zapomněla.

Teď jí však někdo přerušil krmení. Někdo vstoupil na azathské pozemky. Někdo zkoumal její kouzla, rozpouštějící poutací ochrany Silchase Zmara. To by mohlo znamenat potíže, a ona nehodlala dopustit, aby jí někdo zhatil plány.

Nejspíš to bude Bloud, ten vlezlý neřád. Nebo, což by bylo ještě protivnější, starší bůh Mael. Tahle Lederas je prožlukle přeplněné město – nemínila se tu zdržet příliš dlouho, jinak by ji mohli objevit a překazit jí záměry.

Otřela si ústa a bradu do rukávu, zvedla se od hostiny a vyrazila.

Rautos Hivanar, hlava Osvobozenké vkladové, dřepěl na rozbahněném břehu řeky. Přímou za ním dělníci dokončovali denní výkopy a další je oplachovali. S blížící se večerí sílily zvuky z panské kuchyně. Rautos své kopáče, k jejich značnému podivení, okázale dobře krmil, aby pořádně kopali. Nyní se dostali hluboko pod úroveň hladiny, a nebyť mužů neustále obsluhujících pumpy, pracovali by po prsa v kalné vodě. Zatím bylo nutné pořádku dokola opravovat opěry, které se věčně vyvracely dovnitř.

Rautos sledoval půl tuctu viničích hnízd unášených řekou, sám ztracený v myšlenkách. Našli další záhadné předměty, zakopané a oddělené, ale on začínal tušit, že patří k sobě. Že nějakým dosud nepředstavitelným způsobem z nich dokážou sestavit mechanismus. Věřil, že dosud neobjevili nějaký ústřední kousek. Snad zítra...

Na chodníku z prken vedoucím k řece zaslechl pleskat trepky a vzápětí uslyšel Venitta Sathada. „Pane.“

„Venitte, přiděлил sis na cestu dva strážné. Vezmi si ještě dva. A taky dva další soumary. Poputuješ bez zásobovacího vozu, jak bylo dohodnuto, ale to není důvod, proč by sis neměl udělat pohodlí.“

„Dobrá, pane.“

„A pamatuj si. Letur Anikt je ve všech ohledech faktickým vládcem

Drene, bez ohledu na oficiální status edurského guvernéra. Doslechl jsem se, že v dozorcově agentovi Orbynovi Pravdohledači najdeš spolehlivého spojence. Co se Letura Anikta týče... důkazy ukazují na to, že faktor ztratil... perspektivu. Jeho ctižádost nezná mezí, už ji neovládá rozum, a to ani ten zdravý selský.“

„Budu při vyšetřování pilný, pane.“

Rautos Hivanar vstal a otočil se ke sluhovi. „Bude-li to nutné, Venitte, buď raději víc opatrný. Nerad bych o tebe přišel.“

Dlužníkovi se vrásčitou tváří mihlo cosi jako překvapení, pak se uklonil. „Budu se mít na pozoru, pane.“

„Ještě jedna věc,“ pravil Rautos a prošel kolem Venitta nahoru k sídlu. „Neztrapni mě.“

Dlužník chvíli sledoval pána a opět se tvářil nepřístupně.

Aniž by si toho všimli, mihl se pod jedním viničím hnízdem obrovský stín, z vody se vynořil ohrnutý okraj krunýře a pod ním se objevil šlachovitý krk a otevřený zoban. Celé hnízdo zmizelo v něm.

Kruhy na hladině se rychle rozplynuly a po hnízdu nezůstala ani stopa.

„Víš, vidět něco je jedna věc. Pochopit to druhá.“

Bugg přestal sledovat vzdálenou řeku, kde zapadající slunce měnilo hladinu ve vlnící se plachtu tepaného zlata, a zamračil se na Tehola Beddikta. „Ohromně hlubokomyslný, pane.“

„To je, vid'?' Rozhodl jsem se, že moje normální oko vidí a to modrý chápe. Dává ti to smysl?“

„Ne.“

„Dobře, to jsem rád.“

„Vypadá to na horkou a dusnou noc, pane. Radím síť proti komárům.“

„Souhlasím. Můžeš mi ji podat? Nedosáhnu na ni.“

„Dosáhl byste, kdybyste natáhl ruku.“

„Kam tím míříš?“

„Nikam. Jen příznávám jistou... nepozornost.“

„Právě teď?“

„Ano.“

„A už jsi to překonal?“

„Skoro. Žel, dnešní večer hýbají městem jistí jedinci.“

„A hodláš s tím něco udělat, nebo tady musím všechno oddřít sám?“

Bugg došel k posteli a zadíval se na ležícího Tehola Beddikta. Pak zvedl síť a přehodil ji přes něj.

Pán na něj zamrkal – jedno oko měl hnědé, druhé modré. „Nepatří k tomu nějaký rám nebo něco? Mám pocit, jako bych se tu chystal na vlastní pohřeb.“

„Rám jsme použili na ranní oheň.“

„Aha. No, a jak mě tohle uchrání před poštípáním?“

„Nejspíš nijak, ale vypadá to ohromně.“

Tehol zavřel modré oko. „Chápu...“

Bugg si povzdechl. „Šibeniční humor, pane.“

„Teda ty jsi ale ve stavu, co?“

„Ještě jsem se nerozhodl,“ opáčil Bugg a kývl. „Ano, vím, jedna z mých věčných chyb.“

„Ty, starý brachu, potřebuješ vidět věci z pohledu smrtelníka. Tak si to poslechneme. Předlož mi svoje dilema, Buggu, abych ti mohl poskytnout přiměřeně pádný řešení.“

„Bloud sleduje krále-zaklínače, aby zjistil, co má v plánu. Král-zaklínač se plete do ohavných rituálů jiného ascendentu. Ten zase opouští čerstvě zabitou mrtvolu a vydává se na nečekaný setkání s řečeným králem-zaklínačem, na kterém se nejspíš seznámí a uzavřou vzájemně prospěšnou dohodu nad drolícíma se řetězama poutajícima další ascendent – který se brzo osvobodí, což znepokojí někoho na dálném severu, i když ten nejspíš ještě není připravený jednat. Mezitím dlouho neviděná edurská flotila obepluje Dračí moře a brzy na své osudové cestě do našeho krásného města vpluje do ústí řeky a s ní taky dva prokletí šampioni, kteří nejspíš neudělají, co se od nich čeká. A aby toho nebylo málo, tak tajemství duše Skabandariho Krvookého přestane být za krušně krátkou dobu tajemstvím a následně a k tomu a současně s tím nás čeká zajímavý léto.“

„To je všechno?“

„Ani v nejmenším, ale hezky jedno po druhém, jak vždycky říkám.“

„Ne, to neříkáš. Tohle říká Šurk Elalle.“

„Vaše záliba v nechutnejch přirovnáních, pane, je jako vždy špatně načasovaná a naprosto nevhodná. A teď k tomu vašemu pádnému řešení...“

„Připouštím zklamání. Nezmínil ses o mém velkolepém plánu, jako dovíst říši k bankrotu.“

„Dozorce po vás teď jde naostro.“

„Karus Inviktad? Není divu, žeš na mě hodil rubáš. V den, kdy se sem vyškrábe s těma svýma slintajícima pohůnkama, se pokusím být na kraji střechy, abych mohl skočit dolů, což, jak jistě souhlasíš, je mnohem lepší než strávit byť jediný zvonění u tý jeho nechvalně známý, příšerný inkvizice. Mezitím, co je k večeri?“

„Viničí vejce – našel jsem rozbitý hnízdo vyplavený pod přístavem.“

„Ale viničí vejce jsou jedovatý, proto ty mraky protestujících racků, neustále kroužících nad každým tím ohavným plovoucím ostrůvkem.“

„Je to otázka správné přípravy, pane, a přidání několika nezbytných bylin, který většinu nežádoucích účinků zruší.“

„Většinu?“

„Ano.“

„A ty takový životně důležitý byliny máš?“

„Ne, ale chtěl jsem improvizovat.“

„Tady to máš.“

„Tady mám co, pane?“

„No, mou pádnou odpověď, pochopitelně.“

Bugg zašilhal na Tehola Beddikta, jenž mrkl, tentokrát hnědým okem. Starší bůh se zamračil řka: „Děkuju, pane. Co bych si bez vás počal?“

„Skoro nic, to se vsadím.“

Tanal Jatvanar postavil balíček na dozorcův stůl. „Dnes ráno to doručil nějaký uličník s kryším obličejem. Předpokládám, že to nebude znamenat velkou výzvu, pane. V každém případě,“ pokračoval při rozbalování balíčku, „jsem dostal příkaz zacházet s tím opatrně a nepřeklápět to. Za chvíli uvidíte proč.“

Karos Inviktad sledoval přimhouřenýma očima, jak Tanal opatrně sundává umaštěný, laciný obal. Pod ním se objevila malá dřevěná krabička bez víka s rozvrstvenými boky. Dozorce se předklonil a nahlédl dovnitř.

A uviděl dvouhlavého brouka. Podobní se teď objevovali u řeky. Pohyboval usilovně nožičkami a běhal dokola... pořád dokola. Vnitřek krabičky byl z barevných vyleštěných dlaždiček, jež bylo zřejmě možné vytáhnout či přeskupit, pokud člověk chtěl.

„Jak zněl návod, Tanale?“

„Účelem je zastavit broukův pohyb. Zřejmě chodí pořád v kruhu na stejném místě, dokud nechcípne hladu – což je shodou okolností i neúspěšným řešením hádanky... přibližně za čtyři měsíce. Dokud bude brouk kroužit na místě, nebude žrát. K pití mu bude stačit hrst namočeného mechu. Jak vidíte, dlaždice uvnitř lze přestavět, a pravděpodobně, jakmile naleznete správné pořadí, brouk se zastaví. A vy rozluštíte hádanku. Omezení jsou tato: do nádoby nesmí být vložen žádný předmět a brouka se nesmíte dotknout.“

Karos Inviktad zabručel. „To vypadá dost přímočaře. Jaký je rekord pro vyřešení?“

„Žádný není. Jste očividně první a jediný, kdo to zkouší.“

„Vskutku. Zvláštní. Tanale, včera večer zemřeli v kobkách tři vězni – propukla nám tam dole nějaká nákaza. Nech mrtvolu spálit na pohřebišti západně od města. Důkladně. A zbylé nech opláchnout dezinfekcí.“

„Provedu, dozorce.“

Ruiny jsou mnohem rozlehlejší, než se všeobecně myslí. Vlastně většina historiků raného období kolonie věnuje malou či žádnou pozornost zprávám královských stavitelů, zvláště těm od Kedeny Qana, jenž sloužil od základů až po šestou dekádu. Během přípravy stavebního plánu osady byl proveden velmi důkladný průzkum. Tři dochované jhagské věže za Starým palácem bývaly ve skutečnosti součástí mnohem většího komplexu, což je pochopitelně v protikladu s tím, co je známo o jejich civilizaci. Z tohoto důvodu lze celkem bezpečně předpokládat, že jhagský komplex na břehu řeky Leder představuje předrozptylové stanoviště. To znamená z doby předtím, než se kultura rozpadla v náhlé, násilné diaspoře. Alternativní výklad by byl, že tři hlavní věže, čtyři podzemní kobky a to, co Qan nazývá obložený suchý příkop, patřilo jediné, neobvykle soudržné rodině.

V každém případě chci říci toto: kromě jhagského – či správněji jaghutského – komplexu tam jsou další trosky. Pochopitelně není třeba zdůrazňovat, že nejpatrnější a jediná dosud existující je azathská stavba – tato přednáška bude muset počkat na jindy. Spíše jde o to, že v oblasti pokrývající téměř celou rozlohu dnešní Lederas lze nalézt základové stěny, náměstí či promenády, tvarované zdi, odvodňovací příkopy a také jakési hřbitovy či pohřební komory a – teď poslouchejte pozorně – nic z toho není lidského původu. Ani jaghutského, ani tarthenalského.

Jak tedy vypadal onen neznámý komplex? Inu, kupříkladu byl sobestačný, obehnaný zdí a celý pokrytý střechami v různých úrovních – včetně náměstí a ulic. Jako pevnost byl doslova nedobytný. Pod složitě dlážděnými podlahami a ulicemi bylo druhé, ještě lépe bránitelné město, jehož chodby a tunely dnes tvoří nedílnou součást našich kanálů.

Zkrátka Lederas, kolonie První říše, byla založena na troskách staršího města, jehož rozvržení zřejmě nebralo v úvahu přítomnost jaghutských věží a azathu, což ukazuje, že bylo starší než obojí jmenované.

Dokonce i první stavitel Keden Qan nedokázal či se nechtěl pokoušet identifikovat ony rané budovy. Nenašly se v podstatě žádné artefakty – žádné hliněné střepy, sochy, zbytky po obrábění kovů. A ještě poslední zajímavost. Zdá se, že v posledních stádiích obývání se obyvatelé zběsile snažili město pozměnit. Analýza jejich úsilí vedla Qana k závěru, že došlo ke katastrofální změně klimatu, protože práce ukazují na zoufalé pokusy o zateplení.

Jejich snaha zjevně selhala –

Když uslyšela někoho přicházet, vnitřní monolog náhle ukončila. Zvednout hlavu jí dalo práci, ale podařilo se jí to ve chvíli, kdy se těžké dveře s vrzáním otevřely a dovnitř proniklo světlo lucerny – a třebaže tlumené, Žanat Anar přesto oslepovalo.

Ve dveřích se objevil Tanal Jatvanar – věděla, že to nebude nikdo jiný – a vzápětí promluvil. „Vidím, že ses ještě nedohnala k šílenství.“

Usmála se, rty popraskané a plné puchýřů. „Přednášky,“ zachraptěla. „Jsem v polovině semestru. Rané dějiny. Šílená? Ach ano, bezpochyby.“

Slyšela ho přicházet blíž. „Byl jsem pryč moc dlouho – a ty trpíš. To ode mě bylo bezohledné.“

„Bezohledné je držet mě naživu, ty malý neřáde,“ odsekla.

„Aha, to si asi zasloužím. Pojd', musíš se napít.“

„Co když odmítnu?“

„Potom tě čeká nevyhnutelně smrt a tím i porážka. Ode mě. Víš jistě, že to chceš, badatelko?“

„Pobízíš mě k umíněnému odporu. Chápu. Sadista nakonec potřebuje svou oběť živou, jak nejdéle je lidsky možné.“

„Dehydratace je jedna z nejnepříjemnějších smrtí, Žanat Anar.“

Zvedl jí k ústům měch s vodou. Žanat se napila.

„Ne tak rychle,“ zarazil ji Tanal a couvl. „Jinak ti bude špatně. Což by, jak vidím, nebylo poprvé.“

„Když vidíš, jak ti z vlastních výkalů lezou červi, Jatvanare... Přistě,“ dodala, „si vezmi s sebou i tu zatracenou svíčku.“

„Když to udělám, tak oslepneš,“ namítl.

„A na tom snad záleží?“

Znovu přistoupil blíž a nalil jí do úst vodu. Pak ji začal umývat. Tam, kde vyschlou kůži potřísnily žaludeční šťávy, se jí dělaly boláky, a viděl, že tahala za okovy ve snaze vysvobodit si ruce. „Nevypadáš dobře,“ poznamenal, když jí natíral rány olejem. „Ty ruce ven nedostaneš, Žanat –“

„Panice nesejde na tom, co je a co není možné, Tanale Jatvanare.“

Jednoho dne to sám zjistíš. Kdysi žil jeden kněz, ve druhém století, který založil kult na předpokladu, že každá oběť smrtelného života čeká na druhé straně smrti na svého trýznitele, ať jí způsobí malou ranku či těžkou ránu. Každá oběť, která tě přežije ve smrti... čeká. Na tebe.

Smrtelník provádí za života spirituální ekonomiku a shromažďuje, co má dát a co dal. Řekni mi, patriotisto, jak moc zadlužený jsi teď? Jak velká je nerovnováha mezi tvými dobrými skutky a činy neko-nečné zákeřnosti?“

„Podivný, šílený kult,“ zamumlal a poodstoupil. „Není divu, že neuspěl.“

„V této říši ano, což není divu. Toho kněze přepadli na ulici a roz-trhali na kusy. Přesto prý někteří jeho přívrženci vydrželi mezi po-raženými národy – Tarthenaly, Fenty a Nereky, oběťmi, jak už to tak bývá, lederské krutosti – a než tito lidé doslova zmizeli z města, povídalo se, že kult znovu ožívá.“

Tanal Jatvanar ohrnul nos. „Neúspěšní vždycky potřebují berličku, ospravedlnění – z bídy dělají ctnost. Karos Inviktad tuto slabost odhalil v jednom ze svých traktátů –“

Žanat se začala smát a vzápětí se rozkašlala. Když se vzpamatovala, odplivla si. „Karos Inviktad. Víš, proč tak nesnášíš akademiky? Protože je sám neúspěšný vědec.“ Vycenila špinavé zuby. „Tak on tomu říká traktáty, co? Bloud chraň, to je ale ubohost. Karos Inviktad nedokázal přijít s pořádným argumentem, natož s traktátem.“

„V tom se mylíš,“ prohlásil Tanal. „Vysvětlil dokonce, proč si jako mladý učenec vedl tak špatně – ano, nevyvrací tvé hodnocení své studentské kariéry. Tehdy ho poháněly emoce. Nebyl schopen zaujmout přesvědčivou pozici, často se zlobil – ale na sebe, na své neúspěchy. Po letech však zjistil, že se musí všech emocí zbavit. Teprve pak budou jeho vize čisté.“

„Aha, takže potřeboval zranit. Co to bylo? Nějaká zrada, předpo-kládám. Od ženy? Chráněnký, patronky? Záleží na tom vůbec? Karos Inviktad mi konečně dává smysl. Už tuším, proč se z něj stalo to, čím je.“ Znovu se zasmála, tentokrát bez kašlání, a dodala: „Roztomilá ironie. Karos Inviktad se stal *obětí*.“

„Nebud’ –“

„Obětí, Jatvanare! A nelíbilo se mu to, ach ne, vůbec ne. Bolelo to – svět ho zranil, a tak mu to teď oplácí. A přesto dosud nevyrovnal účet. A taky to nikdy nedokáže, víš, protože v duchu je pořád tou obětí, pořád mlátí kolem sebe. A jak jsi řekl prve, oběť a její berlička, její ctnost vzešlá z bídy – jedno se bez přestání krmí druhým. Není

divu, že přes to, jak vykládá o svém necitlivém intelektu, překypuje upjatostí –“

Udeřil ji, tvrdě, až jí odlétla hlava na stranu a vystříkla krev.

Rychle dýchal a měl podivně stažený hrudník. „Spílej mi, badatelko,“ zasyčel. „Já to čekám. Ale ne Karosi Inviktadovi. On je poslední skutečnou nadějí říše. Jedině on nás povede ke slávě, do nového věku, do věku bez Edurů, bez míšenců, dokonce i bez neúspěšných lidí. Ne, budou jen Ledeřané, říše rozšiřující se ohněm a mečem, až obsáhne celou domovinu První říše. On vidí naši budoucnost! Náš osud!“

V tlumeném světle na něj zírala. „Pochopitelně. Ale nejdřív musí zabít každého Ledeřana hodného toho jména. Karos Inviktad, velký učenec, a jeho říše zločinců –“

Uhodil ji znovu, silněji než předtím, pak se napřáhl – a ruka se mu třásla, kůži měl natrženou a z jednoho kloubu mu trčel kus ulomeného zubu.

Žanat byla v bezvědomí.

Inu, říkala si o to. Nechtěla přestat. To znamená, že to chtěla, hluboko v nitru chtěla, abych ji ztloukl. Slyšel jsem o tom – Karos mi to řekl – že to tak nakonec dopadá. Mají rádi... pozornost.

A tak ji nesmím zanedbávat. Už ne. Hodně vody, udržovat ji v čis-totě a nakrmenou.

A tlouct ji.

Jenže nebyla v bezvědomí, protože něco mumlala. Nerozuměl jí, a tak se naklonil blíž.

„...na druhé straně... počkám si na tebe... na druhé straně...“

Tanal Jatvanar cítil, jak se mu stahují vnitřnosti. Utekl. *Žádný bůh tam nečeká, aby nás soudil. Nikdo nezaznamenává nerovnováhu skutků – žádný bůh není sám vyrovnaný – protože i jeho vlastní skutky jsou podřízeny soudu jako každé jiné. Tak kdo tedy vytváří posmrtný život? Nějaká přírodní síla? Směšné – v přírodě není rovnováha. Kromě toho příroda existuje jen a pouze na tomto světě – její pravidla neznamenají nic, jakmile je překročen most...*

Tanal Jatvanar kráčel chodbou, odpornou ženu a její kobku měl daleko za sebou – a přitom si vůbec nevzpomínal, jak odtamtud odchází.

Karos neustále opakuje, že spravedlnost je klam. Že v přírodě neexistuje. „Odveta viděná v přírodních katastrofách je dílem příliš dychtivých a příliš zbožných lidí, přičemž každý z nich je přesvědčený, že svět sice skončí, ale je a pouze je ušetří. My ale všichni víme, že svět zdědí nežádoucí, ne spravedliví.“

Pokud, ozval se mu v hlavě hlas Žanat, nejsou jedno a totéž.

Zaprskal a spěchal po ošlapaných kamenných schodech. Byla hluboko dole. Přikovaná. Vězeňkyně v kobce. Pro ni nebylo úniku.

Nechal jsem ji tam dole, hluboko dole. Daleko za sebou. Nemůže uniknout.

A přece v duchu slyšel její smích.

A už si nebyl ničím jistý.

Celá dvě křídla Věčného příbytku byla už dlouho prázdná, opuštěné chodby, nikdy nepoužívané komnaty, sklady, administrativní sály, pokoje pro služebnictvo a kuchyně. Strážní procházející jednou denně těmito prostory si nosili vlastní lucerny a za sebou zanechávali neporušenou temnotu. Bylo tu stále víc mokro a prach se měnil v plíseň, plíseň shnila a z hniloby zase stékala tekutina po omítnutých stěnách a na podlaze vytvářela louže.

Opuštěnost a zanedbanost brzy zmaří geniální inovace Buggova stavitelství, stejně jako porazily většinu věcí postavených něčímá rukama, a Turudal Brizad, Bloud, si o sobě myslel, že jako jediný dokáže plně ocenit takové špinavé pravdy. Jistě, byly tu další starší bytosti trávající na své nominální existenci, ale všechny do jedné dosud bojovaly proti nevyhnutelnému pustošivému rozkladu. Kdežto Bloud se tím nenechal obtěžovat.

Většinou.

Jaghtui pochopili podstatu marnosti, což v Bloudovi vyvolalo jistou špetku soucitu s tímto nejpolitovánímhodnějším národem. Přemýšlel, kde je asi teď Gothos. Nejspíš už je dávno mrtvý, vzhledem k okolnostem. Napsal několikavazkový dopis na rozloučenou – své *Bláznovství* – který měl být uzavřený, třebaže Bloud konec neviděl ani neslyšel o tom, že by nějaký konec existoval. Najednou v něm vzklíčilo podezření, že v sebevražedném svědectví bez konce může být nějaká ukrytá zpráva, ale pokud ano, nikdo kromě Jaghtů její význam neodhalil.

Bloud sledoval krále-zaklínače k mrtvému azathu a zdržel se dost dlouho, aby odhalil jeho záměry. Nyní se vrátil do Věčného příbytku, kde se mohl nikým nerušen procházet prázdnými chodbami. Mezi jiným zvažoval, že by se znovu vložil do boje. Ještě jednou se postavil proti pustošivému rozkladu.

Měl dojem, že odněkud slyší Gothosův smích. To ale byla bezpochyby jen jeho představivost, vždy připravená vysmát se jeho dokonale odůvodněnému jednání.

Ocitl se v části chodby zaplavené vodou plnou slizu a zastavil se.

„Inu,“ pronesl s tichým povzdechem, „aby jeden došel na konec cesty, musí na ni nejdřív vykročit. Nejlepší bude jednat, dokud k tomu je vůle.“

Dalším krokem se dostal na palouk s hustou zelenou trávou v kruhu překrásných květin, za nimiž rostly stromy s černou kůrou. Od jednoho barevného květu k druhému poletovali motýli. Obloha byla slabě rumělková a vzduch poněkud řídký.

Za ním se ozval hlas. „Nemám tu ráda společnost.“

Bloud se otočil a pomalu naklonil hlavu. „Jen málokdy v mé duši vyvolává pohled na ženu strach.“

Zamračila se. „To jsem tak ošklivá, starší bože?“

„Právě naopak, Menandor. Spíš... působivá.“

„Neoprávněně jsi vstoupil do mého útočiště.“ Odmlčela se. „Překvapuje tě, že někdo jako já potřebuje útočiště?“ zeptala se pak.

„Na tohle neumím odpovědět.“

„Jsi opatrný, Bloude.“

„Tuším, že hledáš důvod, proč mě zabít.“

Prošla kolem něj. Dlouhý černý sarong jí volně splýval z roztrpěných okrajů a trhlin. „Do Propasti pod námi,“ zamumlala, „to jsem tak průhledná? Kdo kromě tebe by uhádl, že pro zabíjení potřebuju ospravedlnění?“

„Vidím, že ani ve tvé osamělosti tě smysl pro jízlivost neopustil, Menandor. Právě z toho mě neustále obviňují, ne? Z... nahodilého jednání.“

„Ach, já vím, že není nahodilé. Jenom to tak vypadá. Tebe těší tragický neúspěch. Proto by mě zajímalo, co chceš ode mě. My dva se k sobě příliš nehodíme.“

„Co jsi dělala v poslední době?“ zeptal se jí.

„Proč bych ti to měla vykládat?“

„Protože pro tebe mám informace, které... *se dobře hodí k tvé povaze*. A chci za ně odměnu.“

„Pakliže ti ji odepřu, vykonal jsi tuto nebezpečnou cestu zbytečně.“

„Bude nebezpečná, jedině pokud se pokusíš o něco nepatřičného, Menandor.“

„Správně.“ Upírala na něj své nelidské oči.

Bloud čekal.

„Nebeské tvrze,“ řekla.

„Aha, chápu. Takže to už začalo?“

„Ne, ale bude to brzy.“

„Ty nikdy nejednáš bez dlouhých příprav, a proto se nedivím. A na které straně tě nakonec najdeme, Menandor?“

„Pochopitelně na té mojí.“

„Budeš mít protivníky.“

Zvedla tenké obočí.

Bloud se rozhlédl kolem sebe. „Příjemné místo. V jaké chodbě to jsme?“

„Kdybych ti to řekla, nevěřil bys mi.“

„Aha,“ kývl, „v *téhle*. Inu, tvoje sestra kuje pikle.“

„Ne proti mně, Bloude.“

„Ne přímo, nebo spíš ne teď. Ale můžeš si být jistá, že konečným cílem je srazit ti hlavu.“

„Je tedy na svobodě?“

„Bude každou chvíli.“

„A ty nic neuděláš? Co ostatní v tom prokletém městě?“

Ostatní? „Mael je... Mael. Kdo jiný se ještě ukrývá v Lederas, kromě tvých dvou sester?“

„Sester.“ Ohrnula nos, obrátila se a zamířila na kraj lesa, kde se sklonila a utrhla květinu. Znovu se na něj podívala a přivoněla ke květu. Z utrženého stonku kapala hustá, rudá krev.

Už jsem slyšel, že krása je tou nejtenčí kůží.

Náhle se usmála. „Inu, nikdo. Přerekla jsem se.“

„Ženeš mě do zoufalého a nepochybně časově náročného pátrání, abys dokázala svou bezelstnost, Menandor. Jaký důvod asi máš, že mě posíláš na tuhle cestu?“

Pokrčila rameny. „Patří ti to za to, žes vnikl do mého útočiště, Bloude. Už jsme tu skončili?“

„Tvoje květina krvácí,“ poznamenal a couvl. Opět stál na prázdné, zaplavené chodbě pátého křídla Věčného příbytku.

Ostatní. Ta mrcha.

Jakmile Bloud zmizel z palouku, Menandor odhodila zvadlý květ a z lesa se vynořili dva muži, jeden zleva, druhý zprava.

Menandor se prohnula v zádech a prohrábla si husté rusé vlasy. Oba příchozí se zastavili a dívali se. Věděla, že to udělají.

„Slyšeli jste ho?“ zeptala se, aniž by ji zajímalo, který z nich odpoví.

Neudělal to ani jeden. Menandor se přestala předvádět a zamračila se na vychrtlého, stíny zahaleného boha nalevo. „Ta hůl je absurdní záliba, víš.“

„Nestarej se o mé absurdní záliby, ženská. Krev, která kape z květiny, pro mistra Kápě – jejda –“ Bůh známý jako Stínupán sklonil hlavu před vyšší, zahalenou postavou naproti. „Přijmi co nejpokornější omluvu, ženče.“